

STRATEGICKÉ HODNOTENIE OPERAČNÉHO PROGRAMU BRATISLAVSKÝ KRAJ 2007-2013

operačný
program
bratislavský
kraj

Investícia do vašej budúcnosti

MINISTERSTVO
PŮDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA

Obsah

Úvod.....	9
1 Kapitola – Charakteristika OPBK.....	11
1.1 Popis programu OPBK.....	11
1.2 Zmeny OPBK v rámci revízie.....	16
2 Kapitola – Celkový pokrok v implementácii.....	18
2.1 Analýza pokroku implementácie.....	18
2.1.1 Analýza finančného pokroku.....	18
2.1.2 Analýza fyzického pokroku.....	20
2.2 Vývoj napĺňania merateľných ukazovateľov.....	24
2.3 Hodnotenie efektívnosti a relevantnosti cieľov OPBK na základe merateľných ukazovateľov OPBK.....	26
2.4 Analýza vyhlásených výziev.....	28
2.5 Prínos implementácie programu a prioritných osí k rozvoju regiónu.....	28
2.6 Analýza súčasnej ekonomickej situácie pre napĺňanie cieľov OPBK.....	30
2.7 Posúdenie súčasnej situácie na čerpanie.....	32
3 Hodnotenie OPBK.....	33
3.1 Posúdenie stratégie operačného programu zamerané najmä na prepojenie s relevantnými politikami.....	33
3.2 Posúdenie príspevku programu k národným prioritám a prioritám EÚ.....	34
3.3 Koherencia so strategickými politikami, dokumentmi a cieľmi na úrovni EÚ a SR.....	35
3.3.1 Koherencia so strategickými politikami, dokumentmi a cieľmi na úrovni EÚ.....	36
3.3.2 Koherencia so strategickými politikami, dokumentmi a cieľmi na úrovni SR.....	38
3.4 Posúdenie relevantnosti OPBK, prioritných osí s prioritami EÚ, národnými prioritami a relevantnými politikami a stratégiami.....	42
3.5 Zmeny ovplyvňujúce realizáciu OPBK.....	42
3.6 Analýza horizontálnych priorit.....	48
3.7 Vynaloženie finančných prostriedkov v súlade so stratégiou a cieľmi OPBK.....	56
3.7.1. Plnenie stratégie OPBK podľa inovačných a kohéznych pólov rastu.....	61
3.8 Posúdenie činnosti RO, SO/RO, PJ.....	63
3.8.1 Analýza administratívnych kapacít.....	63
3.9 Finančný plán OPBK.....	69
3.9.1 Indikatívne regionálne alokácie.....	76
3.10 Zhodnotenie čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom prijímateľov OPBK.....	79

4	Zistenia a odporúčania.....	81
	Záver	95
	Sumár	98
	Prílohy.....	106

Zoznam ilustrácií

Obrázok 1 Štruktúra priorít OPBK.....	12
Obrázok 2 Percentuálne vyjadrenie alokovaných prostriedkov podľa prioritných osí OPBK.....	15
Obrázok 3 Revízia OPBK	16
Obrázok 4 Žiadosti o NFP.....	19
Obrázok 5 ŽoNFP celkom.....	20
Obrázok 6 Administratívne kapacity riadiaceho orgánu	21
Obrázok 7 Organizačná štruktúra riadenia SO/RO OPBK.....	22
Obrázok 8 Väzba stratégie OPBK s dokumentmi EÚ a SR	34
Obrázok 9 Oblasti intervencií OPBK.....	34
Obrázok 10 Súlad OPBK so strategickými politikami, dokumentmi a cieľmi	36
Obrázok 11 Oprávnení žiadateľa prioritnej osi 1.....	57
Obrázok 12 Vývoj implementácie prioritnej osi	58
Obrázok 13 Oprávnení žiadateľa prioritnej osi 2.....	59
Obrázok 14 Vývoj implementácie prioritnej osi 2	60
Obrázok 15 Prehľad inovačných a kohéznych pólov rastu	62
Obrázok 16 Systém implementácie OPBK	65
Obrázok 17 Oblasť pôsobnosti Prijímateľov OPBK.....	79
Obrázok 18 Ste spokojný s poskytovaním informácií o možnostiach čerpania finančných prostriedkov z OPBK?	117
Obrázok 19 V čom vidíte pozitíva uchádzania sa o NFP z OPBK?.....	117
Obrázok 20 V čom vidíte negatíva uchádzania sa o NFP z OPBK?	118
Obrázok 21 S akými problémami ste sa najčastejšie stretli pri tvorbe projektov v rámci výziev vyhlásených MPRV SR?.....	118

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Oblasť podpory prioritných osí OPBK	13
Tabuľka 2 Finančná alokácia prioritných osí OPBK z ERDF	14
Tabuľka 3 Uplatnenie horizontálnych priorit	15
Tabuľka 4 Počet ŽoNFP spolu za OPBK	18
Tabuľka 5 Finančné vyjadrenie ŽoNFP v € spolu za	19
Tabuľka 6 Administratívne kapacity SO/RO	23
Tabuľka 7 Administratívne kapacity platobnej jednotky	24
Tabuľka 8 Počet školení	24
Tabuľka 9 Merateľný ukazovateľ – Počet novovytvorených pracovných miest	25
Tabuľka 10 Merateľný ukazovateľ Súhrnný index inovatívnosti (IUS)	25
Tabuľka 11 Merateľný ukazovateľ HDP na obyvateľa v PKS vo vzťahu k EU 25	26
Tabuľka 12 Merateľný ukazovateľ Tvorba hrubého fixného kapitálu	26
Tabuľka 13 Počet vyhlásených výziev	28
Tabuľka 14 Hodnotové a percentuálne vyjadrenie zazmluvnených projektov vo vzťahu k alokácii	32
Tabuľka 15 Súlad OPBK s stratégiou BSK	41
Tabuľka 16 MSP v rámci BSK	44
Tabuľka 17 Miera nezamestnanosti	46
Tabuľka 18 Tvorba HDP v BSK	46
Tabuľka 19 Štruktúra miest a obcí v BSK	47
Tabuľka 20 Plnenie merateľných ukazovateľov HP RP	49
Tabuľka 21 Plnenie merateľných ukazovateľov HP MRK	50
Tabuľka 22 Plnenie merateľných ukazovateľov HP TUR	51
Tabuľka 23 Plnenie merateľných ukazovateľov HP IS	55
Tabuľka 24 Vývoj administratívnych kapacít	63
Tabuľka 25 Vývoj fluktuácie zamestnancov	64
Tabuľka 26 Priemerné % napĺňanie AK	65
Tabuľka 27 Prehľad počtu nedostatkov	69
Tabuľka 28 Úroveň čerpanie finančných prostriedkov OPBK	70
Tabuľka 29 Priebežné plnenie finančného plánu prioritnej osi 1 OPBK k 30.6.2013	70
Tabuľka 30 Priebežné plnenie finančného plánu prioritnej osi 2 OPBK k 30.6.2013	71
Tabuľka 31 Finančný plán prioritnej osi 1 OPBK	72
Tabuľka 32 Finančný plán prioritnej osi 2 OPBK	73
Tabuľka 33 Stav zazmluvnenia projektov s nepriamou podporou	73
Tabuľka 34 Alokácia finančných prostriedkov z ERDF	76
Tabuľka 35 Finančné prostriedky z ERDF na opatrenia na úrovni NUTS 4 v EUR	77
Tabuľka 36 Zostatok finančných prostriedkov z ERDF na opatrenia na úrovni NUTS 4	78
Tabuľka 37 Prehľad zistení dotazníkového prieskumu	104

Zoznam skratiek a značiek

AK – Administratívne kapacity
A pod. – A podobne
APRR – Agentúra na podporu regionálneho rozvoja
BID – Bratislavská integrovaná doprava
BK – Bratislavský kraj
BSK – Bratislavský samosprávny kraj
ČOV – Čistiareň odpadových vôd
ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja
EK – Európska komisia
ES – Európske spoločenstvo
ESF – Európsky sociálny fond
EÚ – Európska únia
FP – Finančné prostriedky
HP – Horizontálna priorita
HP IS – Horizontálna priorita informačná spoločnosť
HP MRK – Horizontálna priorita marginalizované rómske komunity
HP RP – Horizontálna priorita rovnosť príležitostí
HP TUR – Horizontálna priorita trvalo udržateľný rozvoj
IKT – Informačné a komunikačné technológie
IM RO – Interný manuál Riadiaceho orgánu
IM SO/RO – Interný manuál Sprostredkovateľského orgánu pod Riadiacim orgánom
ISRMO – Integrovaná stratégia rozvoja mestských častí
KF – Kohézny fond
MRK – Marginalizované rómske komunity
MSP – Malý a stredný podnik
MPŽPRR SR – Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
NFP – Nenávratný finančný príspevok
NUTS – Nomenklatúra územná jednotka
OP – Operačný program
OPBK – Operačný program Bratislavský kraj
OP VaV – Operačný program výskum a vývoj
ORPBK – Odbor riadenia pomoci pre Bratislavský kraj
PJ – Platobná jednotka
PKS – Parita kúpnej sily
RKS – Riadiaci a kontrolný systém
RO – Riadiaci orgán
SO/RO – Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom
SR – Slovenská republika
ŠF – Štrukturálny fond
TUR – Trvalo udržateľný rozvoj
TZN. – To znamená-
UPSVAR – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
VÚC – Vyšší územný celok
VPM – Vedúci projektový manažér
ŽP – Životné prostredie
ŽoNFP – Žiadosť o nenávratný finančný príspevok

Slovník termínov

Acquis communautaire – predstavuje škálu princípov, zákonov, politík, záväzkov a cieľov prijatých v rámci EÚ uvedených v zmluvách, legislatíve a rozhodnutiach Súdneho dvora. Dosiahnuté výsledky musia záväzne akceptovať všetky členské štáty EÚ. Pre štát, ktorý sa chce stať členom EÚ, je prvým predpokladom prevzatie *acquis communautaire* a zosúladenie svojho vlastného právneho systému s ním.

Certifikačný orgán – národný, regionálny alebo miestny verejný orgán resp. subjekt poverený členským štátom na certifikovanie výkazov o výdavkoch a žiadosti o platbu predtým, ako budú zaslané Komisii. Certifikačným orgánom v SR je Ministerstvo financií SR.

Cieľ regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť – jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ stanovenej pre programové obdobie 2007-2013 financovaný z ERDF a ESF. Stanovený cieľ sa v rámci Slovenskej republiky vzťahuje iba na Bratislavský kraj.

Disparity – hlavné prekážky resp. bariéry, ktoré je nutné prekonať, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie.

Európska komisia – najvyšší výkonný orgán Európskej únie s rozsiahlou rozhodovacou právomocou.

Európsky fond regionálneho rozvoja – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci s cieľom posilniť hospodársku a sociálnu súdržnosť vyrovnávaním hlavných regionálnych disparít prostredníctvom podpory rozvoja a štrukturálnych zmien v regionálnych ekonomikách.

Európsky sociálny fond – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k prioritám EÚ, pokiaľ ide o posilňovanie hospodárskej a sociálnej súdržnosti prostredníctvom zlepšovania zamestnania sa a pracovných príležitostí, o podporu vysokej úrovne zamestnanosti a zvyšovanie počtu a kvality pracovných miest.

Faktory rozvoja – vyjadrujú hlavné impulzy, ktorých využitie vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce alebo budúce impulzy.

Harmonogram výziev – dokument zostavený RO na obdobie jedného roka obsahujúci predpokladané termíny zverejnenia výziev na predkladanie ŽoNFP pre jednotlivé prioritné osi a opatrenia.

Hodnotenie – kvalitatívny nástroj riadenia OP a NSRR s cieľom posúdiť a zhodnotenia efektívnosti a účinnosti uplatňovania nástrojov na dosiahnutie stanovených cieľov OP a NSRR.

Implementačné nariadenie - nariadenie Európskej komisie č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, stanovujúce vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF.

Inovačné póly rastu – sú tvorené najvýznamnejšími mestami v osídlení SR. V rámci inovačných pólov boli špecifikované všetky mestá zabezpečujúce vyššiu a špecifickú občiansku vybavenosť a sú súčasne centrami pracovných miest regionálneho, nadregionálneho až celoštátneho významu. Inovačné póly rastu súčasne plnia aj funkciu kohéznych pólov rastu.

Kohézne póly rastu – sú tvorené obcami, ktoré splňajú alebo majú najlepšie predpoklady splňať kritériá zabezpečenia základných obslužných funkcií nielen pre obyvateľov žijúcich v príslušnej obci, ale aj pre obyvateľov v ich tesnom zázemí.

Kohézny fond – finančný nástroj EÚ určený členským krajinám dosahujúcim HND na obyvateľa meraný paritou kúpnej sily a vypočítaný na základe údajov EÚ menší ako 90 % priemeru EÚ 25 a podporuje projekty v oblasti životného prostredia a dopravy.

Konvergencia – vyjadruje približovanie, resp. vyrovnávanie úrovne.

Koncentrácia – predstavuje princíp implementácie intervencií na vybrané témy a územia.

Marginalizované rómske komunity – predstavujú koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Merateľný ukazovateľ – nástroj na meranie dosiahnutia cieľa, mobilizácie zdrojov, dosiahnutých výsledkov, meranie kvality alebo kontextovej premennej.

Merateľný ukazovateľ dopadu – zobrazuje/vysvetľuje následky projektu/programu, ktoré prekračujú rámec bezprostredných účinkov pomoci (intervencie).

Merateľný ukazovateľ výstupu – formalizované zobrazenie prác, služieb a tovarov, ktoré boli spolufinancované NFP počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného alebo vecného hľadiska na úrovni opatrenia/prioritnej osi/operačného programu.

Merateľný ukazovateľ výsledku – formalizované zobrazenie priamych a okamžitých účinkov pomoci (intervencií), tzn. účinky, ktoré priniesol projekt alebo program.

Nenávratný finančný príspevok – suma finančných prostriedkov poskytovaná prijímateľovi na základe schváleného projektu podľa podmienok Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z verejných prostriedkov v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Opatrenie – spôsob, prostredníctvom ktorého sa implementuje priorita a umožňuje spolufinancovanie projektov. Na stanovené opatrenie s vymedzením špecifických cieľov sa poskytuje príspevok z Európskeho spoločenstva a Slovenskej republiky.

Oprávnené výdavky - skutočne vynaložené výdavky v rámci obdobia stanoveného v rozhodnutí o poskytnutí pomoci vo forme nákladov a výdavkov prijímateľa v súlade s nariadeniami EÚ a národnou legislatívou.

Orgán auditu - národný, regionálny, miestny verejný orgán resp. subjekt funkčne nezávislý od riadiaceho a certifikačného orgánu, ktorý je určený členským štátom pre každý operačný program a zodpovedá za overenie účinného fungovania systému riadenia a kontroly. V podmienkach Slovenska je orgánom auditu – Ministerstvo financií SR.

Platobná jednotka – organizačná zložka ústredného orgánu štátnej správy alebo iná právnická osoba, ktorá zodpovedá za prevod prostriedkov zo štrukturálnych fondov, kohézneho fondu a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie prijímateľovi na základe vykonania predbežnej finančnej kontroly. Platobnú jednotku určuje vláda v súlade s osobitným predpisom.

Pomoc de minimis - pomoc, ktorá u podnikateľa nesmie prekročiť súhrnne v prepočte 100 000 EUR v priebehu troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov a jej poskytnutie je v súlade s právnym predpisom spoločenstva o poskytnutí pomoci „de minimis“.

Prijímateľ – orgán, organizácia, právnická osoba, fyzická osoba alebo administratívna jednotka, ktorej sú na účely realizácie projektu alebo operácie poskytované prostriedky štátneho rozpočtu určené na spolufinancovanie a prostriedky zo štrukturálnych fondov alebo Kohézneho fondu.

Programový manuál – predstavuje dokument na národnej úrovni vypracovaný Riadiacim orgánom pre každý operačný program. Obsahuje podrobný popis jednotlivých opatrení.

Riadiaci orgán – národný, regionálny alebo miestny verejný orgán určený členským štátom, ktorý je zodpovedný za riadenie operačného programu. Je určený pre každý operačný program. V SR ho určuje vláda SR.

Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom – ministerstvo, ostatný ústredný orgán štátnej správy, samosprávny kraj alebo iná právnická osoba, ktorá má odborné, personálne a materiálne predpoklady na plnenie úloh RO určených v splnomocnení RO.

Synergický efekt - efekt koncentrácie vyvolaný spolupôsobením, kombináciou niekoľkých intervencií na jednom území resp. u jedného konečného prijímateľa.

Štrukturálne fondy – nástroje štrukturálnej politiky EÚ využívané na dosiahnutie jej cieľov. K štrukturálnym fondom patria Európsky fond regionálneho rozvoja a Európsky sociálny fond.

Trvalo udržateľný rozvoj - taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov. TUR zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu.

Všeobecné nariadenie - Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999.

Žiadosť o NFP – dokument pozostávajúci z formulára žiadostí alebo povinných príloh, ktorými žiadateľ o NFP žiada o poskytnutie NFP a na základe ktorého RO prijme rozhodnutie o schválení žiadosti na realizáciu projektu alebo rozhodnutie o neschválení žiadosti o NFP.

Žiadosť o platbu – doklad pozostávajúci z formulára žiadosti o platbu a povinných príloh, na základe ktorého sa prijímateľovi uhrádzajú prostriedky štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie v príslušnom pomere.

Úvod

Programové obdobie 2007 – 2013 znamenalo pre Slovenskú republiku prvé obdobie, v rámci ktorého mohla využívať zdroje z fondov EÚ v priebehu celého jeho trvania prostredníctvom dokumentu Národný strategický referenčný rámec SR. Hlavným cieľom tohto dokumentu bolo zvýšenie konkurencieschopnosti, výkonnosti regiónov, ekonomiky a zamestnanosti pri rešpektovaní zásad trvalo udržateľného rozvoja. Hlavné ciele, priority a samotná stratégia NSRR boli implementované prostredníctvom 11 operačných programov v rámci cieľov kohéznej politiky EÚ. Tieto operačné programy charakterizovali určité oblasti rozvoja, prostredníctvom ktorých špecifikovali mieru konvergenčnej pomoci, oblasti podporovaných aktivít konečných prijímateľov a obsah oprávnených výdavkov.

Jedným z operačných programov, ktorý bol definovaný na programové obdobie 2007/2013, bol Operačný program Bratislavský kraj. Tento operačný program bol určený územiu Bratislavského kraja spadajúcemu pod cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. Bratislavský kraj predstavoval ekonomicky najvyspelejší región Slovenskej republiky a dlhodobo sa zaraďoval k ekonomicky najvyspelejším regiónom EÚ.

Jedným z kľúčových princípov, na ktorých bol založený proces spracovania OPBK, bol princíp partnerstva. Podstatou princípu bola spolupráca medzi jednotlivými úrovňami orgánov na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Princíp partnerstva sa riadil všeobecným nariadením, podľa ktorého sa partnerstvo týkalo prípravy, implementácie, monitorovania a hodnotenia operačných programov. Pri vypracovaní dokumentu boli využité koncepčné, analytické a podkladové materiály zainteresovaných rezortov a inštitúcií.

Operačný program bol prijatý v marci 2007 na základe rozhodnutia EK. OPBK bol zameraný predovšetkým na oblasť regionálnej dostupnosti, inovácie a informačnú spoločnosť. Samotná stratégia vychádzala z vízie hospodárskeho a sociálneho rozvoja Slovenska, v rámci ktorého bola definovaná ako:

„Celková konvergencia ekonomiky SR k prímeru EÚ 15 cestou trvalo udržateľného rozvoja“. Na základe navrhutej stratégie OPBK bol definovaný globálny cieľ programu ako *„Posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život.“*

Operačný program BK bol jedným z najmenších operačných programov z hľadiska alokácie zdrojov EÚ v rámci SR. Aj napriek tomu však išlo o multi-sektorový program, ktorý bol sústredený na podporu subjektov verejného aj súkromného sektora prostredníctvom realizácie širokého spektra aktivít v oblasti regionálnej infraštruktúry, vedomostnej ekonomiky, informatizácie verejnej správy a podpory mikro, malých a stredných podnikov.

Za účelom zistenia nastavenia stratégie, cieľov, priorít a prínosov pre BSK v rámci programového obdobia 2007 – 2013 bolo vypracované strategické hodnotenie operačného programu Bratislavský kraj.

Predmetom strategického hodnotenia bolo poskytnúť nezávislú analýzu v rámci celkového hodnotenia OPBK na základe dostupných údajov k 30.06.2013. Strategické hodnotenie zahŕňalo hodnotenie situácie v sledovanom období, relevantnosti a efektívnosti OPBK vzhľadom na plnenie cieľov operačného programu. V neposlednom rade bolo zamerané na vyjadrenie odporúčaní za účelom zlepšenia kvality vykonávaných procesov, účinnosti a efektívnosti vykonávania operačného programu v nasledujúcom programovom období 2014 – 2020.

Strategické hodnotenie sa zameriavalo na posúdenie relevantnosti programu a prioritných osí (opatrení) s ohľadom na meniace sa externé prostredie a potreby cieľových skupín, posúdenie účelnosti využívania štrukturálnych fondov, maximalizácie pridanej hodnoty a synergie a konzistencie s relevantnými politikami a stratégiami.

Štruktúra hodnotiacej správy pozostáva z nasledovných kapitol:

Úvodná časť strategického hodnotenia je zameraná na charakteristiku predmetu, cieľov hodnotenia a metodiku spracovania hodnotiaceho dokumentu.

Prvá kapitola sa sústreďuje na objasnenie obsahu Operačného programu Bratislavský kraj, v rámci ktorého popisuje stratégiu OPBK, prioritné osi a horizontálne priority. Stručne popisuje ciele OPBK a zmeny, ktoré nastali v rámci revízie dokumentu.

Druhá kapitola obsahuje zameranie na celkový pokrok v implementácii a bližšie špecifikuje finančný a fyzický pokrok. Súčasťou je aj analýza vyhlásených výziev a dosiahnutých celkových výsledkov v rámci prioritných osí operačného programu.

Tretia kapitola je rozdelená do dvoch úrovní, ktoré predstavujú hodnotenie na nadnárodnej/národnej a regionálnej úrovni. V rámci strategickej analýzy na nadnárodnej a národnej úrovni sa kapitola sústreďuje na koherenciu OPBK s dokumentmi na úrovni EÚ a SR. Na regionálnej úrovni analyzuje relevantnosť OPBK vzhľadom na sociálno-ekonomickú situáciu v SR. Hodnotí vplyv OPBK na konvergenciu regionálnych rozdielov, efektívnosť a flexibilitu riadenia OPBK a finančné riadenie OPBK. V tejto časti je zahrnuté aj hodnotenie zmien vplyvujúcich na realizáciu OPBK počas celého programového obdobia, podrobnejšie sú analyzované jednotlivé horizontálne priority, kohézne a inovačné póly rastu. V neposlednom rade je hodnotenie zamerané na implementáciu OPBK, na analýzu administratívnych kapacít, na posúdenie činnosti konkrétnych riadiacich orgánov, analýzu chybovosti vychádzajúcich zo správ z auditu. Záver tretej kapitoly patrí posúdeniu finančného plánu a indikatívnych alokácií. Súčasťou strategického hodnotenia bola aj realizácia dotazníkového prieskumu s cieľom zistenia názorov Prijímateľov OPBK na úroveň čerpania finančných prostriedkov z OP.

Záverečná kapitola obsahuje hlavné zistenia a odporúčania, ktorých súčasťou sú evaluačné otázky, záverečný sumár údajov identifikujúci hlavné zistenia, návrhy a záver stručne popisujúci zistenia a odporúčania.

Na účely vypracovania boli použité nasledovné dokumenty:

- *Národný strategický referenčný rámec (ďalej len „NSRR“)*
- *Operačný program Bratislavský kraj (ďalej len „OPBK“)*
- *Programový manuál (ďalej len „PM“)*
- *Interný manuál procedúr Riadiaceho orgánu (ďalej len „IMRO“)*
- *Výročné správy OPBK (ďalej len „VS OPBK“)*
- *Správy o vyhodnotení výziev*

Hodnotiacu správu strategického hodnotenia OPBK vypracovala spoločnosť Allexis s.r.o. sídliaca v Bratislave. Členmi hodnotiaceho tímu boli:

- Jana Rovčaninová
- Ing. Jana Hudecová
- Ing. Róbert Petřík

1 Kapitola – Charakteristika OPBK

1.1 Popis programu OPBK

V roku 2005 začalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR v spolupráci s Úradom Bratislavského samosprávneho kraja v súlade s príslušnými uzneseniami vlády SR prípravu Operačného programu Bratislavský kraj. Uznesením vlády SR č. 832/2006 bolo **Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR** determinované za Riadiaci orgán (ďalej len „RO“) pre OPBK. Uznesením č. 1013/2006 zo dňa 6. decembra 2006 vláda SR schválila návrh OPBK. Európska komisia schválila Operačný program Bratislavský kraj 3. decembra 2007 rozhodnutím č. K (2007) 6125.

Na začiatku programovacieho obdobia 2007 – 2013 bol Uznesením vlády SR č. 832/2006 schválený Operačný program Bratislavský kraj pod gesciou **Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR ako Riadiaceho orgánu** (ďalej len „RO“). Od 1. júla sa zmenila pôsobnosť RO OPBK. V nadväznosti na účinnosť zákona č. 37/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a v súvislosti s uznesením vlády SR č. 54 z 19. januára 2010, funkciu RO OPBK prebralo **Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR** (ďalej len „MPŽPRR SR“).

1. novembra 2010 sa opäť zmenil RO OPBK. V nadväznosti na účinnosť zákona č. 372/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, funkciu prebralo **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR** (ďalej len „MPRV SR“). Funkcie riadiaceho orgánu pre OPBK v rámci MPRV SR vykonával do konca roku 2012 odbor riadenia pomoci pre Bratislavský kraj (organizačne začlenený do sekcie — Agentúry na podporu regionálneho rozvoja MPRV SR), ktorý pozostával zo štyroch oddelení (odd. riadenia programov pomoci pre BK, odd. implementácie programov pomoci pre BK, odd. finančného riadenia programov pomoci pre BK a odd. kontroly programov pomoci pre BK). Od 1.1.2013 došlo v rámci MPRV SR k organizačnej zmene, na základe ktorej sa sekcia Agentúra na podporu regionálneho rozvoja rozdelila na nasledovné útvary:

- útvar implementácie programov regionálneho rozvoja (útvar zaradený pod vedúceho služobného úradu; útvar je zameraný na implementáciu OPBK, ROP a programov cezhraničnej spolupráce, vrátane finančného riadenia a kontroly projektov),
- sekcia riadenia programov regionálneho rozvoja (predmetom činnosti sekcie je riadenie, koordinácia, monitorovanie, metodika, overovanie úloh delegovaných na SO/RO, úlohy platobnej jednotky).

V programovom období 2007 – 2013 systém implementácie využíval čiastočne decentralizovaný prístup. Na účely implementácie oblastí podpory zameraných na infraštruktúru sa na úrovni NUTS 3 regiónu zriaďuje sprostredkovateľský orgán pod RO (ďalej len „SORO“). Úlohy SORO sú priamo vykonávané územne príslušným samosprávnym krajom (Bratislavským samosprávnym krajom) zastúpeným príslušným útvarom Úradu Bratislavského samosprávneho kraja – odborom SORO pre OPBK.

Simultánne s procesom prípravy OPBK prebiehalo aj ex ante hodnotenie. Na základe výsledkov ex ante hodnotenia a neformálnych technických konzultácií so zástupcami Európskej komisie (ďalej len „EK“) v januári 2007 bol OPBK prepracovaný do verzie 1.0 a prostredníctvom systému SFC 2007 formálne predložený EK dňa 2. marca 2007. Operačný program bol zaregistrovaný pod kódom CCI 2007SK162PO001. Riadiacemu orgánu OPBK bol dňa 13. marca 2007 doručený list, ktorý potvrdil prijateľnosť návrhu operačného programu. Dňa 30. apríla 2007 bolo RO OPBK doručené hodnotenie EK k verzii 1.0 OPBK. 13. augusta 2007 bol EK oficiálne zaslaný prepracovaný návrh verzie 2.0 OPBK. Anglická verzia OPBK bola predložená oficiálne EK dňa 4. septembra 2007. Finálna verzia OPBK bola zaslaná EK 14. novembra 2007.

Operačný program Bratislavský kraj bol spracovaný v koherencii so stratégiou Národného strategického referenčného rámca SR (ďalej len „NSRR“).

Globálny cieľ OPBK bol stanovený na základe sociálno-ekonomickej analýzy kraja, SWOT analýzy, identifikovaných disparít a faktorov rozvoja. Hlavným globálnym cieľom bolo posilniť konkurenčnú schopnosť regiónu prostredníctvom rozvoja vedomostnej ekonomiky a budovania regiónu atraktívneho pre život. Globálnym cieľom nadväzoval na komplexnú stratégiu rozvoja BA kraja ako stanovený systém implementácie intervencií zo ŠF v kraji prostredníctvom niekoľkých operačných programov.

Takto formulovaný globálny cieľ reagoval na potrebu zvýšenia podpory inovatívneho podnikania a informačnej spoločnosti ako kľúčových faktorov pre zabezpečenie dlhodobého ekonomického rastu a konkurencieschopnosti kraja. Zameriaval sa aj na zvyšovanie kvalitatívnych parametrov územia výrazne ovplyvňujúceho atraktivitu kraja pre jeho obyvateľov.

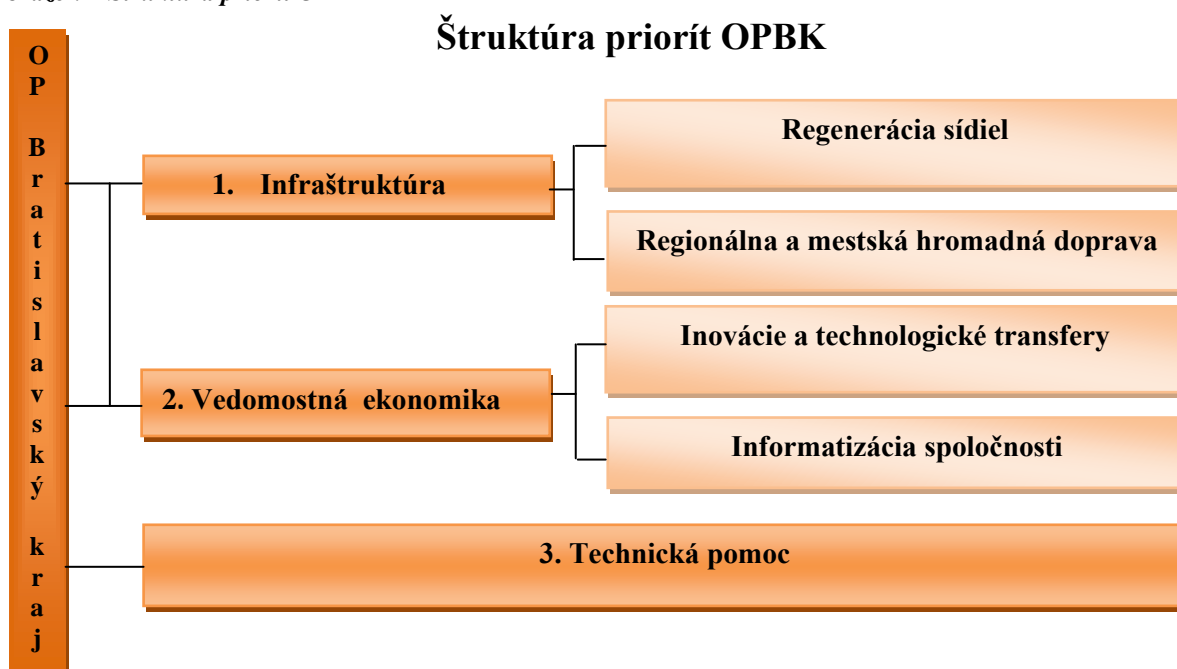
Špecifické ciele operačného programu boli napĺňané prostredníctvom dvoch prioritných osí OPBK, ktoré boli vytvorené na základe štruktúry definovanej v článkoch 5, 7 a 8 nariadenia o ERDF:

- **prioritná os č.1: Infraštruktúra**
- **prioritná os č.2: Vedomostná ekonomika**

A jednej horizontálnej prioritnej osi, ktorá bola určená na podporu kvalitnej implementácie celého programu:

- **prioritná os č.3: Technická pomoc**

Obrázok 1 Štruktúra priorít OPBK

Zdroj: OPBK, autor Hudecová, Allexis s.r.o.

Hlavným cieľom prioritnej osi 1 **Infraštruktúra** bolo zvýšiť úroveň atraktívnosti Bratislavského kraja prostredníctvom zlepšenia kvality a úrovne sídiel a kvality verejnej dopravy pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. Na realizáciu prioritnej osi 1 boli určené dve opatrenia:

- **opatrenie 1.1 Regenerácia sídiel**
- **opatrenie 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava prioritná os 1**

Cieľom prioritnej osi 2 **Vedomostná ekonomika** bolo prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám najmä v oblasti MSP zvýšiť podporu v oblasti konkurencieschopnosti regiónu. Na realizáciu prioritnej osi 2 sa určili dve opatrenia:

- *opatrenie 2.1 Inovácie a technologické transfery*
- *opatrenie 2.2 Informatizácia spoločnosti*

Prioritná os 3 **Technická pomoc** pôsobila ako podporný mechanizmus pre vykonávanie jednotlivých úloh RO OPBK a SO/RO definovaných vo všeobecnom nariadení. Sústreďovala sa na podporu efektívneho riadenia operačného programu, na jeho propagáciu a na podporu hodnotenia prioritných osí a projektov, na aktivity spojené s riadením, monitorovaním, kontrolou, analýzou a poskytovaním informácií, vrátane propagácie, vyhodnocovaním a výmenou skúseností. Na realizáciu prioritnej osi 3 boli určené dve prioritné témy:

- *Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola*
- *Hodnotenie a štúdie; informácie a komunikácia*

Charakter operačného programu OPBK nešpecifikoval vo svojom dokumente konkrétne cieľové skupiny. Za cieľové skupiny boli považovaní predovšetkým priami užívatelia výsledkov projektu.

V rámci prioritných osí boli podporované opatrenia schopné vzhľadom na obmedzený objem finančných prostriedkov zabezpečiť čo najvyššiu pridanú hodnotu a efekt realizovaných intervencií. V nasledujúcej tabuľke je znázornený detailný prehľad oblastí podpory za programové obdobie 2007 – 2013.

Tabuľka 1 *Oblasť podpory prioritných osí OPBK*

Prioritné osi OPBK	Oblasť podpory prioritných osí OPBK
1. Infraštruktúra	<ul style="list-style-type: none"> • Príprava a realizácia integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí mesta Bratislava, • Samostatné dopytovo orientované projekty regenerácie sídiel, • Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom podpory rozvoja cestovného ruchu, • Zriadenie jednotného tarifného systému MHD a vybudovanie prestupných terminálov v rámci podpory bratislavskej integrovanej dopravy, • Príprava a realizácia aktivít zameraných na zvýšenie kvality systému integrovanej osobnej hromadnej dopravy a zníženie jej negatívneho dopadu na ŽP, podpora koľajovej dopravy na riadených križovatkách • Informačné zabezpečenie systému integrovanej hromadnej dopravy a jeho marketingová podpora.
2. Vedomostná ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora tvorby a zavádzanie inovácií a technologických transferov v MSP, • Podpora zavádzania a využívania progresívnych technológií v MSP s cieľom zníženia energetickej a materiálovej náročnosti alebo využitia energie z obnoviteľných zdrojov, • Podpora projektov zavádzania inovatívnych technológií v MSP na predchádzanie vzniku znečistenia ovzdušia alebo zníženia emisií do ovzdušia • Ochrana duševného vlastníctva,

- Elektronizácia samosprávy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni vrátane podpory budovania a rozvoja integrovaných obslužných miest,
- Podpora dostupnosti širokopásmového internetu,
- Zavádzanie a účinné využívanie prístupu IKT v MSP.

Zdroj: OPBK

Stratégia zvolená na dosiahnutie globálneho cieľa vychádzala z poznania komplexných potrieb Bratislavského kraja a ich dôležitosť pre zabezpečenie trvalého rastu regiónu a kvality života občanov. Vzhľadom na to, že do stratégie bol zapájaný široký okruh aktérov, dôraz sa kládol predovšetkým na koordinovaný prístup pri realizácii intervencií v regióne, ktorého predpokladom bola vzájomná kooperácia a informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja. Hlavným cieľom bolo zvýšenie efektivity a účinnosti využívania zdrojov prostredníctvom eliminácie duplicitných činností. Špecifická pozornosť bola venovaná koordinácii intervencií spolufinancovaných zo ŠF smerujúcich do BA kraja prostredníctvom ďalších operačných programov (OP Výskum a vývoj, OP Vzdelávanie, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia) v priebehu ich implementácie.

V rámci stratégie sa presadzoval aj integrovaný prístup, ktorého zámerom bolo intervencie nielen koordinovať, ale aj ich logicky prepájať s cieľom dosiahnuť synergické efekty a vyššiu účinnosť ako pri samostatných intervenciách. Dôležitou súčasťou integrovaného prístupu bol sociálny a environmentálny aspekt rastu, ktorý bol v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

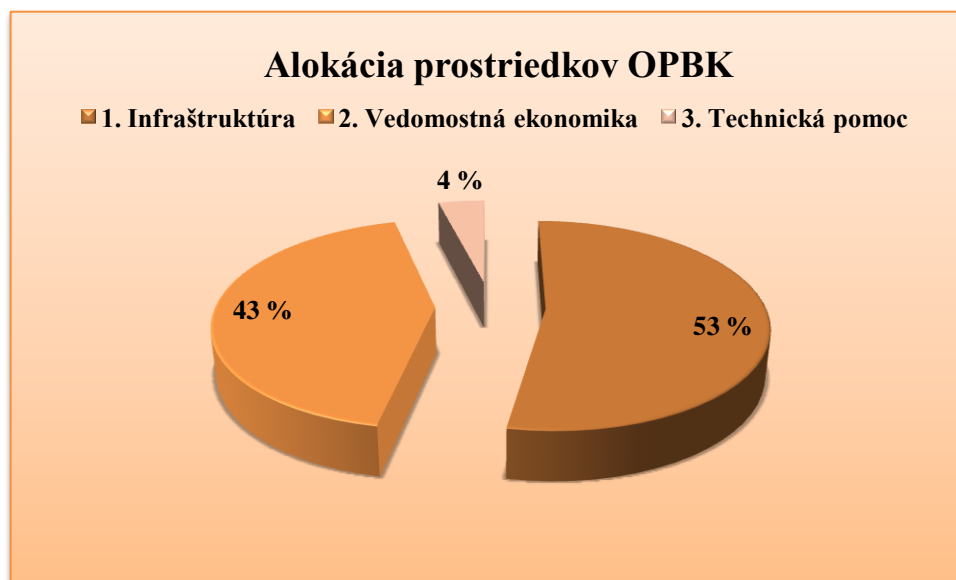
Stratégia Operačného programu bola postavená aj na princípoch tematickej, územnej a finančnej koncentrácie ako podmienky pre možnosť získania pomoci zo ŠF v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Tabuľka 2 Finančná alokácia prioritných osí OPBK z ERDF

Prioritná os programu	Opatrenie	Príspevok ES v € (bežné ceny)
1. Infraštruktúra	1.1 Regenerácia sídiel	45 932 540
	1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava	
2. Vedomostná ekonomika	2.1 Inovácie a technologické transfery	37 587 460
	2.2 Informatizácia spoločnosti	
3. Technická pomoc		3 480 000
Celkovo		87 000 000

Zdroj: OPBK, autor Hudecová, Allexis s.r.o.

Obrázok 2 Percentuálne vyjadrenie alokovaných prostriedkov podľa prioritných osí OPBK

Zdroj: OPBK, autor Hudecová, Alexis s.r.o.

V súlade s NSRR SR boli v rámci intervencií OPBK rešpektované štyri horizontálne priority:

- **Marginalizované rómske komunity**
- **Rovnosť príležitostí**
- **Trvalo udržateľný rozvoj**
- **Informačná spoločnosť**

Zmyslom každej horizontálnej priority bolo zabezpečiť dosiahnutie pre ňu definovaného cieľa, ktorý sa týka viacerých priorít NSRR a nemôže byť zabezpečený iba s jedným operačným programom, ale vyžaduje si koordinovaný prístup pretínajúci viaceré špecifické priority resp. projekty.

Tabuľka 3 Uplatnenie horizontálnych priorít

Horizontálna priorita	Cieľ horizontálnej priority	Uplatnenie horizontálnej priority
Marginalizované rómske komunity (MRK)	Zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej úrovne príslušníkov MRK	Komplexný prístup (integrácia projektov z viacerých operačných programov)
Rovnosť príležitostí	Zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie	Princíp uplatňovaný pri každom projekte
Trvalo udržateľný rozvoj	Zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu	Princíp na úrovni strategického cieľa NSRR
Informačná spoločnosť	Rozvoj inkluzívnej informačnej spoločnosti	Integrovaný prístup (interoperabilita informačných systémov verejnej správy a zavádzanie e-služieb v operačných programoch)

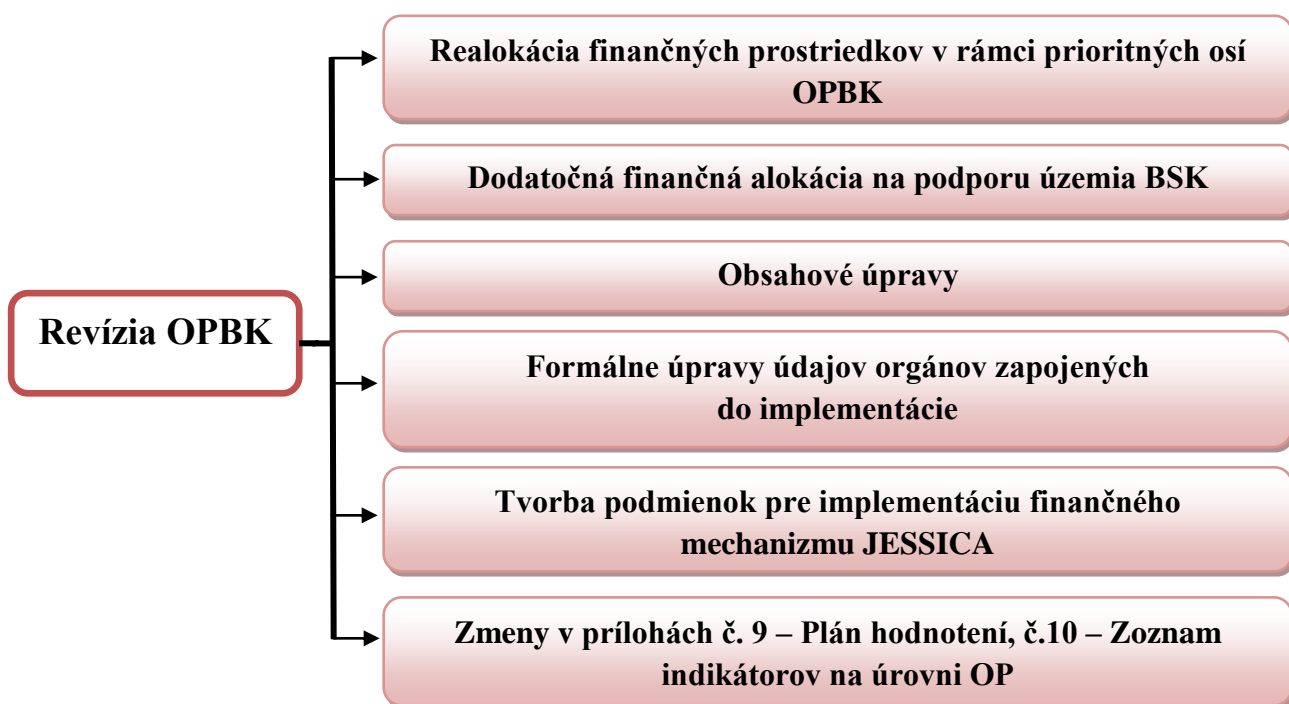
Zdroj: OPBK, autor Hudecová, Alexis s.r.o.

1.2 Zmeny OPBK v rámci revízie

Operačný program Bratislavský kraj ako strednodobý dokument, jeho nastavenie, aktuálnosť a adresnosť priamo ovplyvňovali externé zmeny ako sociálno-ekonomické zmeny a zmeny v prioritách Európskej únie. Vzhľadom na vplyv externých zmien, hospodársku krízu a výsledkov pravidelného hodnotenia operačného programu bolo potrebné prehodnotiť nastavenie OPBK v koherencii k potrebám slovenskej spoločnosti a prípadným zmenám v prioritách samosprávy.

Hlavným cieľom Revízie OPBK v roku 2010 bolo zaistiť dosiahnutie stanoveného cieľa OPBK, zabezpečiť čo najefektívnejšie dosiahnutie cieľových hodnôt indikátorov a včasne využiť alokované finančné prostriedky. Revízia Operačného programu Bratislavský kraj neznamovala však zásadný odklon od pôvodne nastavených cieľov a hodnôt ukazovateľov na úrovni programu. V nasledovnej schéme sú znázornené konkrétne oblasti, ktorých sa revízia OPBK týkala:

Obrázok 3 Revízia OPBK

Zdroj: OPBK, autor Hudecová, Allexis, s.r.o.

Najvýraznejšie zmeny boli zaznamenané v realokácii finančných prostriedkov v rámci prioritných osí OPBK a v dodatočnej finančnej alokácii na podporu územia BSK. V realokácii finančných prostriedkov prioritných osí OPBK bolo primárnym cieľom predísť nedočerpaniu finančných prostriedkov, ktoré boli určené na podporu regionálnej a mestskej hromadnej dopravy a v maximálnej miere využiť dopyt po intervenciách regenerácie sídiel.

Vzhľadom na stanovený cieľ revízie nastal presun finančných prostriedkov z opatrenia 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava z oblasti podpory MHD vo výške 3 mil. EUR a z oblasti podpory prestupných terminálov vo výške 3 mil. EUR do opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel celkovo vo výške 6 000 000 EUR.

V prioritnej osi 2 bolo hlavným cieľom predísť nedočerpaniu finančných prostriedkov v oblasti podpory priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja v MSP a podpory dostupnosti širokopásmového internetu a zabezpečiť financovanie projektov v rámci oblasti podpory zavádzania a využívania progresívnych technológií pre MSP, podpory elektronizácie miestnej a regionálnej samosprávy. V prioritnej osi 2 sa presunuli prostriedky v rámci opatrenia 2.1

Inovácie a technologické transfery vo výške 3 000 000 EUR, v rámci opatrenia 2.2 Informatizácia spoločnosti vo výške 2 025 600 EUR, z opatrenia 2.2 Informatizácia spoločnosti na podporu aktivít v opatrení 2.1 Inovácie a technologické transfery vo výške 1 519 200 EUR.

V dodatočnej finančnej alokácii na podporu územia BSK, ktorej cieľom bolo zaistiť financovanie ISRMO v okresných mestách Bratislavského samosprávneho kraja, boli navýšené finančné prostriedky vo výške 8 262 693 EUR s cieľom posilniť podporu regenerácie sídiel a podporu zariadení občianskej infraštruktúry prostredníctvom integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí v obciach so štatútom mesta (prioritná os 1).

Hlavným cieľom obsahových úprav, ktoré vyplývali z implementácie a pravidelného hodnotenia OPBK, bolo dosiahnuť efektívnejšiu implementáciu OPBK. Vzhľadom na stanovený cieľ sa prostredníctvom revízie doplnili informácie o možnostiach využívania nástrojov bytovej politiky v rámci BSK, rozšírili sa oblasti podpory miest BSK prostredníctvom ISRMO, zjednodušili sa podmienky podpory v oblasti ISRMO, doplnili sa informácie o projekte Regionálneho a inovačného centra, upravili sa aktivity v rámci opatrenia 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava, kompetencie SO/RO alebo RO a ukazovatele v prioritnej osi 3 Technická pomoc.

Formálne úpravy identifikačných údajov orgánov zapojených do implementácie OPBK sa zameriavali na zosúladenie OPBK s aktuálnym stavom organizácie ústrednej štátnej správy. V rámci tejto oblasti boli doplnené informácie o zmenách identifikačných údajov RO pre OPBK, CKO a ostatných orgánov zapojených do implementácie NSRR v koherencii so zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

V rámci vytvorenia podmienok pre implementáciu finančného mechanizmu JESSICA v prioritnej osi 1 OPBK bolo hlavným cieľom predísť nedočerpaniu finančných prostriedkov určených na infraštruktúru bývania, zohľadniť odporúčania EIB a EK a vytvoriť mechanizmus, ktorý bude možné použiť v budúcnosti na financovanie obnovy bytového fondu.

Zmeny v prílohe č. 9 Plán hodnotení OPBK a v prílohe č. 10 Zoznam indikátorov na úrovni Operačného programu prebehli s cieľom zabezpečiť vyššiu efektívnosť implementácie OPBK. V prílohe č. 9 sa zmeny prejavili najmä v podrobnejšej špecifikácii cieľov hodnotenia, úloh orgánov zapojených do hodnotenia OPBK, fáz a foriem hodnotenia, predpokladaných nákladov spojených s hodnotením OPBK, indikatívneho harmonogramu priebežných hodnotení OPBK, zoznamu ukazovateľov pre OPBK, aktivít vykonávaných v rámci hodnotenia OPBK a štandardov kvality hodnotenia. Doplnili sa aj informácie o zmenách identifikačných údajov RO OPBK, CKO a ostatných subjektov zapojených do implementácie NSRR.

2 Kapitola – Celkový pokrok v implementácii

2.1 Analýza pokroku implementácie

2.1.1 Analýza finančného pokroku

Od začiatku programového obdobia bolo v rámci všetkých výziev prijatých **686** ŽoNFP. Z toho **393** ŽoNFP bolo odporučených na schválenie a **293** bolo odporučených na neschválenie. Za sledované obdobie bolo zazmluvnených **334** projektov.

Tabuľka 4 Počet ŽoNFP spolu za OPBK

ŽoNFP	Rok							Spolu
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
<i>Prijaté</i>	0	65	180	232	9	108	92	686*
<i>Odporučené na schválenie</i>	0	36	109	142	7	56	43	393
<i>Odporučené na neschválenie</i>	0	31	115	109	1	31	6	293
<i>Zazmluvnené</i>	0	33	98	141	7	55	0	334

Zdroj: RO OPBK, autor Petřík, Allexis, s.r.o.

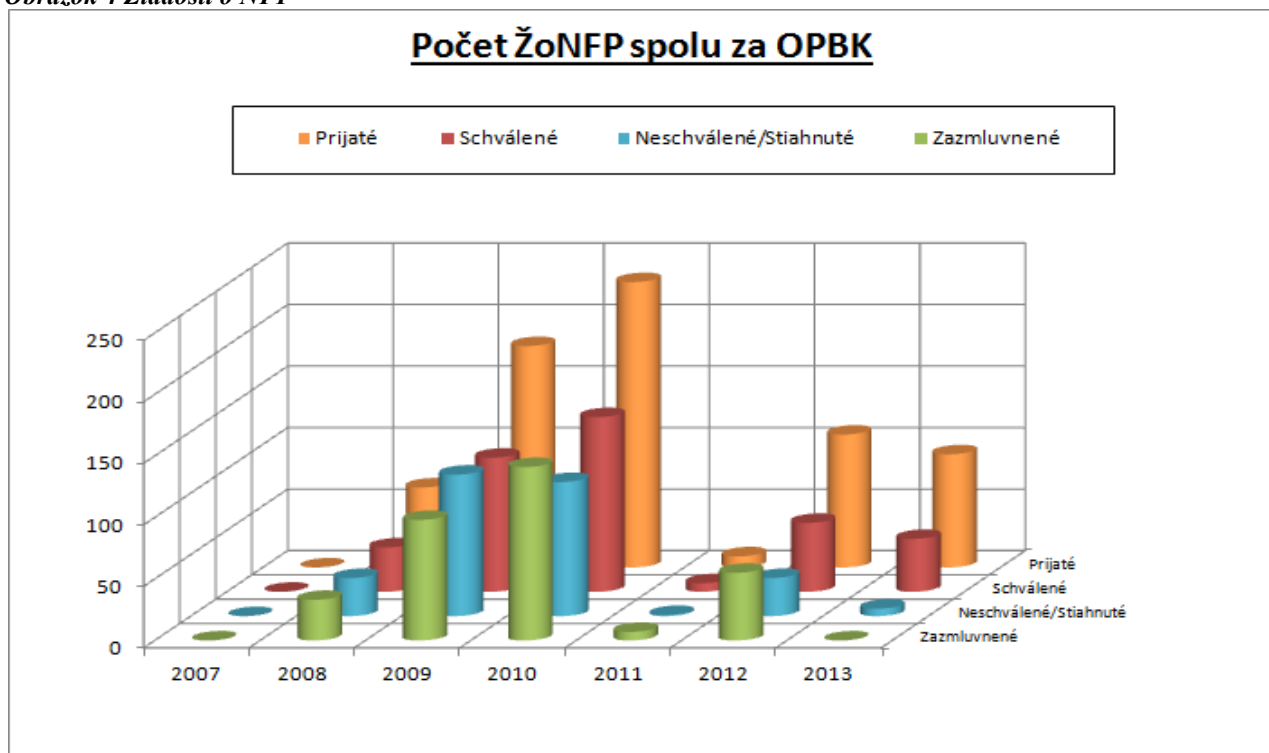
* spolu so ŽoNFP stiahnutými žiadateľom

V rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra bolo od začiatku programového obdobia prijatých **192** ŽoNFP. Z toho bolo odporučených na schválenie **87** a **105** bolo odporučených na neschválenie. V roku 2013 bolo celkovo zazmluvnených v rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra **79** projektov.

V rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika bolo od začiatku programového obdobia prijatých **472** ŽoNFP. Z toho **288** bolo odporučených na schválenie a **184** bolo odporučených na neschválenie. V roku 2013 bolo celkovo zazmluvnených v rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika **237** projektov.

V rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc bolo od začiatku programového obdobia prijatých **22** ŽoNFP. Z toho bolo odporučených na schválenie **21** a **1** bola odporučená na neschválenie. Do 30.6.2013 bolo zazmluvnených v rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc **20** projektov z toho **15** je k sledovanému obdobiu riadne ukončených.

Obrázok 4 Žiadosti o NFP

Zdroj: MPaRV, autor Petřík, Alexis s.r.o.

Od začiatku programového obdobia boli v rámci všetkých výziev prijaté ŽoNFP v celkovej hodnote **176 740 691,6* EUR**. Z toho ŽoNFP odporučené na schválenie boli v celkovej hodnote **90 694 961,78 EUR** a odporučené na neschválenie boli v celkovej hodnote **85 693 229,67 EUR**. Od začiatku programového obdobia do 30.06.2013 boli zazmluvnené projekty v celkovej hodnote **80 493 885,09 EUR**.

Tabuľka 5 Finančné vyjadrenie ŽoNFP v € spolu za

Finančné vyjadrenie ŽoNFP v €	Rok							Spolu 2007 – 2013
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
<i>Prijaté</i>	0,00	20171795	60499508,92	33483329,61	658021,26	47004348,11	9001496,68	176740691,6*
<i>Navrhnuté na schválenie</i>	0,00	6637647,11	23488384,05	23376777,51	610845,06	27836093,54	3247602,51	90694961,78
<i>Navrhnuté na neschválenie</i>	0,00	13534147,89	37011124,87	10106522,1	4777342	18809806,44	5753894,17	85693229,67
<i>Zazmluvnené</i>	0,00	6561599,87	21123629,68	21683602,73	5411972,92	25713079,89	0	80493885,09

Zdroj: RO OPBK, autor Petřík, Alexis, s.r.o.

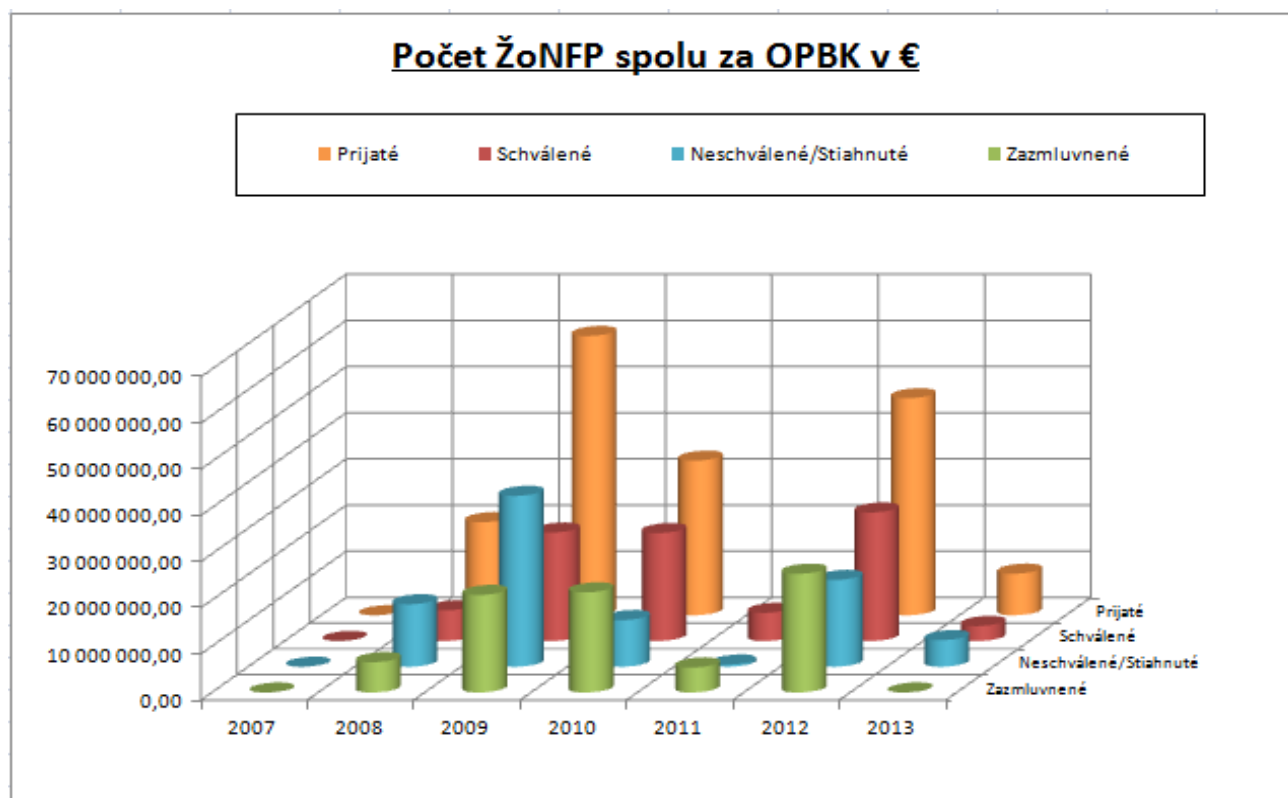
* spolu so ŽoNFP stiahnutými žiadateľom

V rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra boli od začiatku programového obdobia prijaté ŽoNFP v celkovej hodnote **109 974 886,40 EUR**. Z toho ŽoNFP, ktoré boli odporučené na schválenie, boli v celkovej hodnote **43 666 445,97 EUR** a odporučené na neschválenie boli v celkovej hodnote **66 308 440,43 EUR**. Od začiatku programového obdobia do 30.06.2013 boli v rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra zazmluvnené projekty v celkovej hodnote **37 635 947,64 EUR**.

V rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika boli od začiatku programového obdobia prijaté ŽoNFP v celkovej hodnote **60 094 065,33 EUR**. Z toho ŽoNFP, ktoré boli odporučené na schválenie, boli v celkovej hodnote **38 188 173,90 EUR** a odporučené na neschválenie boli v celkovej hodnote **21 905 891,43 EUR**. Od začiatku programového obdobia do 30.06.2013 boli v rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika zazmluvnené projekty v celkovej hodnote **36 649 968,56 EUR**.

V rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc boli od začiatku programového obdobia prijaté ŽoNFP v celkovej hodnote **4 164 058,44 EUR**. Z toho ŽoNFP, ktoré boli odporučené na schválenie, boli v celkovej hodnote **4 106 270,15 EUR** a odporučené na neschválenie boli v celkovej hodnote **57 788,29 EUR**. Od začiatku programového obdobia do 06/2013 boli v rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc realizované projekty v celkovej hodnote **3 991 719,54 EUR**.

Obrázok 5 ŽoNFP celkom

Zdroj: MPA RV, autor Petrik, Allexis s.r.o.

2.1.2 Analýza fyzického pokroku

Funkcie RO OPBK do roku 2010 vykonávalo MVRR SR, od roku 2010 boli vykonávané funkcie odboru riadenia pomoci pre Bratislavský kraj (organizačne začlenený do Agentúry na podporu regionálneho rozvoja MPRV SR) v rámci MPRV SR, ktorý pozostával zo štyroch oddelení:

1. oddelenie riadenia programov pomoci pre BK;
2. oddelenie implementácie programov pomoci pre BK;
3. oddelenie finančného riadenia programov pomoci pre BK;
4. oddelenie kontroly programov pomoci pre BK.

Od 1.1.2013 došlo v rámci MPRV SR k organizačnej zmene, na základe ktorej sa sekcia Agentúra na podporu regionálneho rozvoja rozdelila na nasledovné útvary:

- útvar implementácie programov regionálneho rozvoja (útvar zaradený pod vedúceho služobného úradu; útvar je zameraný na implementáciu OPBK, ROP a programov cezhraničnej spolupráce, vrátane finančného riadenia a kontroly projektov),
- sekcia riadenia programov regionálneho rozvoja (predmetom činnosti sekcie je riadenie, koordinácia, monitorovanie, metodika, overovanie delegovaných úloh na SO/RO, úlohy platobnej jednotky).

Minimálne kvalifikačné predpoklady zamestnancov RO OPBK na úrovni manažérov boli stanovené nasledovne:

- ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa;
- znalosť cudzieho jazyka;
- prehľad v relevantnej legislatíve SR a EÚ;
- prehľad v problematike regionálneho rozvoja;
- znalosť informačných a komunikačných technológií;
- základné manažérske zručnosti (komunikačné a prezentačné zručnosti, časový manažment) a iné.

Obrázok 6 Administratívne kapacity riadiaceho orgánu

Pozícia	Stav k 31.12.2007	Stav k 31.12.2008	Stav k 31.12.2009	Stav k 31.12.2010	Stav k 31.12.2011	Stav k 31.12.2012
generálny riaditeľ	1	1	1	1	1	1
riaditeľ odboru	1	1	1	1	1	1
vedúci oddelenia	4	4	4	4	4	3
asistentka odboru/sekcie	2	2	2	2	2	2
manažér programovania	1	1	2	2	2	2
manažér monitorovania a hodnotenia	3	3	3	3	3	3
manažér informovanosti a publicity	1	1	1	1	1	1
manažér kontroly	8	6	5	5	5	4
manažér ITMS	-	-	-	-	-	-
finančný manažér	6	5	4	2	3	3
projektový manažér	12	12	8	6	6	6
manažér pre technickú pomoc	-	-	-	-	-	-
Iné	-	-	-	-	-	-
Spolu	39	36	31	27	28	26

Zdroj: RO OPBK, autor Petrik, Allexis, s.r.o.

Odbor riadenia pomoci mal k 31. decembru 2007 vytvorených 38 štátnozamestnaneckých miest. K 31.12.2008 stúpol počet miest na odbore na 39 miest, pričom v decembri 2008 prebiehala príprava aktualizácie organizačného poriadku MVRR SR s plánovanou účinnosťou od 1. 1.2009, ktorá zahŕňa zníženie počtu štátnozamestnaneckých miest. Ku koncu roka 2009 mal odbor 31 miest. V roku 2010 bola zaznamenaná čiastočná fluktuácia personálu. Štyria zamestnanci odišli na vlastnú žiadosť a následne boli prijatí traja noví zamestnanci. Táto fluktuácia vznikla v čase delimitácie kompetencií RO OPBK z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR na Ministerstvo

pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR a následne na Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – fluktuáciu vnímal RO OPBK ako štandardnú.

V roku 2011 v oblasti administratívnych kapacít dospel RO do stabilizovanej fázy v porovnaní s rokom 2010. V roku 2011 bol stav administratívnych kapacít RO OPBK a SORO naplnený na 100 %. V oblasti administratívnych kapacít v roku 2012 RO OPBK pokračoval v stabilizovanej fáze tak ako v roku 2011. V roku 2012 bola zaznamenaná čiastočná fluktuácia personálu. Na základe vlastnej žiadosti boli dvaja vedúci oddelenia, dvaja manažéri programovania, riaditeľ odboru a jeden manažér kontroly trvalo preložený na pracovné pozície v rámci iných ministerstiev (všetky prestupy sa uskutočnili v rámci štátnej správy v oblasti fondov EÚ). Následne boli na ich miesta prijatí štyria noví zamestnanci. Táto fluktuácia sa vníma ako štandardná, a možno konštatovať, že stav personálnych kapacít v odbore riadenia pomoci pre Bratislavský kraj bol ku koncu roka 2012 z pohľadu odbornosti a skúseností zamestnancov na dobrej úrovni.

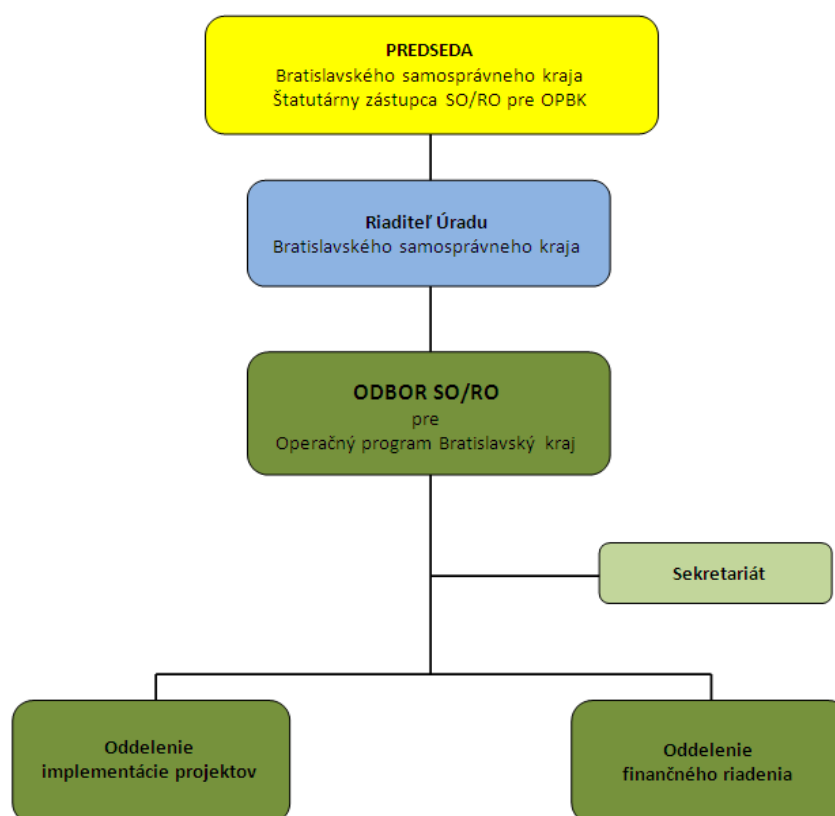
Stav personálnych kapacít je z pohľadu odbornosti a skúsenosti zamestnancov na požadovanej úrovni, pričom zamestnanci priebežne zvyšujú svoju kvalifikáciu prostredníctvom vzdelávacích aktivít.

SO/RO OPBK pozostáva z:

- *oddelenia implementácie projektov*
- *oddelenia finančného riadenia*

Organizačná štruktúra riadenia SO/RO OPBK v rámci Úradu Bratislavského samosprávneho kraja.

Obrázok 7 Organizačná štruktúra riadenia SO/RO OPBK

Zdroj: SO/RO

Tabuľka 6 Administratívne kapacity SO/RO

Pozícia	Stav k 31.12.2007	Stav k 31.12.2008	Stav k 31.12.2009	Stav k 31.12.2010	Stav k 31.12.2011	Stav k 31.12.2012
generálny riaditeľ	Funkcia neexistuje	-	-	-	-	-
riaditeľ odboru	1	1	1	1	1	1
vedúci oddelenia	-	2	2	2	2	2
asistentka odboru/sekcie	1	1	1	1	1	1
manažér programovania	-	-	-	-	-	-
manažér monitorovania a hodnotenia	-	1	1*	1*	-	-
manažér informovanosti a publicity	-	-	-	-	-	-
manažér kontroly	-	-	-	-	-	-
manažér ITMS	-	-	-	-	-	-
finančný manažér	-	2	3	4	3	3
projektový manažér	1	1	4	3	3	2
manažér pre technickú pomoc	-	-	-	-	-	-
Iné	-	-	-	-	-	-
Spolu	3	8	11	11	10	9

Zdroj: SO/RO, autor Petrik, Allexis, s.r.o.

* Kumulovaná funkcia jedného z projektových manažérov

Bratislavský samosprávny kraj, Odbor implementácie SO/RO pre OPBK mal k 31. decembru 2007 vytvorených 12 pracovných miest v rámci organizačnej štruktúry Odboru implementácie SO/RO pre OPBK, ktorý pozostával z dvoch oddelení: 1) *Oddelenie implementácie projektov* a 2) *Oddelenie finančného riadenia*, pričom k 31.12.2007 boli obsadené 3 miesta. Ku koncu roka 2008 bolo obsadených 8 miest a ku koncu roka 2009 bolo obsadených 11 miest, pričom plánovaný stav, ktorý počítal s 12 zamestnancami, bol splnený na 100 %, pretože funkcia manažér monitorovania a hodnotenia bola napĺňaná jedným z projektových manažérov. Personálne kapacity Odboru SO/RO pre OPBK k 31.12.2010 boli stabilizované. Traja zamestnanci odišli na vlastnú žiadosť a následne boli prijatí traja noví zamestnanci. Táto fluktuácia sa vníma ako štandardná a možno konštatovať, že stav personálnych kapacít na Odbore SO/RO z pohľadu odbornosti a skúsenosti zamestnancov sa nezmenil. V roku 2011 sa stav administratívnych kapacít SO/RO taktiež naplnil na 100 %.

V prvej polovici roku 2012 nastala zmena na pracovnej pozícii vedúceho projektového manažéra (ďalej VPM), kde bol ukončený pracovný pomer dohodou s VPM ku dňu 1.6.2012. V druhej polovici roku 2012 nastala taktiež zmena na pracovnej pozícii VPM. K 30.9.2012 bol ukončený pracovný pomer dohodou s VPM. Od 1.10.2012 bola táto pracovná pozícia obsadená zamestnancom SO/RO OPBK (PM). V júni 2012 prebehlo výberové konanie na obsadenie miesta projektového manažéra, na základe ktorého bol vybraný pracovník s 9-ročnou odbornou praxou na úrovni SO/RO OPBK. Nástupom nového zamestnanca k 1.7.2012 bol stav administratívnych kapacít opäť naplnený na 100 %, avšak k 1.10.2012 odchodom VPM sa stav znížil na 90 %.

Stav personálnych kapacít je z pohľadu odbornosti a skúseností zamestnancov na požadovanej úrovni, pričom zamestnanci priebežne zvyšujú svoju kvalifikáciu prostredníctvom vzdelávacích aktivít.

Tabuľka 7 Administratívne kapacity platobnej jednotky

Pozícia	Stav k 31.12.2007	Stav k 31.12.2008	Stav k 31.12.2009	Stav k 31.12.2010	Stav k 31.12.2011	Stav k 31.12.2012
<i>generálny riaditeľ</i>	-	-	-	-	-	-
<i>riaditeľ odboru</i>	1	1	1	1	1	1
<i>vedúci oddelenia</i>	3	3	3	3	3	3
<i>asistentka odboru/sekcie</i>	2	2	1	1	1	1
<i>referent</i>	21	19	20	18*	18	20
Spolu	27	25	25	23	23	26

Zdroj: RO OPBK, PJ, autor Petřík, Allexis, s.r.o.

MD

Poznámka: Generálny riaditeľ RO OPBK je zároveň generálnym riaditeľom PJ

Na PJ bola situácia za sledované obdobie stabilizovaná. Zásadnejšie zmeny boli iba v roku 2010, keď bola zaznamenaná fluktuácia 3 zamestnancov. Jeden zamestnanec požiadal o zmenu služobného úradu a dve zamestnankyne odišli na materskú dovolenku.

Tabuľka 8 Počet školení

Počet školení	Stav k 31.12.2007	Stav k 31.12.2008	Stav k 31.12.2009	Stav k 31.12.2010	Stav k 31.12.2011	Stav k 31.12.2012
<i>RO OPBK</i>	n/a	n/a	n/a	31	36	n/a
<i>SO/RO</i>	n/a	n/a	13	22	31	n/a
Spolu	n/a	n/a	13*	53	67	n/a

Zdroj: RO OPBK, SO/RO, autor Petřík, Allexis, s.r.o.

* len za SO/RO

Súčasťou rozvoja ľudských zdrojov je aj plán vzdelávania, ktorý nadväzuje na personálnu analýzu, systematizáciu, získavanie a výber, hodnotenie a odmeňovanie zamestnancov. Zabezpečenie skúsených, profesionálne schopných a motivovaných zamestnancov je kľúčovým faktorom v riadení štrukturálnych fondov. Zamestnanci sa na základe potrieb odborov zúčastnili školení, ktoré sa týkali napr. výkladu k aktuálnym zmenám v legislatíve EÚ a SR, k zmenám v Systéme finančného riadenia ŠF a KF a pod.

2.2 Vývoj naplňania merateľných ukazovateľov

Globálny cieľ OPBK, posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život, bol naplňaný prostredníctvom prioritných osí OPBK 1 a 2, pre ktoré boli definované špecifické ciele OPBK na úrovni prioritných osí resp. jednotlivých opatrení. Naplňaním špecifických cieľov OPBK prostredníctvom úspešne zrealizovaných projektov sa prispievalo k plneniu globálneho cieľa OPBK.

Pokrok pri dosahovaní globálneho cieľa OPBK bol sledovaný aj prostredníctvom ukazovateľov. V kontexte sledovania týchto ukazovateľov sa poukázalo na skutočnosť, že tieto ukazovatele (okrem ukazovateľa *Počet novovytvorených pracovných miest*) nedokážu diferencovať reálny prínos samotného operačného programu k naplňaniu stanovených cieľov a prínosy procesov prebiehajúcich nezávisle od programu, ktoré mali významný dopad na vývoj sledovaných ukazovateľov.

Novovytvoreným pracovným miestom sa rozumie pracovné miesto, ktoré zamestnávateľ vytvoril ako nové doteraz neexistujúce pracovné.

Tabuľka 9 Merateľný ukazovateľ – Počet novovytvorených pracovných miest

Ukazovateľ		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Celkom
<i>Počet novovytvorených pracovných miest.</i> Core kód: 1, 2, 3 Merná jednotka: Počet mužov/žien Typ ukazovateľa: výsledok	Dosiahnutý výsledok	0/0	0/0	8.1	8.1	12.7	44/25	N/A	N/A	N/A	44/25
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	100/100	100/100
	Východisko	0/0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0/0

Zdroj: ŠÚ SR, Eurostat

Hodnota je vykazovaná v súlade s Metodickým pokynom CKO č. 9, akt. č. 5). Spolu bola dosiahnutá hodnota 69 (muži/ženy). Na základe zazmluvnených projektov k 30.06.2013 sa očakávalo dosiahnutie hodnoty 215 (149 muži / 66 ženy).

Ukazovateľ **Súhrnný index inovatívnosti** (do roku 2009 European Innovation Scoreboard – EIS, od r. 2010 Innovation Union Scoreboard – IUS) sa skladá z viacerých ukazovateľov. Prostredníctvom IUS sa monitoruje, resp. porovnáva inovačná výkonnosť 27 členských štátov EÚ a ďalších vybraných štátov. IUS využíva najnovšie štatistiky Eurostatu a ďalších medzinárodných zdrojov, ktoré sú uznávané a sú v čase analýzy k dispozícii. Na základe dosiahnutého umiestnenia SR v zozname porovnávaných štátov EÚ sa dá skonštatovať, že SR patrí do skupiny tých ekonomík, ktoré majú nízku inovačnú schopnosť a nedokážu udržať tempo ostatných krajín EÚ. Ako už bolo spomenuté vyššie, IUS sa sleduje prostredníctvom rôznych ukazovateľov (napr. % obratu MSP v dôsledku inovácií, verejné výdavky na výskum a vývoj – % HDP, počet nových doktorátov na 1000 obyvateľov, MSP zavádzajúce inovatívne výrobky alebo procesy a pod.).

Tabuľka 10 Merateľný ukazovateľ Súhrnný index inovatívnosti (IUS)

Ukazovateľ		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Celkom
<i>Súhrnný index inovatívnosti (EIS)</i> Merná jednotka: Poradie Typ ukazovateľa: kontext	Dosiahnutý výsledok	0	22	21	23	22	20	N/A	N/A	N/A	20*
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	18	18
	Východisko	22	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	22

Zdroj: ŠÚ SR, Eurostat

* zdroj: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius-2013_en.pdf

Pre tento typ ukazovateľa nebolo možné určiť očakávanú hodnotu ukazovateľa na základe uzatvorených zmlúv.

HDP je ukazovateľom hospodárskej aktivity. Objemový/množstevný index **HDP na obyvateľa v PKS** je vyjadrený vo vzťahu k priemeru EÚ 25, ktorý sa berie ako základ (= 100). Ak je index určitej krajiny vyšší ako 100, úroveň HDP na obyvateľa tejto krajiny je vyššia ako priemer EÚ a naopak. Základné hodnoty sú vyjadrené v PKS, napr. spoločná mena, ktorá znižuje rozdiely v úrovni cien medzi krajinami umožňujúc zmysluplné objemové/množstevné porovnanie HDP medzi krajinami. Index počítaný v PKS hodnotách a vyjadrený vo vzťahu k EÚ 25 (základ = 100), má viac zmysel pre porovnanie medzi krajinami ako pre dočasné porovnanie.

Tabuľka 11 Merateľný ukazovateľ HDP na obyvateľa v PKS vo vzťahu k EU 25

Ukazovateľ		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Celkom
HDP na obyvateľa v PKS vo vzťahu k EU 25 Merná jednotka: PKS Typ ukazovateľa: kontext	Dosiahnutý výsledok	0	68	73	74	75	76	N/A	N/A	N/A	..**
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	72,39	72,39
	Východisko	57,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	57,1

Zdroj: Štatistický úrad SR, Eurostat

**zdroj: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00114>; Vo vzťahu k EU 27. V čase prípravy strategického hodnotenia nebol údaj za rok 2013 zverejnený.

Pre tento typ ukazovateľa nebolo možné určiť očakávanú hodnotu ukazovateľa na základe uzatvorených zmlúv.

Tvorba hrubého fixného kapitálu za ekonomiku spolu pozostáva z výdavkov na nový dlhodobý hmotný a nehmotný majetok alebo z iných špecifických výdavkov, ktoré vynakladajú výrobcovia na výrobky a služby s cieľom zachovania, zvýšenia alebo rozšírenia svojej výrobných kapacít alebo vytvorenia nových výrobných možností v budúcnosti. V rámci sektorového členenia tu okrem nákladov na nákup nového dlhodobého hmotného a nehmotného majetku (bez pozemkov, cenností a ocniteľných práv) patria i náklady na nákup použitého dlhodobého hmotného a nehmotného majetku. Hodnotu tvorby znižuje predaj.

Tabuľka 12 Merateľný ukazovateľ Tvorba hrubého fixného kapitálu

Ukazovateľ		2007	2009	2011	2013	2015	Celkom
		2008	2010	2012	2014		
Tvorba hrubého fixného kapitálu Merná jednotka: mil. EUR Typ ukazovateľa: kontext	Dosiahnutý výsledok	0	14 966,4	15 477,1	9 480,7***	N/A	9 480,7***
		16 108,20	13 463,9	15 392,3	N/A		
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	14 285,70	14 285,70
		N/A	N/A	N/A	N/A		
	Východisko	13 098,92	N/A	N/A	N/A	N/A	13 098,92
		N/A	N/A	N/A	N/A		

Zdroj: Štatistický úrad SR, Eurostat

*** Zdroj: údaj iba za 1-3.Q <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=67069>

Pre tento typ ukazovateľa nebolo možné určiť očakávanú hodnotu ukazovateľa na základe uzatvorených zmlúv.

2.3 Hodnotenie efektívnosti a relevantnosti cieľov OPBK na základe merateľných ukazovateľov OPBK

Globálnym cieľom OPBK bolo posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život. Pokrok pri dosahovaní globálneho cieľa OPBK bol sledovaný aj prostredníctvom ukazovateľov.

V rámci core ukazovateľa č. 1 *Počet novovytvorených pracovných miest* sa vytvorilo 69 pracovných miest. Očakáva sa, že sa vytvorí ďalších 146 nových pracovných miest na základe zazmluvnených projektov k 30.06.2013. Spolu tak podľa údajov k 30.06.2013 má byť na základe

zazmluvnených projektov v rámci OPBK vytvorených 215 nových pracovných miest. Existuje predpoklad vytvorenia ďalších nových pracovných miest (nad doteraz zazmluvnených 215) vzhľadom na skutočnosť, že RO OPBK vyhlásil v roku 2013 ďalšie výzvy na predkladanie ŽoNFP.

V rámci core ukazovateľa č. 2 *Počet novovytvorených pracovných miest pre mužov* sa vytvorilo 44 pracovných miest. Na základe zazmluvnených projektov k 30.06.2013 sa očakáva, že sa vytvorí ďalších 105 nových pracovných miest pre mužov. Podľa údajov k 30.06.2013 tak spolu má byť na základe zazmluvnených projektov v rámci OPBK vytvorených 149 nových pracovných miest pre mužov.

V rámci core ukazovateľa č. 3 *Počet novovytvorených pracovných miest pre ženy* sa vytvorilo 25 pracovných miest. Na základe zazmluvnených projektov k 30.06.2013 sa očakáva, že sa pre ženy vytvorí ďalších 41 nových pracovných miest. Spolu tak má byť na základe zazmluvnených projektov v rámci OPBK podľa údajov k 30.06.2013 vytvorených 66 nových pracovných miest pre ženy. Ako uvádzajú vyššie spomenuté skutočnosti, existuje predpoklad vytvorenia ďalších pracovných miest vytvorených v rámci projektov realizovaných prostredníctvom OPBK na základe výziev vyhlásených v roku 2012.

OPBK sa zameriaval na podporu MSP, výskumu a inovačného rozvoja prostredníctvom prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika, ktorej cieľom bolo posilnenie konkurencieschopnosti regiónu prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám najmä v oblasti MSP. V rámci externého hodnotenia OPBK (2010) sa však potvrdila skutočnosť, že v oblasti priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja segment MSP v Bratislavskom kraji vykazoval len minimálny dopyt po podpore. Nezaujím žiadateľov v rámci OPBK vyplýval predovšetkým z oslabenia záujmu MSP o investície do výskumnej a investičnej činnosti. V kontexte globálnej hospodárskej krízy MSP nemali záujem o investície do výskumu a vývoja. Negatívne vplývajúce faktory na záujem o oblasť výskumu a vývoja boli aj skutočnosti, že MSP nedisponujú dostatočnou materiálovou základňou na realizáciu vlastného vývoja a taktiež je nevyhnutné financovanie z vlastných zdrojov prijímateľov pomoci (v porovnaní s projektmi verejného sektora, kde sa pri projektoch vyžaduje výrazne nižšia miera spolufinancovania projektov z vlastných zdrojov prijímateľa – iba 5-percentné spolufinancovanie). V tomto kontexte bola v rámci revízie OPBK časť finančných prostriedkov (alokovaná na podporu priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja) presunutá do tých oblastí podpory OPBK, ktoré sú najviac žiadané.

Napriek vyššie uvedenému však k *Súhrnnému indexu inovatívnosti* prispeli projekty OPBK zamerané na podporu zavádzania a využívania progresívnych technológií v MSP a projekty, ktoré sa zameriavali na získavanie a ochranu duševného vlastníctva a zavádzanie systémov riadenia kvality. Všetky úspešné projekty bezpochyby prispievajú k napĺňaniu globálneho cieľa OPBK, ktorým bolo posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky, ako aj cieľa *opatrenia 2.1 Inovácie a technologické transfery*, ktorým je zvýšenie všetkých typov inovácií v podnikateľskej sfére, podpora zavádzania progresívnych technológií, a tým zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti MSP a vysokého rastu ich produktivity.

Ukazovatele *HDP na obyvateľa v PKS vo vzťahu k EÚ 25 (EÚ 27)* a *Tvorba hrubého fixného kapitálu* predstavujú makroekonomické ukazovatele. Vzhľadom na pomerne nízke alokovanie finančných prostriedkov pre OPBK (95 207 607 z ERDF, 112 008 952 z ERDF + SR verejné zdroje) nebolo možné predpokladať výrazné prispievanie projektov realizovaných v rámci OPBK k vyššie uvedeným ukazovateľom. Z hľadiska svojho charakteru ukazovatele nedokážu presne diferencovať reálny prínos samotného programu k napĺňaniu stanovených cieľov a prínosy procesov prebiehajúcich nezávisle na OPBK, avšak prispievajúcich k napĺňaniu hodnôt ukazovateľov. Príspevok OPBK k HDP spočíva napr. v ziskoch firiem (MSP), ktoré boli v rámci projektov OPBK podporené a zameriavali sa najmä na zavádzanie a využívanie progresívnych technológií, čím sa zvyšuje konkurencieschopnosť firiem a predpokladá sa zvyšovanie ich ziskov.

2.4 Analýza vyhlásených výziev

Od začiatku programového obdobia bolo vyhlásených 22 výziev za všetky tri prioritné osi, jeden Oznam o možnosti predkladania Integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí v rámci OPBK (ďalej len „Oznam“), jedno Písomné vyzvanie k predkladaniu žiadosti o NFP v rámci implementácie iniciatívy JESSICA a jedno Oznámenie v rámci iniciatívy JEREMIE

Tabuľka 13 Počet vyhlásených výziev

Počet výziev	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 *	Spolu
Os 1 Infraštruktúra	0	2	2	1	1	2	2	10
1.1 Regenerácia sídiel	0	1	1	0	0	1	2	5
1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava	0	1	1	1	1	1	0	5
Os 2 Vedomostná ekonomika	0	2	2	4	1	2	1	12
2.1 Inovácie a technologické transfery	0	1	1	2	0	0	0	4
2.2 Informatizácia spoločnosti	0	1	1	2	1	2	1	8
Os 3 Technická pomoc	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1 Technická pomoc	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu OPBK	0	4	4	5	2	4	3	22

Zdroj: Správy o vyhodnotení výziev

V rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 10 výziev na predkladanie ŽoNFP, jeden Oznam o možnosti predkladania Integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí v rámci OPBK (ďalej len „Oznam“) a jedno Písomné vyzvanie k predkladaniu žiadosti o NFP v rámci implementácie iniciatívy JESSICA. Z toho za obdobie 2007 – 2013 bolo vyhlásených 5 výziev pre opatrenie 1.1. Regenerácia sídiel, 5 výziev pre opatrenie 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava a jeden Oznam.

V rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 12 výziev na predkladanie ŽoNFP a jedno Oznámenie v rámci iniciatívy JEREMIE. Z toho za obdobie 2007 – 2013 boli vyhlásené 4 výzvy pre opatrenie 2.1. Inovácie a technologické transfery a 8 výziev pre opatrenie 2.2 Informatizácia spoločnosti.

V rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc bolo od začiatku programového obdobia na základe písomného vyzvania prijatých 22 ŽoNFP. Z toho bolo odporučených na schválenie 21 a 1 bola odporučená na neschválenie. Do 30.6.2013 bolo zazmluvnených v rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc 20 projektov z toho 15 je k sledovanému obdobiu riadne ukončených.

2.5 Prínos implementácie programu a prioritných osí k rozvoju regiónu

Globálnym cieľom OPBK bolo posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život. Prostredníctvom realizácie projektov v rámci opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel sa zlepšením kvality a úrovne sídiel zvýšila atraktivnosť Bratislavského kraja, čo bol jeden zo základných cieľov OPBK. K tomuto cieľu prispeli významnou mierou najmä samostatné dopytovo orientované projekty na regeneráciu sídiel. Opatrenie 1.1. predstavovalo jednu z najžiadanejších oblastí podpory v rámci OPBK, čoho výsledkom je aj úspešnosť čerpania. RO OPBK zaznamenal pri týchto projektoch vysoký počet žiadateľov o NFP. Významným prínosom pre vytýčený cieľ, ktorým je zvýšenie kvality a úrovne sídiel Bratislavského kraja, boli práve projekty zamerané na revitalizáciu verejných priestranstiev, rekonštrukciu chodníkov, budovanie oddychových zón, verejnej zelene či verejného osvetlenia. Ukazovateľ *Počet regenerovaných sídiel* dosiahol k 30.06.2013 hodnotu 37 z cieľového stavu 50. V

roku 2012 bola navyše vyhlásená ďalšia výzva pre skupinu aktivít *1.1.2 Samostatné dopytovo orientované projekty regenerácie sídiel* a na základe predložených projektov RO OPBK očakáva realizáciu ďalších približne 20 projektov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa predpokladá opätovný nárast hodnoty ukazovateľa *Počet regenerovaných sídiel*. Pre dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa je prínosom aj realizácia Integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí OPBK (ďalej aj „ISRMO“), ktorá zabezpečuje efektívnejšiu podporu oblastí s vysokou koncentráciou hospodárskych, environmentálnych a sociálnych problémov.

Jedným z ďalších cieľov v oblasti zvýšenia atraktívnosti Bratislavského kraja je aj zvyšovanie kvality verejnej dopravy. Stav v rámci opatrenia *1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava* môžeme zhodnotiť ako neuspokojivý. K 30.06.2013 sú úspešne zrealizované iba 2 projekty, 2 projekty boli mimoriadne ukončené na základe žiadosti prijímateľa, 4 projekty sú v realizácii. Ďalších 9 projektov (z toho jeden bol stiahnutý žiadateľom) bolo predložených v roku 2012 v 9. výzve a predpokladá sa, že ich realizácia by mala takmer vyčerpať (znižit') alokáciu pre opatrenie 1.2. Finančná alokácia pre opatrenie 1.2 však bola v roku 2011 v rámci revízie programu znížená o čiastku 6 000 000 EUR, a tá bola presunutá do opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel, ktoré bolo žiadanejšie. Dôvodom bol neuspokojivý stav v implementácii. Realizácia uvedených projektov však taktiež prispela k jednému z cieľov OPBK, ktorým je zvyšovanie kvality verejnej dopravy.

Ďalším hlavným cieľom OPBK bolo posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu prostredníctvom rozvoja vedomostnej ekonomiky. Konkurencieschopnosť regiónu sa podporila aj prostredníctvom prioritnej osi 2, a to podporou inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám. Špecifickým cieľom prioritnej osi 2 bolo zvýšenie inovácií v podnikateľskej sfére a podpora zavádzania progresívnych technológií, čo zabezpečilo dlhodobú konkurencieschopnosť MSP a vysoký rast ich produktivity. Výraznou mierou k tomuto cieľu prispeli projekty, ktoré boli zamerané na zavádzanie a využívanie progresívnych technológií v MSP v rámci opatrenia *2.1 Inovácie a technologické transfery*. Pri opatrení 2.1 neexistujú takmer žiadne riziká, nakoľko ide o opatrenie, kde alokáciu OPBK prevýšil dopyt po možnosti realizovať projekty. Najväčší záujem bol o projekty, ktoré sa zameriavali na zníženie energetickej a materiállovej náročnosti zo sektora polygrafickej výroby, stolárskej výroby, kovovýroby, výroby pekárenských výrobkov, výroby počítačových, elektronických a optických výrobkov ako aj výroby výrobkov z gumy a plastov. Projekty zvýšili konkurencieschopnosť MSP a rast ich produktivity, čím sa zároveň posilnila konkurencieschopnosť regiónu. K 30.06.2013 bolo zazmluvnených 158 projektov (z plánovanej hodnoty 100) v rámci opatrenia 2.1 Inovácie a technologické transfery, z toho 113 bolo ukončených. V realizácii sú ďalšie projekty zamerané napr. na zavádzanie systémov riadenia kvality, obstaranie inovatívnych technológií a zavádzanie progresívnych technológií.

Ďalším zo špecifických cieľov prioritnej osi 2 bola podpora konkurencieschopnosti regiónu prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám najmä v oblasti MSP (*opatrenie 2.2 Informatizácia spoločnosti*). V rámci opatrenia sa podporili aj elektronizácia samosprávy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni. K 30.06.2013 bolo predložených 5 projektov zameraných na elektronizáciu samospráv (Bratislava, hl. mesto, Bratislavský samosprávny kraj, Pezinok, Senec, Malacky), ktoré však boli v stave pred zazmluvnením k 30.06.2013. K uvedenému cieľu tak doteraz prispievali iba projekty zamerané na zavádzanie a účinné využívanie prístupu k IKT v MSP. Celkovo bol pre opatrenie 2.2 vytýčený cieľ 80 projektov do r. 2015, pričom k 30.06.2013 bolo 59 zazmluvnených projektov a z tohto počtu bolo už 49 projektov ukončených. Tieto projekty sa zamerali najmä na budovanie informačných systémov, rozvoj firemných IKT, tvorbu elektronického obchodu, budovanie informačno-komunikačných technológií vo firmách a pod., ich cieľom bolo najmä zvýšenie konkurencieschopnosti podnikov. V rámci opatrenia 2.2, skupina aktivít *2.2.3 Zavádzanie a účinné využívanie prístupu k IKT v MSP* (opatrenie pre súkromný sektor) existuje možnosť nevyčerpania určitého objemu finančných prostriedkov, ktoré sú vyčlenené pre prijímateľov zo súkromného

sektora. Čo sa týka počtu projektov, tak stanovený cieľ bol výrazne prekročený (plánovaná hodnota ukazovateľa – 80 projektov; dosiahnutá hodnota k 30.06.2013 – 157 projektov).

2.6 Analýza súčasnej ekonomickej situácie pre napĺňanie cieľov OPBK

Globálny cieľ OPBK vychádzal zo sociálno-ekonomickej analýzy kraja, SWOT analýzy a identifikovaných disparít a faktorov rozvoja.

Globálnym cieľom OPBK bolo posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život.

Takto formulovaný globálny cieľ nadväzoval na komplexnú stratégiu ďalšieho rozvoja Bratislavského kraja, ako aj na stanovený systém implementácie intervencií zo štrukturálnych fondov v kraji prostredníctvom niekoľkých operačných programov.

Globálny cieľ OPBK reagoval na potrebu zvýšenia podpory inovatívneho podnikania a informačnej spoločnosti ako kľúčových faktorov pre zabezpečenie dlhodobého ekonomického rastu a konkurencieschopnosti kraja. Zároveň sa zameriaval na zvyšovanie kvalitatívnych parametrov územia výrazne ovplyvňujúceho atraktivitu kraja pre jeho obyvateľov.

Pokrok pri dosahovaní globálneho cieľa OPBK bol sledovaný aj prostredníctvom ukazovateľov. V kontexte sledovania týchto ukazovateľov je však potrebné poukázať na skutočnosť, že tieto ukazovatele (okrem ukazovateľa *Počet novovytvorených pracovných miest*) nedokázali diferencovať reálny prínos samotného operačného programu k napĺňaniu stanovených cieľov a prínosy procesov prebiehajúcich nezávisle na programe, ktoré mali významný dopad na vývoj sledovaných ukazovateľov.

V rámci daných ukazovateľov môžeme vyzdvihnúť napríklad ukazovateľ počet vytvorených pracovných miest. Vďaka OPBK bude na základe informácií zo zazmluvnených projektov k 30.06.2013 vytvorených 215 nových pracovných miest. Vzhľadom na skutočnosť, že RO OPBK vyhlásil v roku 2013 ďalšie výzvy na predkladanie ŽoNFP, existuje predpoklad vytvorenia ďalších nových pracovných miest, a čiastočne tak eliminovanie rastúcej miery nezamestnanosti v Bratislavskom kraji.

Ďalší z ukazovateľov, na ktorý mal OPBK pozitívny vplyv, je Súhrnný index inovatívnosti. Je to ukazovateľ, ktorý je zložený z viacerých ukazovateľov. Prostredníctvom daného indexu je monitorovaná, resp. porovnávaná inovačná výkonnosť členských štátov EÚ a ďalších vybraných štátov. Bratislavský kraj tak aj vďaka zrealizovaným projektom v rámci OPBK stúpol za sledované obdobie o dve miesta z 20. miesta na 18. miesto.

Medzi ďalšie ukazovatele, ktoré pozitívne ovplyvnili zrealizované projekty v rámci OPBK, patria aj HDP na obyvateľa v PKS vo vzťahu k EÚ 25 a Tvorba hrubého fixného kapitálu. Aj vďaka realizovaniu projektov z OPBK mali tieto ukazovatele rastúcu tendenciu.

Špecifické ciele OPBK sú napĺňané prostredníctvom dvoch prioritných osí.

Cieľom prioritnej osi 1 je zvýšenie atraktívnosti Bratislavského kraja zlepšením kvality a úrovne sídiel a kvality verejnej dopravy pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. Napĺňanie tohto cieľa môžeme vyjadriť aj vďaka niektorým ukazovateľom, ktoré boli stanovené pre prioritnú os 1.

V rámci daných ukazovateľov môžeme vyzdvihnúť napríklad ukazovateľ Počet regenerovaných sídiel. Dosiahnutý výsledok uvádza počet sídiel s ukončenými projektmi. K 30.06.2013 boli uzatvorené zmluvy o NFP s 37 prijímateľmi. Všetky projekty boli už zároveň ukončené, čo predstavuje hodnotu ukazovateľa 37, to znamená, že bolo zregenerovaných 37 sídiel. V roku 2012 bola vyhlásená výzva na opatrenie 1.1.2, z ktorého vychádza ukazovateľ a ďalej bola vyhlásená výzva v roku 2013 v rámci ISRMO, ktorej súčasťou je opatrenie 1.1.2. Na základe očakávaného zazmluvnenia z týchto výziev sa predpokladá zvýšenie dosiahnutej hodnoty tohto ukazovateľa.

Ďalší z ukazovateľov, na ktorý mal OPBK pozitívny vplyv, je Počet objektov zabezpečujúcich trvalú udržateľnosť miest. Dosiahnutý výsledok uvádza počet ukončených projektov, ktoré vytvorili objekty zabezpečujúce trvalú udržateľnosť miest. K 30.06.2013 bolo zazmluvnených 43 projektov, z toho bolo všetkých 43 projektov ukončených. V roku 2012 bola vyhlásená výzva na opatrenia 1.1.2 a ďalej bola vyhlásená výzva v roku 2013 v rámci ISRMO, ktorej súčasťou sú opatrenia 1.1.1 a 1.1.2, z ktorých vychádza ukazovateľ. Na základe očakávaného zazmluvnenia z týchto výziev sa rovnako ako pri ukazovateli počet regenerovaných sídiel predpokladá zvýšenie dosiahnutej hodnoty tohto ukazovateľa.

Medzi ďalšie ukazovatele, ktoré pozitívne ovplyvnili zrealizované projekty v rámci OPBK môžeme zaradiť aj ukazovateľ Počet projektov, ktoré prispeli k podpore cestovného ruchu. Tento ukazovateľ sa vzťahoval na skupinu aktivít 1.1.3 Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpory cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu. K 30.06.2013 bol zazmluvnený iba jeden projekt, ktorý bol aj úspešne ukončený a prostredníctvom neho sa doplnila ďalšia časť napojenia na frekventovanú Medzinárodnú podunajskú cyklotrasu. V roku 2013 bola vyhlásená výzva pre opatrenie 1.1.3 a ďalej bola vyhlásená výzva v roku 2013 v rámci ISRMO, ktorej súčasťou je opatrenie 1.1.3. Na základe očakávaného zazmluvnenia z týchto výziev sa predpokladá zvýšenie dosiahnutej hodnoty tohto ukazovateľa.

Za ďalší ukazovateľ, ktorý bol ovplyvnený zrealizovanými projektmi v rámci OPBK, môžeme považovať ukazovateľ Počet projektov zameraných na čistú dopravu v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia. Tento ukazovateľ sa vzťahoval na skupinu aktivít 1.2.3 a za sledované obdobie dosiahol hodnotu 2. Dosiahnutá hodnota uvádza počet zazmluvnených projektov k 30.06.2013, z toho jeden bol v realizácii a jeden ukončený.

Cieľom prioritnej osi 2 je podpora konkurencieschopnosti regiónu prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám najmä v oblasti MSP. Napĺňanie tohto cieľa rovnako ako pri osi 1 môžeme vyjadriť aj vďaka niektorým ukazovateľom, ktoré boli stanovené pre prioritnú os 2.

V rámci daných ukazovateľov pre prioritnú os 2 je to napríklad ukazovateľ Počet podporených projektov zameraných na zavádzanie inovácií a technologických transferov v MSP. Dosiahnutý výsledok 157 počet zazmluvnených projektov je uvádzaný k 30.06.2013.

Ďalším z ukazovateľov je Počet podporených začínajúcich MSP – „start-ups“, ktorý k 30.06.2013 dosahoval výšku 8. Dosiahnutý výsledok uvádza hodnotu ukončených projektov. K 30.06.2013 bolo zazmluvnených 12 projektov, z čoho vyplýva, že hodnota tohto ukazovateľa sa ešte navýši.

V rámci prioritnej osi 2 ďalším ukazovateľom, na ktorý mali projekty OPBK pozitívny dopad, je Počet vytvorených pracovných miest v MSP. Vďaka OPBK bude na základe informácií zo zazmluvnených projektov k 30.06.2013 vytvorených 206 nových pracovných miest.

Ďalším ukazovateľom je Počet podporených projektov zameraných na zvýšenie informatizácie spoločnosti. Daný ukazovateľ mal k 30.06.2013 hodnotu 59 zazmluvnených projektov, z toho 49 projektov bolo ukončených a 10 projektov bolo v realizácii. RO OPBK v roku 2013 vyhlásil ďalšiu výzvu pre opatrenia 2.2 a očakáva sa tak 100-percentné naplnenie tohto ukazovateľa.

Medzi ďalšie ukazovatele, ktoré pozitívne ovplyvnili zrealizované projekty v rámci prioritnej osi 2 OPBK, môžeme zaradiť aj ukazovateľ Počet projektov výskumu a vývoja, kde ukazovateľ predstavuje počet zazmluvnených projektov realizovaných v rámci skupiny aktivít 2.1.1 zameraných na výskum a vývoj. K 30.06.2013 boli zazmluvnené a v realizácii 2 projekty, ukončený projekt nebol žiaden.

Ako na posledný môžeme poukázať aj na ukazovateľ Počet projektov súvisiacich s obnoviteľnými zdrojmi energie. K 30.06.2013 bolo zazmluvnených a zároveň ukončených 8 projektov na zvýšenie alebo zlepšenie výroby alebo prenosovej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov.

2.7 Posúdenie súčasnej situácie na čerpanie

Kontrahovanie finančných prostriedkov v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bolo k 30.06.2013 na úrovni 79 508 598,93 EUR, čo vo vzťahu k celkovej alokácii na programové obdobie 2007 – 2013, ktorá je v hodnote 112 008 949,65 EUR, predstavuje 70,98 % čerpanie.

Z toho kontrahovanie finančných prostriedkov v rámci osi 1 Infraštruktúra bolo k 30.06.2013 na úrovni 38 875 179,68 EUR, čo vo vzťahu k alokácii pre os 1 Infraštruktúra v hodnote 63 694 290,59 EUR predstavuje čerpanie 61,03 % a vo vzťahu k celkovej alokácii na programové obdobie 2007 – 2013, ktorá je v hodnote 112 008 949,65 EUR, predstavuje čerpanie na úrovni 34,71 %.

V rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bolo kontrahovanie finančných prostriedkov k 30.06.2013 na úrovni 40 538 130,56 EUR, čo vo vzťahu k alokácii pre os 2 Vedomostná ekonomika v hodnote 44 220 541,41 EUR predstavuje čerpanie 91,67 % a vo vzťahu k celkovej alokácii na programové obdobie 2007 – 2013, ktorá je v hodnote 112 008 949,65 EUR, predstavuje čerpanie na úrovni 36,19 %.

V rámci osi 3 Technická pomoc bolo kontrahovanie finančných prostriedkov k 30.06.2013 na úrovni 3 624 700,69 EUR, čo vo vzťahu k alokácii pre os 3 Technická pomoc v hodnote 4 094 117,65 EUR predstavuje čerpanie 88,53 % a vo vzťahu k celkovej alokácii na programové obdobie 2007 – 2013, ktorá je v hodnote 112 008 949,65 EUR, predstavuje čerpanie na úrovni 3,24 %.

Tabuľka 14 Hodnotové a percentuálne vyjadrenie zazmluvnených projektov vo vzťahu k alokácii

Prioritná os	2007 – 2013		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	v €	v %	v €	v %	v €	v %	v €	v %	v €	v %	v €	v %	v €	v %	v €	v %
Os 1 Infraštruktúra	63 694 290,59	100,00 %	0,00	0,00 %	5 265 614,05	8,27 %	12 642 046,99	19,85 %	2 548 266,88	4,00 %	2 593 691,19	4,07 %	15 825 560,57	24,85 %	N/A	N/A
1.1 Regenerácia sídiel	48 753 114,12	100,00 %	0,00	0,00 %	5 265 614,05	10,80 %	12 285 420,79	25,20 %	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %	9 136 012,94	18,74 %	3 529 412,00	7,24 %
1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava	14 941 176,47	100,00 %	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %	356 626,20	2,39 %	2 548 266,88	17,06 %	2 593 691,19	17,36 %	6 689 547,63	44,77 %	N/A	N/A
Os 2 Vedomostná ekonomika	44 220 541,41	100,00 %	0,00	0,00 %	1 295 021,55	2,93 %	10 349 238,01	23,40 %	18 311 235,61	41,41 %	0,00	0,00 %	10 582 635,39	23,93 %	N/A	N/A
2.1 Inovácie a technologické transfery	27 237 012,00	100,00 %	0,00	0,00 %	1 070 102,72	3,93 %	8 664 350,98	31,81 %	16 663 816,66	61,18 %	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %	N/A	N/A
2.2 Informatizácia spoločnosti	16 983 529,41	100,00 %	0,00	0,00 %	224 918,83	1,32 %	1 684 887,03	9,92 %	1 647 418,95	9,70 %	0,00	0,00 %	10 582 635,39	62,31 %	N/A	N/A
Os 3 Technická pomoc	4 094 117,65	100,00 %	0,00	0,00 %	1 163 446,86	28,42 %	441 510,58	10,78 %	863 218,25	21,08 %	1 156 525,00	28,25 %	N/A	N/A	N/A	N/A
3.1 Technická pomoc	4 094 117,65	100,00 %	0,00	0,00 %	1 163 446,86	28,53 %	441 510,58	10,83 %	863 218,25	21,17 %	1 156 525,00	28,36 %	N/A	N/A	N/A	N/A
Spolu OPBK	112 008 949,65	100,00 %	0,00	0,00 %	7 724 082,46	6,90 %	23 432 795,58	20,92 %	21 722 720,74	19,39 %	3 750 216,19	3,35 %	26 408 195,96*	N/A	N/A	N/A

Zdroj: RO OPBK, autor Petrik, Alexis, s.r.o * bez údajov za os 3 Technická pomoc

3 Hodnotenie OPBK

V súlade so systémom riadenia ŠF a KF sa hodnotenie považuje za proces, prostredníctvom ktorého sa systematicky skúma prínos z realizácie operačného programu a jeho súlad s cieľmi, ktoré sú stanovené v OP a NSRR. Zároveň analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých programov a opatrení a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti.

3.1 Posúdenie stratégie operačného programu zamerané najmä na prepojenie s relevantnými politikami

Stratégia OPBK bola v súlade so stratégiou NSRR v oblasti inovatívnosti a informatizácie, v rámci ktorej nadväzovala na priority NSRR s cieľom podporiť aktivity na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni a so stratégiou rozvoja BSK, v rámci ktorého predpokladala rozvoj infraštruktúry a znalostnej ekonomiky s cieľom zvyšovania kvality života obyvateľov Bratislavského kraja. Základom pre stratégiu Bratislavského kraja boli skúsenosti s implementáciou JPD 2. Bratislavský kraj sa mal stať atraktívnym regiónom pre jeho občanov a návštevníkov. V súlade s Lisabonskou stratégiou podporovanou politikou súdržnosti ponúkal Bratislavský kraj svojim regiónom špecifické služby v oblasti zvyšovania konkurencieschopnosti. Prostriedky vyčlenené na realizáciu OPBK v programovom období 2007 – 2013 boli v súlade s Lisabonskou agendou a väčšinou smerovali do oblastí s pridanou hodnotou, konkrétne do oblastí výskumu, vývoja, inovácií, ľudského kapitálu, ktoré boli koncentrované do bratislavsko-trnavskej aglomerácie. Pri realizácii stratégie sa kládol dôraz predovšetkým na rešpektovanie princípov trvalo udržateľného rozvoja a podporu spolupráce medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym rozmerom.

Na základe Strategických usmernení spoločenstva, ktoré predstavovali prioritné oblasti pre kohéznú politiku v programovom období 2007 – 2013, boli prostriedky sústredné predovšetkým do oblastí podporujúcich trvalý rast, konkurencieschopnosť a zamestnanosť s cieľom naplňania lisabonských cieľov. Stratégia OPBK odrážala usmernenia ako Urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre inováciu a prácu, zlepšenie poznatkov a inovácie pre rast a vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest.

V rámci Národnej lisabonskej stratégie, ktorá definovala podporu a rast potenciálu slovenskej ekonomiky, stratégia OPBK prispievala k naplneniu týchto cieľov predovšetkým podporou rozvoja inovácií a informačnej spoločnosti v póloch rastu. Víziu, ciele a hlavné politiky Národnej lisabonskej stratégie odrážal Národný program reforiem, v rámci ktorého boli podporované makroekonomické, mikroekonomické priority a priority politiky zamestnanosti. Stratégia OPBK v značnej miere prispievala k uskutočneniu cieľov mikroekonomickej politiky najmä prostredníctvom podpory podnikateľských aktivít orientovaných na inovácie a podporu širokej dostupnosti internetu.

Stratégiou OPBK v súlade s Národnou stratégiou trvalo udržateľného rozvoja bola podporovaná oblasť vedomostnej ekonomiky a kvalita života obyvateľov, ktoré prispeli k znižovaniu regionálnych disparít a polycentrickému celoplošnému rozvoju územia SR.

Stratégia OPBK nadväzovala na Koncepciu územného rozvoja Slovenska 2001, ktorá vymedzovala štruktúru osídlenia SR, jeho centrá a ťažiskové priestory determinujúce inovačné a kohézne póly rastu.

Väzba stratégie OPBK s dokumentmi EU a SR

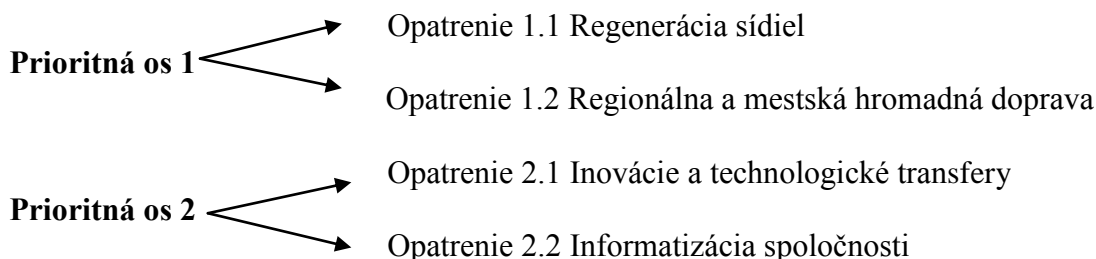

Zdroj: Autor Hudecová, Allexis s.r.o.

3.2 Posúdenie príspevku programu k národným prioritám a prioritám EÚ

Prostriedky sústredené v rámci OPBK boli smerované do štyroch opatrení v rámci dvoch prioritných osí:

Obrázok 9 Oblasti intervencií OPBK

Zdroj: OPBK, autor Hudecová, Allexis s.r.o.

K špecifickým oblastiam intervencií patrili:

- zvýšenie atraktívnosti Bratislavského kraja zlepšením kvality a úrovne sídiel a kvality verejnej dopravy pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja.
- podpora konkurencieschopnosti regiónu prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám predovšetkým v oblasti MSP.
- zabezpečenie implementácie OPBK v súlade s nárokmi kladenými na riadenie, implementáciu, kontrolu, monitorovanie, hodnotenie operačného programu a na administratívne štruktúry zodpovedné za realizáciu operačného programu.

Stratégia OPBK reflektovala trendy v analýze stavu ekonomiky v sledovanom období. Na riešení rozvojových potrieb sa aktívne podieľali rôzni aktéri ako štát, samospráva, súkromný sektor s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými príspevkami. Z tohto dôvodu stratégia zdôrazňovala koordinovaný prístup pri realizácii intervencií v regióne za predpokladu vzájomnej kooperácie a informovanosti kľúčových aktérov regionálneho rozvoja. Pozornosť bola venovaná aj koordinácii intervencií spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov prostredníctvom operačných programov ako Výskum a vývoj, OP Vzdelávanie, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia v procese ich implementácie. Stratégia presadzovala aj integrovaný prístup, ktorý intervencie nielen koordinoval, ale aj logicky prepájal s cieľom dosiahnuť synergické efekty. Obmedzenosť finančných prostriedkov pre BK v rámci RKZ zaistila posilnenie väzieb medzi intervenciami financovanými z ESF a ERDF. Prostriedky vyčlenené na realizáciu výziev v rámci OPBK boli v súlade s Lisabonskou stratégiou a smerovali do oblastí s vyššou pridanou hodnotou ako výskum a vývoj, inovácie, ľudský kapitál. Ciele Národnej lisabonskej stratégie sa odzrkadlili v cieľoch a smerovaní OPBK, ktorý sa za pomoci finančných prostriedkov z fondu ERDF zameril na modernizáciu a rozvoj regionálnej hromadnej dopravy na území regiónu (podnikateľské prostredie), na informatizáciu spoločnosti (informačná spoločnosť, podnikateľské prostredie), inovácie a technologické transfery (veda, výskum a inovácie), ako aj podporu investícií do životného prostredia a ochrany prírody.

K naplneniu lisabonských cieľov v rámci OPBK prispelo 7 kategórií dimenzie „Prioritná téma“ v celkovej výške 41 787 460 EUR, čo predstavuje 43,89 % z celkovej finančnej alokácie 95 207 607 EUR vyčlenenej pre OPBK zo zdrojov ERDF.

V rámci stratégie Európa 2020 príspevok smeroval do oblasti podpory výskumu, vývoja a inovácie, posilnenie vedomostného trojuholníka a uvoľnenie potenciálu digitálneho hospodárstva, využívania zdrojov a znižovania emisií skleníkových plynov, podnikateľského a spotrebiteľského prostredia, modernizácie a vývoja priemyselnej základne v záujme zabezpečenia plného fungovania vnútorného trhu.

Príspevok v rámci Národného programu reforiem bol sústredený do oblasti podpory inovácií, podnikateľského prostredia, tvorby pracovných miest a zvyšovania zamestnanosti.

3.3 Koherencia so strategickými politikami, dokumentmi a cieľmi na úrovni EÚ a SR

Strategické hodnotenie OPBK sa zameriavalo predovšetkým na posúdenie súladu stratégie OPBK so strategickými dokumentmi na úrovni EÚ a SR. Základným rámcom pre vypracovanie strategického hodnotenia bol súlad cieľa lisabonskej stratégie s cieľmi OPBK a zistenie prínosu k rozvoju a štrukturálnym zmenám BSK.

Súlad OPBK so strategickými politikami, dokumentmi a cieľmi

Úroveň EÚ

- Strategické usmernenia Spoločenstva
- Lisabonská stratégia
- Goteborská stratégia
- Legislatíva ES - kohézna politika
- Legislatíva ES - pravidlá hospodárskej súťaže
- Legislatíva ES - pravidlá ochrany a zlepšovania životného prostredia
- Legislatíva ES - pravidlá rovnosti príležitosti, rodovej rovnosti a nediskriminácie

Úroveň SR

- NSRR
- OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia
- OP Výskum a vývoj
- OP Informatizácia spoločnosti □
- OP Životné prostredie
- OP Doprava
- OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
- OP Vzdelávanie
- Národný program reforiem
- Stratégia konkurencieschopnosti SR
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja

Zdroj: Autor Hudecová, Allexis s.r.o.

Strategické dokumenty EÚ a SR predstavovali základný rámec pre stratégiu OPBK na dosiahnutie globálneho cieľa, ktorý sa zameriaval na posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu prostredníctvom rozvoja vedomostnej ekonomiky a budovania regiónu atraktívneho pre život. OPBK predstavoval integrujúci strategický dokument zlučujúci relevantné prvky jednotlivých autonómnych, avšak koherentných stratégií EÚ, štátu, sektora a regiónov pomocou spolufinancovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja s cieľom zabezpečiť čo najväčšiu synergiu a efektívnosť pri naplňaní globálneho cieľa do roku 2013. Na základe tejto skutočnosti možno konštatovať, že stratégia OPBK bola v súlade s relevantnými politikami a strategickými dokumentmi EÚ a SR.

Stratégia a jednotlivé opatrenia v rámci OPBK boli navrhnuté v súlade ustanoveniami Zmluvy o ES a nástrojmi, ktoré boli v rámci nej prijaté. Koncepcia bola tiež v súlade s usmerneniami MV a RR, ktoré boli spracované na základe nariadení ES a metodických dokumentov Spoločenstva pre programovacie obdobie 2007 – 2013. OPBK rešpektoval pravidlá EÚ a SR v oblasti hospodárskej súťaže, verejného obstarávania, ochrany životného prostredia, rovnosti príležitostí a nediskriminácie.

3.3.1 Koherencia so strategickými politikami, dokumentmi a cieľmi na úrovni EÚ

Strategické usmernenia Spoločenstva

Strategické usmernenia Spoločenstva tvoria ucelený prehľad politiky predstavujúci súbor širokého okruhu výziev v oblasti politik, ktoré má každý členský štát k dispozícii. Strategické usmernenia Spoločenstva sa zameriavajú na dosiahnutie strategickejšej orientácie kohéznej politiky na Lisabonskú agendu a podporu rýchlejšieho dosahovania cieľov Lisabonskej stratégie. Usmernenia slúžia pre členské štáty ako základný rámec pre vypracovanie národných strategických referenčných rámcov a programových dokumentov – operačných programov ako kľúčový dokument pre investície spolufinancovaný zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Efektívnosť implementácie kohéznej politiky si vyžaduje súlad medzi stratégiou a Usmerneniami. Stratégia OPBK bola v súlade s usmerneniami v nasledných oblastiach:

- *zlepšenie atraktivity oblastí a miest členských štátov*
- *podpora inovácií, podnikateľského ducha a rast vedomostnej ekonomiky*

Lisabonská stratégia

Hlavným cieľom Lisabonskej stratégie bolo urobiť z Európskej únie do roku 2010 „najdynamickejšiu a najkonkurencieschopnejšiu poznatkovo orientovanú ekonomiku“. Základom stratégie boli tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

- **inteligentný rast:** vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii.
- **udržateľný rast:** podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje.
- **inkluzívny rast:** podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Ciele Lisabonskej stratégie sa prejavili aj v cieľoch a smerovaní OPBK najmä v oblastiach regenerácie sídiel, modernizácie a rozvoji ekologickej regionálnej hromadnej dopravy na území regiónu, informatizácie spoločnosti (informačná spoločnosť, podnikateľské prostredie), inovácie a technologických transferov (veda, výskum a inovácie) a v podpore investícií do životného prostredia a ochrany prírody.

Göteborská stratégia

Súlad OPBK so stratégiou trvalo udržateľného rozvoja „*Udržateľná Európa pre lepší svet*“ sa prejavil predovšetkým v aktivitách v rámci regenerácie sídiel, v rámci ktorého prispel k eliminácii negatívnych vplyvov na zdravie obyvateľstva, modernizácii a rozvoju ekologickej regionálnej hromadnej dopravy na území regiónu, prostredníctvom ktorej eliminoval množstvo emisií, teda negatívne vplyvy na zdravie obyvateľstva, klimatické zmeny a znečisťovanie životného prostredia, na informatizáciu spoločnosti, inovácie a technologické transfery ako aj podporu investícií do životného prostredia a ochrany prírody.

Legislatíva ES v oblasti kohéznej politiky

Základným rámcem pre tvorbu stratégie OPBK v programovom období 2007 – 2013 bola legislatíva ES v oblasti kohéznej politiky. V súlade s Nariadením o ERDF v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť ERDF sa sústreďovala pomoc v kontexte stratégií trvalo udržateľného rozvoja do troch prioritných oblastí:

- *inovácie a vedomostná ekonomika,*
- *životné prostredie a prevencia rizík,*
- *prístup k dopravným a telekomunikačným službám vo všeobecnom hospodárskom záujme.*

Legislatíva ES v oblasti pravidiel hospodárskej súťaže

Operačný program Bratislavský kraj bol koherentný s pravidlami hospodárskej súťaže vzhľadom na nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže definovaných v článkoch 81 a 82 Zmluvy o založení ES. Slovenská republika ako členský štát EÚ plne aproximovala nariadenia ES v oblasti štátnej pomoci do národnej legislatívy, ktorá je upravovaná zákonom č. 231/2001 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov. Kontrolným orgánom nad oblasťou ochrany a podpory hospodárskej súťaže je Protimonopolný úrad SR pôsobiaci ako ústredný orgán štátnej správy.

Legislatíva ES v oblasti pravidiel ochrany a zlepšovania životného prostredia

V súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý je vo väzbe so smernicou EÚ č. 2001/42/EK o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie, prebehlo v rámci OPBK strategické environmentálne hodnotenie, v rámci ktorého sa hodnotili priame a nepriame vplyvy navrhutej stratégie OPBK. Procesy prípravy a výberu v implementácii OPBK sa uskutočňovali

s ohľadom na dodržiavanie princípov ochrany a zlepšovanie životného prostredia podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny.

Legislatíva ES v oblasti pravidiel verejného obstarávania

Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a smernice ES pre oblasť verejného obstarávania stanovujú konkrétne princípy verejného obstarávania. Ide predovšetkým o princíp transparentnosti, nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania, vzájomného uznávania a proporcionality pri dodržiavaní zásad hospodárnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov. Na Slovensku problematiku verejného obstarávania a zadávania verejných zákaziek definuje zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý zaviedol systém verejného obstarávania zohľadňujúci záväzky SR ako člena EÚ. Ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť verejného obstarávania je Úrad pre verejné obstarávanie.

Legislatíva ES v oblasti pravidiel rovnosti príležitostí, rodovej rovnosti a nediskriminácie

Aktivity vykonávané v rámci implementácie projektov OPBK boli realizované v súlade s legislatívou ES v oblasti dodržiavania pravidiel rovnosti príležitostí, rodovej rovnosti a nediskriminácie. Základné ľudské práva a slobody v Slovenskej republike definuje Ústava SR. Zároveň je Slovenská republika viazaná medzinárodnými dokumentmi napr. Medzinárodnej organizácie práce (MOP), Európskou sociálnou chartou (ESCH), Dodatkovým protokolom k ESCH a i., ktoré venujú pozornosť implementácii rovnosti príležitostí do jej legislatívy a praxe. V rámci implementácie Acquis communautaire bolo v právnom poriadku SR definovaných niekoľko ustanovení posilňujúcich zásadu rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi. Zároveň z legislatívy bolo odstránených niekoľko ustanovení, ktoré neboli v súlade s princípom rovnosti príležitostí.

Vláda SR pravidelne od roku 2000 schvaľuje systematický nástroj prevencie a boja proti intolerancii a diskriminácii, teda „Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerance“.

3.3.2 Koherencia so strategickými politikami, dokumentmi a cieľmi na úrovni SR

Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010

Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, tzv. Národná lisabonská stratégia, vychádzala zo základnej filozofie lisabonskej stratégie EÚ, ktorá orientuje slovenskú ekonomiku a spoločnosť na vedomostnú ekonomiku. Zameriava sa na dve základné aktivity: hlboké reformy (tzv. štrukturálne reformy) a adekvátne rozvojové politiky. Stratégia a smerovanie OPBK boli koherentné s prioritnými rozvojovými oblasťami:

- *informačná spoločnosť,*
- *veda, výskum a inovácie,*
- *podnikateľské prostredie,*
- *vzdelávanie a zamestnanosť.*

Základné ciele Národnej lisabonskej stratégie sa prejavili aj v cieľoch OPBK, ktoré sa orientovali na modernizáciu a rozvoj ekologickej regionálnej hromadnej dopravy na území regiónu (podnikateľské prostredie), na informatizáciu spoločnosti (informačná spoločnosť, podnikateľské prostredie), inovácie a technologické transfery (veda, výskum a inovácie) ako aj na podporu investícií do životného prostredia a ochrany prírody. Aktivity definované v prioritnej osi Inovácie a informatizácia podporovali strategické zámery Stratégie konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 na území bratislavského regiónu a vytvárali synergický efekt.

Národný program reforiem

NPR SR 2011 – 2014 obsahuje opatrenia, ktoré sú nevyhnutné pre oživenie hospodárstva z krátkodobého hľadiska, rastu kvality života v strednodobom horizonte, ako aj pre postupné plnenie cieľov stanovených v stratégii Európa 2020.

Národný program reforiem (ďalej len „NPR“) sa v súlade s Národnou Lisabonskou stratégiou prioritne zameriaval na rozvoj piatich oblastí podporujúcich rast tvorivého potenciálu slovenskej ekonomiky:

- *vzdelávanie*
- *zamestnanosť*
- *informačná spoločnosť*
- *veda, výskum a inovácie*
- *podnikateľské prostredie*

Stratégia navrhnutá pre OPBK prispela k naplneniu Národného programu reforiem prostredníctvom realizácie projektov v oblasti informačnej spoločnosti a podnikateľského prostredia. Skvalitnenie dopravných sietí BK ovplyvnilo aj celkovú mobilitu pracovnej sily a zvyšovanie zamestnanosti zabezpečila modernizácia a rozvoj regionálnej hromadnej dopravy regiónu.

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (NSTUR) predstavuje princíp trvalo udržateľného rozvoja (TUR) patriaci k prioritám politiky Európskej únie. OPBK si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci prioritnej osi Infraštruktúra rámcové aktivity zabezpečujúce naplnenie priorit Národnej stratégie trvalo udržateľného rozvoja v oblasti vyváženého územného rozvoja a v oblasti vysoká kvalita životného prostredia, ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov. Hlavným cieľom skupiny aktivít prioritnej osi Inovácie a informatizácia bolo prinášať do podnikov inovácie, ktoré prispeli k modernizácii a napĺňaniu strategického cieľa NSTUR. Podpora transformácie ekonomiky na ekonomiku vedomostnú a konkurencieschopnú ovplyvnila zlepšovanie hlavných ekonomických ukazovateľov a prispela k ukončeniu celkovej transformácie ekonomiky.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska

Koncepcia územného rozvoja Slovenska ako dokument zameraný na usmerňovanie rozvoja SR v korelácii plánovaných aktivít s ich územno-priestorovou realizáciou vychádza z Národného plánu regionálneho rozvoja ako základného programového dokumentu regionálnej politiky. Koncepcia vytyčuje 6 základných cieľov pre územno-plánovaciú politiku. Dlhodobý rozvoj SR je podmienený zachovaním zdravého životného prostredia a atraktívneho územia SR. Uvedené aspekty v plnej miere zohľadňuje Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, ktorú schválila vláda SR. OPBK sa realizoval plne v súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001.

NSRR

Stratégia NSRR pozostávala z troch strategických priorit:

- *infraštruktúra a regionálna dostupnosť,*
- *vedomostná ekonomika,*
- *ľudské zdroje.*

Strategické priority 1 a 2 v rámci NSRR boli podporované prostredníctvom implementácie OPBK. Stratégia NSRR bola rozpracovaná stratégiou OPBK predovšetkým v oblasti tematickej a územnej koncentrácie prostredníctvom smerovania intervencií do oblasti vybavenosti územia a zvýšenia efektívnosti s ňou súvisiacich verejných služieb, do oblasti rozvoja zdrojov trvalo udržateľného ekonomického rastu a do zvyšovania konkurencieschopnosti priemyslu a služieb, a to

najmä do inovačných a kohéznych pólov rastu na území cieľa RKZ v SR. Strategické priority 1 a 2 v rámci NSRR boli podporované prostredníctvom implementácie OPBK. Viac ako 50 % obcí a 95,1 % obyvateľstva Bratislavského kraja žije v inovačných a kohéznych centrách a v obciach, ktoré sú v ich spádovom území. Podporné prostriedky boli v rozhodujúcej miere koncentrované do týchto centier (v súlade s územnou koncentráciou jednotlivých opatrení), pričom pri podpore sa zohľadňovalo hľadisko tematickej a finančnej koncentrácie.

Skupiny aktivít OPBK sa vzájomne dopĺňali so skupinami aktivít ostatných operačných programov. Všetky oblasti podpory mali priamy vplyv na sociálno-ekonomický rozvoj regiónu, odstraňovanie vnútroregionálnych disparít a na zvyšovanie konkurencieschopnosti SR.

Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia

OPBK bol koherentný s OPZSI v oblasti podpory zamestnanosti a sociálnej inklúzie BK, pretože skupiny aktivít OPZSI sa zameriavali na podporu sociálnej inklúzie a zosúladenie pracovného a rodinného života, podporu rastu zamestnanosti, budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy a neziskových organizácií v bratislavskom kraji.

Operačný program Výskum a vývoj

Skupina aktivít OP VaV bola koherentná so skupinou aktivít 2.1 OPBK podporujúcou rozvoj inovácií a technologických transferov v MSP. Zameraním oboch skupín aktivít vznikla synergia medzi OPBK a OP VaV a vytvorili sa možnosti na financovanie výskumu, vývoja a inovácií v bratislavskom kraji v súkromnom aj verejnom sektore.

Operačný program Informatizácia spoločnosti

Realizácia OPBK bola komplementárna k OPIS v celom rozsahu, pretože informatizácia spoločnosti je horizontálna priorita NSRR.

Operačný program Životné prostredie

Vzhľadom na to, že v OPBK boli podporované skupiny aktivít v oblasti environmentálnej infraštruktúry a ochrany životného prostredia, ktoré sú v OP ŽP súčasťou prioritných osí financovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), (na rozdiel od prioritných osí financovaných z Kohézneho fondu) nebolo možné podporiť ich realizáciu na území NUTS 2 Bratislavský kraj. Ide o prioritné osi 2 „Ochrana pred povodňami“ a 5 „Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny“. Tým vznikla synergia medzi OP BK a OP ŽP a vytvorili sa možnosti na financovanie aktivít v oblasti ochrany pred povodňami, ako aj ochrany a regenerácie prírodného prostredia a krajiny aj na území NUTS 2 Bratislavský kraj.

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

OPBK bol veľmi úzko prepojený s OPKaHR predovšetkým v opatreniach prioritných osí – 1.1 Inovácie a technologické transfery, 1.2 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov a 1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch, opatrení 2.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzania progresívnych technológií v energetike. Súčinnosť sa prejavila najmä v prioritnej osi 1 KaHR a opatrení 2.1 OPBK pri podpore MSP v oblasti inovatívnej politiky.

Operačný program Vzdelávanie

Koherencia OPBK s OP Vzdelávanie sa prejavila najmä v prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika, a to v rámci opatrenia 2.1 Inovácie a technologické transfery, prostredníctvom ktorého sa zvýšila podpora inovácií v podnikateľskej sfére a vytvoril sa priestor na využitie výsledkov výskumu a vývoja v praxi, zvýšil sa dopyt po kvalitných výstupoch výskumu a vývoja. Koherencia sa prejavila aj v opatrení 2.2 Informatizácia spoločnosti, keďže využívanie elektronickej formy

verejnej správy si vyžadovalo znalosť využívania IKT, ktoré OPV rozvíjal za účelom zaistenia dlhodobej konkurencieschopnosti Bratislavského kraja.

Stratégia rozvoja BSK

Základným strategickým dokumentom pre rozvoj a smerovanie Bratislavského kraja bola Stratégia rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja. Hlavným cieľom bolo zabezpečiť všestranný rozvoj územia a zvýšiť kvalitu života obyvateľov s ohľadom na trvalo udržateľný rozvoj. OPBK bol v súlade so SR BSK najmä v oblastiach ako Hospodársky rast, Rozvoj dopravy a technickej infraštruktúry, Ochrana životného prostredia, Rozvoj ľudských zdrojov a sociálny rozvoj. Nasledujúca tabuľka znázorňuje súlad OPBK so stratégiou BSK.

Tabuľka 15 Súlad OPBK s stratégiou BSK

Ciele a priority	Prioritná os 1		Prioritná os 2	
	1.1	1.2	2.1	2.2
SC 1. Hospodársky rozvoj				
P 1.1 Vytvorenie podmienok pre inovačné formy podnikania			■ ■	
P 1.3 Rozvoj sektoru služieb vrátane dopravy a obchodu a ich konkurencieschopnosti		■	■ ■	■
SC 2. Rozvoj dopravy a technickej infraštruktúry				
P 2.3 Rozvoj osobnej prímestskej, mestskej a cyklistickej dopravy		■ ■		
SC 3. Trvalo udržateľný rozvoj vidieka a poľnohospodárstva				
P 3.1 Obnova a rozvoj dediny a vidieckych oblastí, ako aj zachovanie vidieckeho kultúrneho dedičstva	■			
SC 4. Rozvoj cestovného ruchu a rekreácie				
P 4.1 Zachovanie a sprístupnenie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva	■			
SC 5. Ochrana životného prostredia				
P 5.1 Ochrana jednotlivých zložiek životného prostredia	■			
P 5.3 Ochrana krajiny a trvalo udržateľný rozvoj	■ ■			
SC 6. Rozvoj ľudských zdrojov a sociálny rozvoj				
P 6.3 Podpora bytovej výstavby	■ ■			
P 6.4 Rozvoj kultúrnych a športových aktivít a aktivít voľného času	■			

Zdroj: RO OPBK, autor Hudecová, Alexis s.r.o.

Vysvetlivky:

- Obmedzené väzby
- ■ Viditeľné väzby
- ■ ■ Silné väzby

3.4 Posúdenie relevantnosti OPBK, prioritných osí s prioritami EÚ, národnými prioritami a relevantnými politikami a stratégiami

Prioritná os 1 Infraštruktúra

Infraštruktúra vo svojej integrovanej podobe má značný vplyv na ekonomické činnosti v regióne a jeho konkurencieschopnosť. Prostredníctvom zlepšení v infraštruktúre je možné znižovať náklady, zvyšovať úroveň produktivity, meniť konkurenčné výhody firiem situovaných v jednotlivých regiónoch. Vybudovanie dopravnej infraštruktúry a zaistenie dostupnosti regiónov výrazne prispelo k naplneniu strategického cieľa NSRR – Infraštruktúra a regionálna dostupnosť a zvýšilo atraktivnosť Bratislavského kraja. Infraštruktúra bola v súlade s cieľmi národných dokumentov. V prípade dopravnej infraštruktúry išlo o súlad s Koncepciou územného rozvoja Slovenska. Prioritná os Infraštruktúra rôznou intenzitou a mierou prispievala k napĺňaniu cieľov Lisabonskej a Göteborgskej stratégie.

Prioritná os 2 Vedomostná ekonomika

Prioritná os Vedomostná ekonomika sa zameriavala predovšetkým na posilňovanie konkurencieschopnosti Bratislavského regiónu prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám najmä v oblasti MSP.

Vedomostná ekonomika nadväzovala predovšetkým na Národnú lisabonskú stratégiu a Národný program reforiem s cieľom vybudovať a modernizovať inovačnú infraštruktúru. Vedomostná ekonomika tvorila aj jeden z hlavných pilierov stratégie NSRR. Činnosti realizované v rámci prioritnej osi 2 boli v súlade aj s ďalšími relevantnými politikami a stratégiami ako Stratégia rozvoja BSK, PHSR VÚC BSK, Regionálna inovačná stratégia, Informačný systém verejnej správy, Územný plán, PSHR jednotlivých miest a obcí v rámci regiónu.

Opatrenie Inovácie a technologické transfery bolo v súlade so špecifickou prioritou NSRR Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb prostredníctvom inovácií. V rámci Vedomostnej ekonomiky OPBK nadväzoval aj na intervencie podporované v Operačnom programe Výskum a Vývoj s cieľom skvalitnenia verejného výskumného sektora.

Opatrenie Informatizácia spoločnosti nadväzovalo na Strategické usmernenia Spoločenstva o súdržnosti v oblasti Podpory informačnej spoločnosti pre všetkých a tiež bolo v súlade s prioritami NSRR – Informatizácia spoločnosti, ktorej cieľom bola tvorba inkluzívnej informačnej spoločnosti ako hlavného prvku pre rozvoj vysoko výkonnej vedomostnej ekonomiky.

Prioritná os 3 Technická pomoc

Prioritná os Technická pomoc sa zameriavala na podporu efektívnej, účinnej a správnej implementácie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu počas celého programového obdobia. Predstavovala podporný mechanizmus pre výkon úloh RO OPBK a SO/RO/RO OPBK.

3.5 Zmeny ovplyvňujúce realizáciu OPBK

Kapitola „Zmeny ovplyvňujúce realizáciu OPBK“ sa venuje zmenám, ktoré vyplynuli z externého prostredia, z faktorov, ktoré však nezáviseli priamo od činnosti RO, SO/RO a ďalších orgánov participujúcich na implementácii OPBK. Hodnotenie bolo realizované v časovom intervale 31.12.2007 – 30.6.2013.

Príprava dokumentu OPBK sa realizovala v období rastu slovenskej ekonomiky. V dôsledku globálnej krízy v roku 2008 sa postupne prejavovali negatívne zmeny nielen vo svetovom hospodárstve, ale aj na Slovensku. Kríza sa na Slovensku začala prejavovať po poklese ekonomickej aktivity v krajinách obchodných partnerov Slovenska. Dôsledky ekonomickej krízy

ovplyvnili vykonávanie programu a napĺňanie pôvodne nastavenej stratégie OPBK. V neposlednom rade sa prejavili aj v negatívnych zmenách makroekonomických ukazovateľov.

V roku 2006 dosiahol medziročný hospodársky rast 8,5 % a v roku 2007 10,6 %. V roku 2008 sa hospodárska kríza prejavila znížením hodnoty až na 6,2 %. Najviac boli dopady hospodárskej a globálnej krízy zaznamenané v roku 2010. Kríza mala za následok výrazné sociálno-ekonomické zmeny, ktoré sa prejavili najmä v napĺňaní stratégie OPBK v zmene preferencií potenciálnych žiadateľov, znížením záujmu o realizáciu, financovania inovačných aktivít s vyššou pridanou hodnotou predovšetkým v oblasti výskumu a vývoja.

Dopady krízy sa prejavili aj vo verejnom sektore, ktorý sa zameriaval predovšetkým na rýchlo realizované investície stavebného charakteru s nižším rozsahom predovšetkým v oblasti regenerácie sídiel. Tieto investície boli financované z 95 % z NFP a preto nízka potreba spolufinancovania nevyvolávala príliš veľké zaťaženie samosprávnych rozpočtov.

Dopady globálnej krízy, vývoj externého prostredia, zmena priorit žiadateľov a zvýšenie finančných prostriedkov v alokácii OPBK z iniciatívy EÚ prispeli v roku 2010 k revízii OPBK, ktorá bola vykonaná aj na základe kompetenčného zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy. Revízia bola schválená EK v septembri 2011 a sústreďovala sa predovšetkým na úpravu stratégie a finančného plánu operačného programu. Nielen vonkajšie faktory ovplyvnili revíziu, ale aj samotné skúsenosti RO, ktoré získal v procese implementácie. Hlavným cieľom revízie bolo zvýšiť alokácie operačného programu na základe dodatočných finančných prostriedkov, ktoré boli pridelené SR v súvislosti s úpravou finančného rámca v rokoch 2011 – 2013. Na základe tejto skutočnosti došlo k zvýšeniu alokácie OPBK o 8 207 607 EUR. Uvedená revízia však výrazne neovplyvnila globálny cieľ operačného programu.

Zvýšenie alokácií sa týkalo najmä prioritnej osi 1, opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel, pretože potvrdilo najvyššiu absorpčnú schopnosť. Určitá časť dodatočnej alokácie bola stanovená aj pre oblasť podpory bývania pomocou implementácie iniciatívy JESSICA. Tým, že sa rýchlo rozvíjal komerčný sektor pri zavádzaní širokopásmového internetu vzhľadom na neaktuálnosť sa vylúčila skupina aktivít 2.2.2 Podpora dostupnosti širokopásmového internetu.

Revízia odpovedala aj na zmeny organizácie ústredných orgánov štátnej správy týkajúce sa postavenia RO OPBK. Na základe zmeny legislatívy zaniklo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR a od 1.7.2010 prešiel RO na Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR a neskôr od 1.11.2010 prešlo na súčasné Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Vonkajšie aj vnútorné zmeny priniesli zmeny merateľných ukazovateľov. Zmeny, ktoré boli hlavným cieľom revízie znamenali zmeny merateľných ukazovateľov najmä na úrovni programu. Aj napriek tomu však neprezentovali výrazný odklon od pôvodne stanovených cieľov a cieľových hodnôt. Zvýšenie cieľových hodnôt plánovaných na rok 2015 sa prejavilo najmä v oblastiach podpory, v rámci ktorých sa zvýšili finančné prostriedky. Cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov však dostatočne prezentovali ciele OPBK vo všetkých oblastiach podpory, preto nebolo nutné realizovať úpravy niektorých merateľných ukazovateľov v období 2007 – 2013.

Úroveň čerpania finančných prostriedkov v rámci OPBK k 30.6.2013 predstavovala 48,18 %. Dosiadnutá hodnota zabezpečila OPBK z jedenástich operačných programov NSRR implementovaných v rokoch 2007 – 2013 piate miesto v poradí úspešnosti. V procese implementácie sa finančný aj fyzický pokrok v rámci jednotlivých osí prejavoval rozdielne.

V rokoch 2008 – 2010 boli špecifikované oblasti podpory, v rámci ktorých žiadatelia prejavili najväčší záujem. Táto skutočnosť sa zachovala aj po samotnej realizácii revízií v roku 2011.

Zmeny v rámci prioritných osí

Skupina aktivít 1.1.1

Oblasť bývania bolo možné financovať aj z OPBK prostredníctvom ERDF za podmienok stanovených nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja. Dokument OPBK prezentoval zameranie a podmienky poskytovania podpory. V rámci skupiny aktivít 1.1.1 boli podporované integrované stratégie rozvoja mestských častí, ktoré boli sústredené na zabezpečenie trvalo udržateľného mestského rozvoja podporou obnovy fyzického životného prostredia, zachovania a obnovy prírodného dedičstva, podpory cyklistických trás, obnovy škôl a školských zariadení, ihrísk, sociálnych a komunitných zariadení so zreteľom na zmeny v demografickej štruktúre.

Skupina aktivít 1.1.2

V rámci tejto skupiny sa neprejavili zásadné zmeny v externom prostredí, ktoré by ovplyvnili implementáciu opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel. Aj napriek hospodárskej kríze si MSP udržali postavenie v ekonomike SR. MSP ovplyvňovali najmä problémy s uhrádzaním pohľadávok, pokles dopytu po výrobkoch a službách, ťažko dostupné zdroje financovania, ale aj neúmerne administratívne zaťaženie. Od roku 2009 sa prejavil útlm v dôsledku hospodárskej krízy, čím sa znížila ziskovosť jednotlivých podnikov. V predchádzajúcich rokoch sa zvýšil počet malých a stredných podnikov do 10 zamestnancov, čo predstavujú najviac ohrozené formy MSP, pretože poskytovali len obmedzený priestor na zvyšovanie konkurencieschopnosti a inovácií.

Tabuľka 16 MSP v rámci BSK

Ukazovateľ		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet podnikateľov celkom	SR	315 076	347 451	365 574	361 125	363 968	386 125
	BSK	40 760	42 785	46 683	47 823	54 391	58 401

Zdroj: ŠÚ SR

Vo financovaní inovatívnych aktivít MSP bola využitá iniciatíva JEREMIE, ktorej cieľom bolo podporiť prístup MSP k finančným prostriedkom prostredníctvom rôznych finančných nástrojov. V programovom období 2007 – 2013 bolo na iniciatívu vyčlenených 63 mil. EUR na záručnú a úverovú schému a 31 mil. EUR určených pre nástroj rizikového kapitálu na podporu inovatívnych MSP v podobe fondov rizikového kapitálu (z toho 3,5 mil. eur predstavoval príspevok OPBK).

V prostredí OPBK sa iniciatíva JEREMIE zameriavala na uplatňovanie návratnej formy financovania pre oblasť výskumu, vývoja a inovatívnych technológií pre segment MSP.

Skupina aktivít 1.1.3

V tomto prípade nedošlo k výrazným zmenám v externom prostredí. Aktivity v rámci tejto skupiny si vyžadovali užšiu kooperáciu medzi aktérmi regionálneho rozvoja. K 31.10.2010 sa nezaznamenali aktivity vedúce k jednotnej stratégii s cieľom zachovania a obnovy prírodného dedičstva vrátane území NATURA 2000 a budovania cyklotrás v regióne. Na druhej strane bol v tomto roku zaznamenaný pokrok súčinnosti lokálnych aktérov regionálneho rozvoja, na základe ktorého sa uzavrela dohoda o spolupráci v rámci budovania spoločných cyklistických trás na území Bratislavského kraja so zámerom napojenia územia BSK na medzinárodné cyklistické trasy.

Skupina aktivít 1.2.1

V skupine aktivít 1.2.1 sa neprejavili výrazné legislatívne a ani iné zmeny negatívne vplyvajúce na implementáciu intervencií v externom prostredí. Intervencie si vyžadovali kooperáciu

medzi VÚC BA kraj a Magistrátom hlavného mesta Bratislavy, ktorí mali v kompetencii nielen hromadnú dopravu, ale sú aj nositeľmi projektu BID. V roku 2010 absentovali nosné prvky BID ako výška jednotnej tarify, finančné hospodárenie a pod. Dohoda o výške jednotnej tarify predstavovala medzi dopravcami podmienku na získanie NFP. Aktivity v rámci skupiny 1.2.1 súviseli so zavedením jednotnej tarify a uzatvorením dohody o zavedení jednotnej tarify medzi dopravcami, bez ktorej nebolo možné využívať finančné prostriedky z OPBK determinované na daný účel.

Prioritná os 2

Skupiny aktivít prioritnej osi 2

Pre skupiny aktivít v rámci opatrenia 2.1 boli východiská rovnaké, preto sa neposudzoval vplyv externého prostredia na jednotlivé skupiny aktivít samostatne, ale naopak posudzoval sa vplyv zmien externého prostredia na implementáciu celého opatrenia.

V roku 2009 nedošlo k výrazným zmenám výskumno-materiálovej základne. Bratislavský kraj bol aj naďalej považovaný za najvyspelejší región v rámci všetkých regiónov SR. Aj napriek tomu však objem finančných prostriedkov alokovaných na vedu a výskum súkromného sektora bol nízky. V podnikateľských sektoroch uprednostňovali rýchlu návratnosť investície.

V rámci prípravy OPBK bola analyzovaná oblasť výskumu, vývoja a inovačného rozvoja, kde boli východiskové dáta z roku 2006. K roku 2009 nedošlo na území Bratislavského kraja k zásadným zmenám výskumno-materiálovej základne. Aj naďalej zostáva Bratislavský región najvyspelejší a najlepšie vybavený región spomedzi regiónov SR. Ďalší aspekt vplývajúci na kvalitu a kvantitu výstupov výskumu bol zameraný na prepojenie medzi výskumnými inštitúciami a podnikateľskou sférou. V podmienkach SR však doposiaľ absentujú platformy zameriavajúce sa na rozvoj spolupráce akademického a súkromného sektora.

Legislatíva

Z legislatívneho hľadiska nedošlo k výrazným zmenám, ktoré by zásadným spôsobom ovplyvnili napĺňanie stratégie OPBK. Avšak došlo k menším zmenám v oblasti legislatívy, ktoré sa pozitívne prejavili najmä v napĺňaní stratégie a jej efektívnosti.

K zmenám došlo v zákone č. 508/2008 Z.z. o pomoci a podpore z fondov Európskej únie v znení neskorších predpisov zákonom č. 71/2012 Z.z. a zákonom č. 111/2012 Z.z. Zmeny sa prejavili najmä v konaní o žiadostiach v rámci implementácie. V zákone bola upravená aj časť zaoberajúca sa vydaním rozhodnutia o neschválení žiadosti z dôvodu vyčerpania finančných prostriedkov alokovaných na danú výzvu. V tomto prípade mohol štatutárny orgán RO preskúmať toto rozhodnutie na základe vlastného podnetu. Ak však RO mal k dispozícii dostatočnú výšku finančných prostriedkov, ktoré boli určené na vyčerpanie a žiadosť spĺňala všetky podmienky poskytnutia pomoci a podpory, štatutárny orgán RO vydal rozhodnutie o preskúmaní daného rozhodnutia, prostredníctvom ktorého bude rozhodnutie zrušené a následne rozhodne o schválení žiadosti. Štatutárny orgán môže postupovať takýmto spôsobom do jedného roka od vydania rozhodnutia, pričom musí mať na zreteli poradie jednotlivých projektov.

Ďalší zákon, ktorý ovplyvnil OPBK bol zákon č. 302/2012 Z.z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov. Táto novela determinovala Štátny fond rozvoja bývania za inštitúciu, ktorá je spôsobilá implementovať iniciatívu JESSICA v Slovenskej republike. Vďaka tejto skutočnosti bolo prijaté uznesenie vlády SR č. 526 z 3.10.2012 o schválení návrhu implementačného mechanizmu pilotného prístupu podpory infraštruktúry bývania zo ŠF EÚ.

Vďaka budovaniu eGovernmentu vláda 30.5.2013 schválila návrh zákona o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci tzv. zákon o eGovernmente. Cieľom uvedeného

zákona bolo zaviesť elektronickú alternatívu k „listinnému“ spôsobu výkonu verejnej moci pri zachovaní regulácie tohto výkonu v jeho podrobnostiach osobitnými predpismi. Podľa zákona sa mal vytvoriť funkčný model poskytovania elektronických služieb orgánov verejnej moci a prepojenie registrov verejnej moci.

Ekonomické prostredie

Príprava samotného dokumentu sa realizovala v období, kedy ekonomika Slovenskej republiky zaznamenala rast, čím pozitívne prispela aj k nastaveniu stratégie OPBK pre BSK, ktorý bol najvyspelejším regiónom SR. Dôsledky hospodárskej krízy sa začali prejavovať v roku 2008 znižovaním výkonnosti ekonomiky. Negatívne dôsledky krízy ovplyvnili implementáciu všetkých operačných programov v rámci NSRR. Útlm rozvojových aktivít ovplyvnil predovšetkým potenciálnych prijímateľov OPBK, najmä však podnikateľské subjekty.

S cieľom minimalizovať dopady celosvetovej krízy začala vláda SR a EK prijímať urýchľujúce a zefektívňujúce čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ. Uvedené opatrenia sa zameriavali najmä na odstránenie administratívnej bariéry, zjednodušenie tokov disponibilných finančných prostriedkov do stagnujúcej ekonomiky v prípade absencie súkromných investícií. Najvýraznejší prepád ekonomiky nastal v roku 2009, dôsledky tejto negatívnej krízy sa prejavujú aj v súčasnosti. Ekonomická stagnácia sa prejavila i v prípade BSK, čím bol zaznamenaný dlhodobý nárast nezamestnanosti.

Tabuľka 17 Miera nezamestnanosti

Miera evidovanej nezamestnanosti		06/2010 [%]	06/2011 [%]	06/2012 [%]	06/2013 [%]
	BSK		4,52	5,15	5,18
SR		12,34	12,98	13,34	14,25

Zdroj: UPSVAR, 2013

Ekonomické aktivity v rámci BSK sa podieľali na tvorbe HDP v roku 2006 26,15 % a v roku 2010 27,77 %, čo predstavuje viac ako jednu štvrtinu. Dôvodom tejto skutočnosti bola existencia služieb s vysokou pridanou hodnotou ako napr. finančná oblasť, existencia inštitúcií verejného života a najvyššia koncentrácia vzdelaného obyvateľstva. Tieto faktory pozitívne vplývali na atraktivitu daného kraja.

Tabuľka 18 Tvorba HDP v BSK

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tempo rastu HDP [%]	10,4	5,6	-5,1	4,1	3,8	1,9	0,9
HDP v bežných cenách v mld. EUR	61,45	66,84	62,79	65,87	69,11	71,46	N/A

Zdroj: ŠÚSR, 2013

Demografická štruktúra

V rámci BSK žije 11 % populácie SR, čo v číselnom vyjadrení predstavuje hodnotu 628 686 obyvateľov. Od 1.1.2007 sa počet obyvateľov zvýšil o 11,25 %. V rámci urbanizácie tento kraj dosahuje najvyšší stupeň urbanizácie v SR. V období rokov 2007 – 2013 nedošlo k výrazným zmenám, ktoré by zásadne ovplyvnili sídelnú štruktúru miest a obcí na území BSK. Súčasťou BK je 73 sídelných útvarov a 7 miest.

Tabuľka 19 Štruktúra miest a obcí v BSK

Okres	Rozloha (km ²)	Počet obcí	Počet miest	Obyvateľstvo spolu	Hustota obyvateľstva (na km ²)
Bratislava mesto	367,7	1	1	432 801	1 177
Bratislava I	9,6	1	-	41 086	4052,8
Bratislava II	92,5	3	-	113 764	1 191
Bratislava III	74,7	3	-	63 866	831
Bratislava IV	96,7	6	-	97 092	966,1
Bratislava V	94,2	4	-	116 993	1179,6
Malacky	949,6	26	2	69 936	72,2
Pezinok	375,5	17	3	59 547	156,3
Senec	359,9	29	1	66 402	194,2
Bratislavský región	2 052,7	73	7	628 686	298,5

Zdroj: ŠÚSR, 2013

K menším zmenám dochádza len v rámci charakteru obcí, ktoré menia svoje obytné zóny určené pre obyvateľov dochádzajúcich do centra regiónu, a tým zároveň ovplyvňujú aj život lokálneho obyvateľstva. K danej situácii sa samosprávy snažia neustále prispôbovať aj rozsah služieb.

Na základe uvedených skutočností je možné skonštatovať, že v rámci demografickej štruktúry nedošlo k odklonu od predpokladov, s ktorými sa uvažovalo už v rámci prípravy OPBK.

Vedomostná ekonomika

Vedomostná ekonomika sa zameriava na zvyšovanie inovácií, investícií do výskumu a vývoja, ktoré zabezpečujú predpoklad budovania dlhodobej konkurencieschopnosti ekonomiky SR. BSK tvorí viac ako jednu štvrtinu HDP SR. Predstavuje región s najvyšším ekonomickým potenciálom v SR a výška jeho HDP prevyšuje priemer HDP EÚ 27.

Na základe ukazovateľa inovačnej výkonnosti (European Innovation Scoreboard) v roku 2012 Slovensko obsadilo 19. mieste zo štátov EÚ 27 a zaradilo sa do skupiny tzv. miernych inovátorov. BSK ako jediný región na Slovensku dlhodobo patrí do kategórie miernych inovátorov s vysokou výkonnosťou (Regional Innovation Scoreboard).

BSK dosahuje v rámci výskumu a vývoja najväčší podiel z celého územia SR. Táto skutočnosť vychádza z vyššieho zastúpenia infraštruktúry výskumu a vývoja napr. vedecké a vzdelávacie inštitúcie a vyššej koncentrácie vzdelaných ľudí. V oblasti výskumu a vývoja bolo v roku 2012 zamestnaných až 50,7 % v rámci SR a investície smerujúce do výskumu a vývoja v BSK dosiahli 51,8 % SR.

Vo verejnom sektore výdavky na výskum a vývoj boli vo veľkej miere financované zo štrukturálnych fondov EÚ prostredníctvom OP VaV, ktorý sa zameriaval na budovanie infraštruktúry výskumu a vývoja, napr. výpočtové strediská, kompetenčné centrá, priemyselné výskumno-vývojové centrá, univerzitné vedecké parky, národné výskumné centrá a pod. Budovaním infraštruktúry výskumu a vývoja však neboli dosiahnuté konkrétne výsledky pre ekonomiku SR. Práve stratégia OPBK a jej napĺňanie mali prispieť ku komplementarite a synergii s OP VaV prostredníctvom prepojenia infraštruktúry výskumu a vývoja s podnikateľským prostredím, v rámci ktorých by sa aplikovali výsledky do praxe.

V sledovanom období však nedošlo k výrazným zmenám výskumnej základne, pretože podnikateľské prostredie sa naďalej zameriavalo na krátkodobé investície do technologických

riešení zvyšujúce objem a kvalitu produkcie a investície súvisiace so znižovaním prevádzkových nákladov.

Podpora priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja z OPBK nebola pre žiadateľov MSP atraktívna. Túto skutočnosť potvrdili aj výsledky doposiaľ realizovaných výziev na predkladanie žiadostí o NFP.

MSP prejavili záujem v rámci OPBK najmä o skupinu aktivít 2.1.2 *Podpora zavádzania a využívania progresívnych technológií v MSP* a skupinu aktivít 2.2.3 *Zavádzanie a účinné využívanie prístupu k IKT v MSP*. Zameriavali sa najmä na efektívne využitie potenciálu IKT, tzn. dobudovanie lokálnych (vnútro podnikových) sietí (LAN) v rámci MSP, obstarania nevyhnutných hardvérových a softvérových zariadení na vybudovanie lokálnych (vnútro podnikových) sietí, vytváranie a udržiavanie elektronických služieb a aplikácií (napr. elektronický obchod), tvorbu a udržiavanie webstránok, budovanie elektronických informačných a rezervačných systémov a pod.

Intervencie boli zamerané najmä na vytváranie a udržiavanie elektronických služieb a aplikácií, a to predovšetkým informačných systémov na podporu modelovania výrobných procesov, informačné systémy na automatizáciu výrobných, resp. technologických procesov, ako aj informačné systémy na evidenciu vyrobeného tovaru. Zároveň bol evidovaný záujem aj o intervencie do budovania lokálnych (vnútro podnikových) sietí, v rámci ktorých sa obstarával potrebný hardvér a softvér a zavádzal sa elektronický informačný systém CRM (Customer Relationship Management) prepájajúci firemné procesy a technológie do prehľadného, uceleného systému. Podpora podnikateľských subjektov sa uskutočňovala prostredníctvom pomoci de minimis a štátnej pomoci. Realizovaná implementácia OPBK v programovom období 2007 – 2013 prispela k nastaveniu pomoci vo sfére výskumu a vývoja.

3.6 Analýza horizontálnych priorít

V programovom období 2007 – 2013 boli v rámci NSRR definované štyri horizontálne priority komplementárne vplývajúce na jeho ciele. Horizontálne priority boli rešpektované pri každom projekte bez ohľadu na podporovanú tému alebo územie a predstavovali prierezové témy pre všetky operačné programy. Vzhľadom na odlišný charakter horizontálnych priorít si každá v procese implementácie vyžadovala vlastný prístup. V rámci NSRR boli vytýčené štyri HP:

- *Informačná spoločnosť*
- *Marginalizované rómske komunity*
- *Trvalo udržateľný rozvoj*
- *Rovnosť príležitostí*

Zámerom každej HP bolo zabezpečiť dosiahnutie pre ňu stanoveného cieľa týkajúceho sa viacerých priorít NSRR. OPBK podporoval napĺňanie horizontálnych cieľov prostredníctvom merateľných ukazovateľov uvedených priamo v ŽoNFP. Podľa merateľných ukazovateľov bol posudzovaný vplyv programu resp. projektu na naplnenie stanovených cieľov HP.

Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí

K základným princípom uplatňujúcim sa v EÚ patrí podpora základných práv, nediskriminácie a rovnosti príležitostí. Rovnosť príležitostí predstavuje aj súčasť pilierov Európskej stratégie zamestnanosti a Európskej rámcovej stratégie nediskriminácie.

OPBK poskytoval priestor pre profesionálne uplatnenie. Pri napĺňaní cieľov horizontálnej priority musel byť zachovaný antidiskriminačný princíp nielen voči rómskej komunite, ale aj voči iným menšinám. Cieľom HP RP bolo zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie pre každého jednotlivca bez ohľadu na jeho národnosť, pohlavie, náboženstvo, rasový, či etnický pôvod, postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu. Pri hodnotení projektov bola pozornosť venovaná aj rovnosti príležitostí pre ženy vzhľadom na odlišné postavenie žien na trhu práce, ktoré charakterizovala najmä nižšia

úroveň miezd, nižšia účasť žien v oblasti podnikania, nižšie zastúpenie vo vedúcich pozíciách a feminizácia v určitých odvetviach.

Rámcové aktivity OPBK vytvárali rovnaké podmienky pre pohlavia aj menšiny a boli obsahovo neutrálne. Výsledky realizovaných projektov v rámci OPBK mali nediskriminačný charakter a boli stanovené pre širokú verejnosť. OPBK vytváral v rámci podpory súkromného sektora podmienky pre rovnosť možností podnikat' tzn., že sa v rámci tejto horizontálnej priority vytvárali predpoklady pre uplatnenie absolventov škôl, ktorí nenachádzali uplatnenie na trhu práce. Prostredníctvom tejto horizontálnej priority bol dôraz kladený predovšetkým na podporu tvorby nových pracovných príležitostí.

Tabuľka 20 Plnenie merateľných ukazovateľov HP RP

Názov merateľného ukazovateľa	Typ merateľného ukazovateľa	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Cieľová hodnota	Skutočne dosiahnutá hodnota
Počet projektov zabezpečujúcich trvalú udržateľnosť miest	Výsledok	Počet	0	70	N/A
Počet bezbariérových prístupov a opatrení na uľahčenie orientácie	Výsledok	Počet	0	30	388
Počet podporených začínajúcich MSP – „start-ups“	Výsledok	Počet	0	10	3
Počet zavedených elektronických služieb dostupných on-line	Výsledok	Počet	0	24	6
Počet zavedených elektronických služieb	Výsledok	Počet	0	N/A	95
Počet novovytvorených pracovných miest obsadených mužmi	Dopad	Počet	0	100	15
Počet novovytvorených pracovných miest obsadených ženami	Dopad	Počet	0	100	10

Zdroj: RO, 2013

Vysvetlivky:

*N/A – nedostupné údaje

Monitorovanie pokroku implementácie a hodnotenia dosiahnutia cieľov HP RP sa realizovalo prostredníctvom merateľných ukazovateľov, ktoré majú relevanciu k HP RP, pričom cieľové hodnoty v realizovaných projektoch dosahovali nasledovné skutočné hodnoty:

OPBK prispieval k napĺňaniu cieľov prostredníctvom merateľných ukazovateľov na úrovni programu aj projektu. Ukazovateľ *Počet projektov zabezpečujúcich trvalú udržateľnosť miest* predstavoval počet integrovaných stratégií rozvoja mestských častí ohrozených alebo postihnutých zničením a sociálnym vylúčením. Tento ukazovateľ sa sledoval len na úrovni programu. K 30.06.2013 nebola dostupná dosiahnutá hodnota zazmluvnených projektov, preto nie je možné stanoviť percentuálne plnenie daného ukazovateľa.

Ukazovateľ *Počet bezbariérových prístupov a opatrení na uľahčenie orientácie* vyjadroval počet bezbariérových prístupov a opatrení s cieľom zvýšiť dostupnosť fyzického prostredia, verejných služieb a uľahčiť orientáciu. Počet ukončených projektov dosiahol k 30.6.2013 hodnotu 388 zazmluvnených projektov, čo predstavovalo 1293,3 % plnenie cieľovej hodnoty.

Ukazovateľ *Počet podporených začínajúcich MSP – „start-ups“* bol stanovený ako počet projektov podporujúcich začínajúce MSP v zmysle podmienok schémy štátnej pomoci schémy pomoci de minimis. K 30.06.2013 bola dosiahnutá hodnota 3, čím bol naplnený merateľný

ukazovateľ na 33,3 %. Relevancia v tomto prípade mohla byť deklarovaná len v prípade, pokiaľ podiel žien vo vedení organizácie dosiahol hodnotu vyššiu ako 50 %.

Cieľová hodnota merateľného ukazovateľa *Počet zavedených elektronických služieb dostupných on-line* bola naplnená na jednu štvrtinu, pretože dosiahla hodnotu v percentuálnom vyjadrení 25 %, ktorá zodpovedala podpore 6 on-line služieb, ktoré mohli byť kompletne vybavené elektronickou formou. *Počet zavedených elektronických služieb* vyjadroval množstvo zavedených elektronických služieb a vytvorených aplikácií. V tomto prípade bolo zavedených 95 elektronických služieb. Vzhľadom na to, že cieľová hodnota nebola stanovená, nie je možné hodnotiť plnenie daného ukazovateľa. Ukazovateľ *Počet novovytvorených pracovných miest obsadených mužmi* predstavoval 15 % plnenie stanoveného cieľa vzhľadom na cieľovú hodnotu 100, tzn. že bolo vytvorených 15 nových pracovných miest pre mužov pracujúcich na plný úväzok kvôli realizácii projektu. Cieľová hodnota ukazovateľa *Počet novovytvorených pracovných miest obsadených ženami* (100) bola naplnená na 10 %, čo predstavovalo 10 žien prijatých na plný pracovný úväzok v rámci realizácie projektu. Na základe uvedených skutočností niektoré cieľové hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov k 30.6.2013 neboli naplnené na 100 %, pretože určité projekty HP RP boli na základe výziev z RO ukončené po stanovenom termíne.

Marginalizované rómske komunity

Znevýhodnené postavenie marginalizovaných rómskych komunit nie je viditeľné v takej miere v Bratislavskom kraji, ako v iných častiach Slovenskej republiky. Horizontálna priorita si nevyžaduje osobitú pozornosť, pretože v Bratislavskom kraji je nízky podiel obyvateľstva rómskej minority avšak s vyššou koncentráciou v Bratislave a v obciach regiónu Záhorie. OPBK nemal presne špecifikované aktivity sústredené na rómsku komunitu. Rámcové aktivity podporujúce konkurencieschopnosť vytvárali nové pracovné miesta a prispeli k rozvoju informačnej spoločnosti, avšak aj napriek tomu neriešili priamo otázku sociálnej inklúzie marginalizovaných rómskych komunit. Primárnym cieľom horizontálnej priority bolo zvýšiť zamestnanosť a vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK a zabezpečiť zlepšenie ich životných podmienok.

Za HP MRK na politickej úrovni zodpovedal podpredseda vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny. Koordinátorom HP MRK bol Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity pri Úrade vlády SR, ktorý pre výkon činností spojených s administratívnym a metodickým zabezpečením HP MRK zriadil odbor koordinácie HP MRK.

Tabuľka 21 Plnenie merateľných ukazovateľov HP MRK

Názov merateľného ukazovateľa	Typ merateľného ukazovateľa	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota	Skutočne dosiahnutá hodnota
Počet projektov zabezpečujúcich trvalú udržateľnosť miest	Výstup	Počet	0	70	N/A
Počet regenerovaných sídiel	Výstup	počet	0	50	6

Zdroj: RO

Vysvetlivky:

*N/A – nedostupné údaje

V prioritných osiach OPBK neboli presne špecifikované aktivity determinované špeciálne pre rómsku komunitu vzhľadom na nízky podiel obyvateľstva rómskej minority v Bratislavskom kraji. Na základe tejto skutočnosti sa v OPBK uplatňoval individuálny dopytovo orientovaný prístup, ktorý dopĺňal komplexný prístup.

OPBK prispieval k dosahovaniu hlavného cieľa HP MRK, ktorý bol definovaný ako zvýšenie zamestnanosti príslušníkov MRK vytváraním nových pracovných miest pre MRK. V rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra OPBK boli intervencie zamerané na zlepšenie kvality života všetkých obyvateľov Bratislavského kraja. Realizáciou aktivít opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel sa významne prispelo k zlepšeniu občianskej infraštruktúry aj v menej rozvinutých častiach Bratislavy a tým nepriamo ovplyvnilo aj zlepšenie životnej úrovne a sociálneho postavenia rómskych komunití.

Ukazovateľ *Počet projektov zabezpečujúcich trvalú udržateľnosť miest* bol stanovený ako počet integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí ohrozených alebo postihnutých zničením a sociálnym vylúčením. Tento ukazovateľ sa sledoval len na úrovni programu. Vzhľadom na to, že ukazovateľ bol rovnaký aj pri HP RP, cieľová hodnota zostala nezmenená. K 30.6.2013 však nebola uvedená žiadna hodnota preukazujúca počet realizovaných projektov.

Ukazovateľ *Počet regenerovaných sídiel* je definovaný ako počet podporených sídiel, v ktorých boli zrealizované samostatné dopytovo orientované projekty. K 30.6.2013 bol ukazovateľ skutočne naplnený vzhľadom na cieľovú hodnotu HP na 12 %, čo v číselnej hodnote predstavovalo 6 doposiaľ zrealizovaných projektov. Na základe uvedenej skutočnosti je možné konštatovať, že ciele HP MRK neboli naplnené do primárne stanovenej hodnoty, pretože do hodnotenia boli zahrnuté len projekty k 30.6.2013.

Trvalo udržateľný rozvoj

Trvalo udržateľný rozvoj predstavuje jeden zo základných cieľov Európskej únie, prostredníctvom ktorého sú riadené všetky politiky a činnosti.

TUR je považovaný za základný pilier vedomostnej spoločnosti, a preto je jeho vyváženosť podporovaná nielen ekonomickým rastom, ale aj zohľadňovaním sociálnych a environmentálnych dopadov. NSRR na roky 2007 – 2013 definoval trvalo udržateľný rozvoj ako hlavnú podmienku zvyšovania konkurencieschopnosti a výkonnosti jednotlivých regiónov a ekonomiky SR, tzn. proces konvergenencie ekonomiky SR k priemeru EU 15 musel prebiehať v podmienkach trvalo udržateľného rozvoja.

Cieľom HP TUR bolo dosiahnuť výsledok intervencií financovaných v rámci NSRR, ktorý by bol synergicky podporovaný prostredníctvom trvalo udržateľného rozvoja vo všetkých jeho zložkách, tzn. v environmentálnej, sociálnej a ekonomickej.

Koordinačnú úlohu na politickej úrovni v rámci implementácie HP TUR plnil podpredseda vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny.

Na pracovnej úrovni koordinoval HP TUR odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti, sekcia európskej politiky a vedomostnej spoločnosti, Úrad vlády SR.

Intervencie naplňajúce horizontálnu prioritu TUR predstavovali integračné nástroje, ktoré vychádzali z koncepčného, právneho a inštitucionálneho rámca TUR.

Ako záväzný programový dokument pre koordinátora a riadiace orgány operačných programov bol stanovený „Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj na roky 2007 – 2013“.

Tabuľka 22 Plnenie merateľných ukazovateľov HP TUR

Názov merateľného ukazovateľa	Typ merateľného ukazovateľa	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Cieľová hodnota	Skutočne dosiahnutá hodnota
Počet regenerovaných sídiel	Výsledok	Počet	0	50	24
Zníženie energetickej náročnosti budov	Výsledok	kWh/m ²	0	N/A	N/A

Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie (core č. 24)	Výsledok	MW	0	0,15	0,426
Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie (core č. 24)	Výsledok	MW	0	0,65	0,426
Počet vymenených svietidiel	Výsledok	počet	0	550	472
Zateplená plocha	Výsledok	m ²	0	N/A	N/A
Dĺžka novej, alebo technicky zhodnotenej infraštruktúry	Výsledok	km	0	30	19,375
Počet inovovaných výrobných postupov	Výsledok	počet	0	150	120
Počet zavedených elektronických služieb dostupných on-line	Výsledok	počet	0	24	31
Počet novo vytvorených pracovných miest	Dopad	počet	0	200	14
Počet obyvateľov žijúcich v komplexne obnovených zónach	Dopad	počet	0	103 356	N/A
Počet obyvateľov, ktorí žijú v konkurencieschopnejšom prostredí prostredníctvom intervencií regenerácie	Dopad	počet	0	339 781	443 463
Zníženie prevádzkových nákladov	Dopad	EUR	0	5000	191663,56
	Dopad	EUR	0	300 000	N/A
Počet patentov udelených EPO	Dopad	Počet	0	1	N/A
Zníženie emisií v t/rok	Dopad	t/rok	0	460	568,3
Ročné úspory energie realizovaním projektu	Dopad	GJ/rok	0	30 000	5637,9

Zdroj: PM, RO, 2013

Vysvetlivky:

*N/A – nedostupné údaje

Na základe zmluvne viazaných projektov a skutočného plnenia merateľných ukazovateľov za HP TUR na úrovni OPBK je možné konštatovať, že operačný program prispieval k napĺňaniu špecifických cieľov HP TUR nasledovne:

Ukazovateľ *Počet regenerovaných sídiel* predstavoval počet podporených sídiel, v rámci ktorých boli realizované samostatne dopytovo orientované projekty. Vzhľadom na to, že ukazovateľ je rovnaký aj pre MRK, cieľová hodnota zostáva nezmenená. Tento ukazovateľ bol napĺňaný na 48 %, čo predstavovalo 24 zrealizovaných dopytovo orientovaných projektov.

V rámci ukazovateľa *Zníženie energetickej náročnosti budov*, ktorý bol definovaný ako zmena energetickej náročnosti objektu pred a po jeho zhodnotení, nebola dostupná cieľová a aj skutočne dosiahnutá hodnota. Na základe uvedenej skutočnosti nie je možné hodnotiť stav napĺňania ukazovateľa.

Ukazovateľ *Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie* stanovil inštalovaný výkon tepelnej a elektrickej energie spolu s MW. Cieľová hodnota ukazovateľa bola stanovená na 0,15 MW vzhľadom na pôvodný inštalovaný výkon zariadení

v podporených projektoch a zmenu ich hodnoty po dotácii. Ukazovateľ sa vykazoval len v prípade, ak prostredníctvom realizácie projektu došlo napr. k výmene kotlov a vykurovacích telies, potrubných vnútorných rozvodov a pod. K 30.6.2013 dosiahol ukazovateľ hodnotu 0,426 MW, čo predstavovalo plnenie až na 284 %.

Ukazovateľ *Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie* stanovil druhú cieľovú hodnotu 0,65 MW. V rámci tohto ukazovateľa bolo sledované inštalovanie nových zariadení a inštalovaný výkon zariadenia. K 30.6.2013 bola dosiahnutá hodnota 0,426 MW, čo predstavovalo 65,5 % plnenie cieľovej hodnoty.

Prostredníctvom ukazovateľa *Počet vymenených svietidiel* bolo vymenených 472 svietidiel s cieľom znížiť energetickú náročnosť a posilniť opatrenia bezpečnosti občanov. Uvedená hodnota vzhľadom na cieľovú hodnotu predstavovala 85,8 % plnenie.

Ukazovateľ *Zateplená plocha* predstavoval zateplené plochy stien a striech budov a technických zariadení. Cieľová hodnota a skutočne dosiahnutá neboli stanovené, pretože nebola známa plocha stien a striech podporených budov.

Ukazovateľ *Dĺžka novej alebo technicky zhodnotenej infraštruktúry* predstavovala celkovú dĺžku chodníkov, cyklotrás, turistických trás, náučných chodníkov, ktoré boli vybudované v rámci rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie stavebných objektov a obstarania vybavenia. Tento ukazovateľ sledoval aj celkovú dĺžku trolejbusových tratí, ktoré boli vybudované alebo zhodnotené v rámci budovania efektívnejších prepojení trolejbusových tratí. V rámci oboch opatrení 1.1 Regenerácia sídiel a 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava bolo vybudovaných 19,375 km v celkovej dĺžke cyklotrás, chodníkov a pod., čo predstavovalo 64,6 % naplnenie stanovenej cieľovej hodnoty.

Ukazovateľ *Počet inovovaných výrobných postupov* bol definovaný ako počet nových alebo inovovaných výrobných postupov resp. technológií zavedených do prevádzky ako výsledok projektu výskumu alebo vývoja. V rámci tohto ukazovateľa bola dosiahnutá skutočná hodnota 120, čo znamenalo 80 % naplnenie cieľovej hodnoty, ktorá predstavovala 150 inovatívnych výrobných postupov.

Na základe ukazovateľa *Počet zavedených elektronických služieb on-line* bolo zrealizovaných 31 projektov zameraných na kompletne vybavené elektronické služby, čo v percentuálnom vyjadrení predstavovalo 129,2 % plnenie cieľovej hodnoty, nakoľko primárny stav cieľovej hodnoty bol 24 elektronických služieb.

Cieľová hodnota ukazovateľa *Počet novovytvorených pracovných miest* bola stanovená na 200 vytvorených pracovných miest, v rámci ktorých bolo skutočne vytvorených 14 pracovných miest, čo predstavovalo 7 % plnenie merateľného ukazovateľa.

Ukazovateľ *Počet obyvateľov žijúcich v komplexne obnovených zónach* predstavoval počet obyvateľov žijúcich na území, kde boli realizované integrované stratégie rozvoja mestských oblastí mesta Bratislavy. V tomto prípade nebolo možné hodnotiť naplnenie stanoveného ukazovateľa, nakoľko projekty v rámci ISRMO neboli v sledovanom období ukončené.

Ukazovateľ *Počet obyvateľov, ktorí žijú v konkurencieschopnejšom prostredí prostredníctvom intervencií regenerácie* predstavoval počet obyvateľov žijúcich v sídlach podporených prostredníctvom projektov regenerácie sídiel z celkového počtu obyvateľov všetkých sídiel Bratislavského kraja vrátane mestských častí. Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že uvedený ukazovateľ bol naplnený na 130,5 %, čo v skutočne dosiahnutej hodnote znamenalo 443 463 obyvateľov žijúcich v sídlach, ktoré boli podporené prostredníctvom projektov v rámci opatrenia 1.1.

Prostredníctvom ukazovateľa *Zníženie prevádzkových nákladov* bola definovaná zmena celkových nákladov na prevádzku zhodnotených objektov. Je vyjadrená ako rozdiel medzi priemernými ročnými bežnými výdavkami na prevádzku objektu pred a po jeho zhodnotení. Taktiež bol definovaný aj ako zníženie celkových prevádzkových nákladov (zavedením novej technológie/systému riadenia kvality alebo prostredníctvom získania a ochrany priemyselných

práv/získania akreditácie alebo certifikátu). Predstavovala rozdiel medzi priemernými ročnými prevádzkovými nákladmi pred a po realizácii projektu. Z uvedenej tabuľkovej hodnoty vyplýva, že cieľová hodnota bola naplnená na 3833 %.

V prípade ukazovateľa *Zníženie prevádzkových nákladov* boli definované dve hodnoty. V rámci druhej časti ukazovateľa sa sledovalo zníženie celkových prevádzkových nákladov prostredníctvom zavedenia novej technológie, systému riadenia kvality alebo získavania a ochrany priemyselných práv, získavania akreditácie, alebo certifikátu. Skutočne dosiahnutá hodnota predstavovala rozdiel medzi priemernými ročnými prevádzkovými nákladmi pred a po realizácii projektu. Cieľová hodnota uvedeného indikátora predstavovala 300 000 EUR avšak skutočne dosiahnutá hodnota k 30.6.2013 nebola uvedená, preto nebolo možné zhodnotiť stav plnenia ukazovateľa.

Ukazovateľ *Počet patentov udelených EPO* vyjadroval počet patentov udelených Európskym patentovým úradom (EPO). Cieľová hodnota ukazovateľa bola stanovená na hodnotu 1. Stanovený ukazovateľ nebolo možné hodnotiť, pretože k 30.6.2013 nebola uvedená skutočne dosiahnutá hodnota.

Ukazovateľ *Zníženie emisií v t/rok* predstavoval zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia na základe realizácie projektu v porovnaní so stavom pred jeho realizáciou. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že ukazovateľ bol naplnený na 123,5 %.

Dopadový ukazovateľ *Ročné úspory energie realizovaním projektu* dosiahol naplnenie ukazovateľa na 18,8 %, tzn., že ročné úspory tepelnej a elektrickej energie dosiahli hodnotu 5637,9 GJ/rok z 30 000 GJ/rok.

Z uvedených hodnôt merateľných ukazovateľov vyplýva, že každý z uvedených ukazovateľov prispel k plneniu cieľov OPBK. Avšak hodnoty uvedené v tabuľkách nie sú finálne, pretože po 30.6.2013 boli ukončené ďalšie projekty realizované v rámci horizontálnej priority TUR.

Informačná spoločnosť

Vedomostnú spoločnosť charakterizuje štvoruholník vzdelávania, inovácií, výskumu a informatizácie. Zavádzanie IKT a zefektívňovanie procesov prispieva k vyššej efektívnosti a účinnosti implementácie všetkých prvkov vedomostnej spoločnosti. Horizontálna priorita posilňovala synergické prepojenie dotknutých operačných programov a jej zámerom bolo zabezpečiť zohľadňovanie informačnej spoločnosti pri aktivitách jednotlivých projektov. Za koordináciu horizontálnej priority Informačná spoločnosť na politickej úrovni zodpovedal podpredseda vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny. Úlohu koordinátora HP IS na pracovnej úrovni plnil odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti, sekcia európskej politiky a vedomostnej spoločnosti na Úrade vlády SR. Za riadenie a implementáciu projektov na koncepcnej úrovni zodpovednosť preberalo Ministerstvo financií SR ako ústredný orgán štátnej správy na úseku informatizácie. Za záväzný dokument pre koordinátora a riadiace orgány operačných programov bol považovaný Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority Informačná spoločnosť na roky 2007 – 2013.

Cieľom HP IS bola podpora vyššej efektívnosti, transparentnosti a kvality implementácie v dôsledku zavádzania a využívania prostriedkov IKT. Zámer bol napĺňaný prostredníctvom informačnej gramotnosti, efektívnej elektronizácie verejnej správy a širokej dostupnosti internetu.

Tabuľka 23 Plnenie merateľných ukazovateľov HP IS

Názov merateľného ukazovateľa	Typ merateľného ukazovateľa	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota	Skutočne dosiahnutá hodnota
Počet zavedených elektronických služieb	Výsledok	počet	0	150	122
Počet zavedených elektronických služieb dostupných online	Výsledok	počet	0	24	6
Počet zriadených prípojok do WAN (internet)	Výsledok	počet	0	20	5
Počet zriadených prípojok do LAN (intranet)	Výsledok	počet	0	650	570
Počet zamestnancov MSP využívajúcich IKT	Dopad	počet	0	600	476
Počet obyvateľov s prístupom k IOM	Dopad	počet	0	200 000	N/A

Zdroj: VS MPaRV SR

OPBK čiastkovo naplnil hlavný cieľ HP IS prostredníctvom svojho cieľa na úrovni opatrenia 2.2 Informatizácia spoločnosti „Podpora rozvoja vedomostnej ekonomiky intervenciami do produktov v oblasti IKT“.

Pri implementácii HP IS sa nevyskytli závažné problémy so samotnou realizáciou. Hodnota ukazovateľa „Počet zriadených prípojok do LAN“, definovaná ako počet nových prípojok na intranet resp. do LAN zriadených z prostriedkov projektu, predstavovala za ukončené projekty 570, čo v percentuálnom vyjadrení bolo 87,7 % z cieľovej hodnoty stanovenej prijímateľmi na základe uzatvorených zmlúv.

Hodnota ukazovateľa „Počet zriadených prípojok do WAN“, stanovená ako počet nových prípojok na internet resp. do WAN zriadených z prostriedkov projektu, dosiahla hodnotu 5, čo predstavuje 20 % z cieľovej hodnoty stanovenej prijímateľmi na základe uzatvorených zmlúv.

Ukazovateľ „Počet zavedených elektronických služieb“, ktorý vyjadroval počet zavedených elektronických služieb a vytvorených aplikácií, dosiahol hodnotu 122, čo je 81,3 % z cieľovej hodnoty stanovenej prijímateľmi na základe uzatvorených zmlúv.

Ukazovateľ „Počet zavedených elektronických služieb dostupných on-line“ definovaný ako služby, ktoré sú kompletne vybavené elektronicky, dosiahol zo stanovenej cieľovej hodnoty 24 skutočnú hodnotu 6 za ukončené projekty, čo predstavuje plnenie cieľa na 25 %.

Ukazovateľ „Počet zamestnancov MSP využívajúcich IKT“ dosiahol z cieľovej hodnoty 600 hodnotu 476, čo predstavuje 79,3 % z cieľovej hodnoty stanovenej prijímateľmi na základe uzatvorených zmlúv tzn., že 470 zamestnancov využíva IKT v rámci podnikov v dôsledku realizácie projektov.

Z podielu čerpanej sumy na zmluvne viazané projekty OPBK vyplýva, že HP IS prispieva k plneniu cieľov OPBK. V rámci tejto prioritnej osi boli zavedené informačné systémy, ktoré prispievajú k zvyšovaniu konkurencieschopnosti spoločností. Pri naplnení prioritnej osi Informatizácia spoločnosti sa nevyskytli žiadne problémy. Na základe uvedených ukazovateľov je možné konštatovať, že stanovený cieľ bol naplnený prostredníctvom HP IS. Plnenie jednotlivých ukazovateľov bolo vykázané k 30.6.2013.

3.7 Vynaloženie finančných prostriedkov v súlade so stratégiou a cieľmi OPBK

Stratégia, ktorá bola zvolená na dosiahnutie globálneho cieľa, vychádzala z poznania komplexných potrieb Bratislavského kraja a ich dôležitosti pre zabezpečenie trvalého rastu regiónu a kvality života občanov. Do stratégie bol zapájaný široký okruh aktérov, ktorý kládol dôraz na koordinovaný prístup pri realizácii intervencií v regióne, ktorého predpokladom bola vzájomná kooperácia a informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Hlavným cieľom bolo zvýšenie efektivity a účinnosti využívania zdrojov prostredníctvom eliminácie duplicitných činností. Špecifická pozornosť bola venovaná koordinácii intervencií spolufinancovaných zo ŠF smerujúcich do BA kraja prostredníctvom ďalších operačných programov (OP Výskum a vývoj, OP Vzdelávanie, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia) v priebehu ich implementácie.

V rámci stratégie bol presadzovaný aj integrovaný prístup, ktorý nielen koordinoval intervencie, ale ich aj logicky prepájal s cieľom dosiahnutia synergických efektov a vyššej účinnosti ako pri samostatných intervenciách. Súčasťou integrovaného prístupu bol sociálny a environmentálny aspekt rastu, ktorý bol v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Stratégia operačného programu bola postavená aj na princípoch tematickej, územnej a finančnej koncentrácie ako podmienky pre možnosť získania pomoci zo ŠF v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

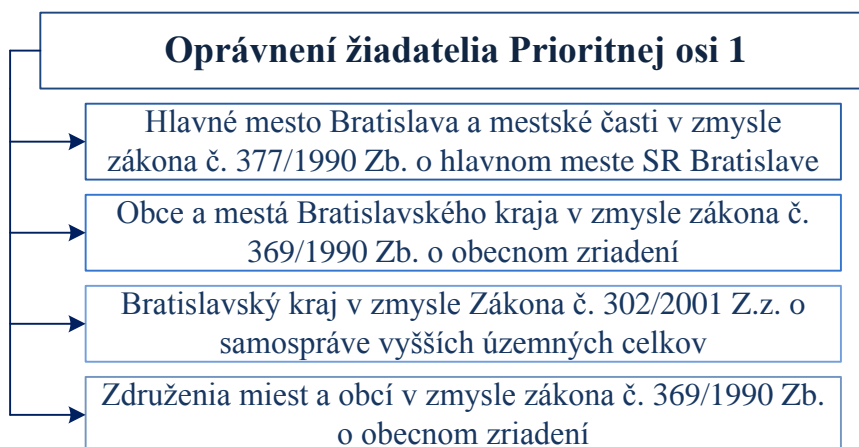
Zo sociálno-ekonomickej analýzy kraja, SWOT analýzy, identifikovaných disparít a faktorov rozvoja vychádzal globálny cieľ OPBK, ktorý bol definovaný ako posilnenie konkurencieschopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život. Takto formulovaný globálny cieľ nadväzoval na komplexnú stratégiu ďalšieho rozvoja Bratislavského kraja, ako aj na stanovený systém implementácie intervencií zo ŠF v kraji prostredníctvom niekoľkých OP. Globálny cieľ OPBK reagoval na potrebu zvýšenej podpory inovatívneho podnikania a informačnej spoločnosti ako kľúčových faktorov na zabezpečenie dlhodobého ekonomického rastu a konkurencieschopnosti kraja. Zároveň sa zameriaval na zvyšovanie kvalitatívnych parametrov územia výrazne ovplyvňujúcich atraktivitu kraja pre jeho obyvateľov.

Globálny cieľ OPBK bol napĺňaný prostredníctvom prioritných osí OPBK: prioritná os 1: Infraštruktúra, prioritná os 2: Vedomostná ekonomika.

Prioritná os 1

V prioritnej osi 1 *Infraštruktúra* boli definované oblasti podpory ako realizácia a príprava integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí mesta Bratislava, následne boli identifikované samostatné dopytovo orientované projekty regenerácie sídel a v neposlednom rade zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu. Pre opatrenie 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava boli identifikované oblasti podpory, medzi ktoré patrilo zriadenie jednotného tarifného systému, vybudovanie prestupných terminálov, podpora MHD – príprava a realizácia aktivít zameraných na zvýšenie kvality systému integrovanej osobnej hromadnej dopravy a zníženie jej negatívneho vplyvu na životné prostredie, dobudovanie zariadení na preferenciu koľajovej dopravy na riadených križovatkách, obstaranie a inštalácia riadiaceho softvéru s atribútmi preferencie koľajovej dopravy, ako aj informačné zabezpečenie – jednotný informačný systém, marketingová podpora celého systému. Oprávnenými žiadateľmi boli v rámci prioritnej osi 1:

Obrázok 11 Oprávnení žiadateľa prioritnej osi 1

Zdroj: VS, PM

V *prioritnej osi 1 Infraštruktúra* bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 9 výziev na predkladanie ŽoNFP a 1 Oznam o možnosti predkladania Integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí v rámci OPBK, ktorý bol v roku 2013 nahradený výzvou na predkladanie ŽoNFP.

Z toho počas programového obdobia boli vyhlásené 4 výzvy pre opatrenie 1.1. Regenerácia sídiel, 5 výziev pre opatrenie 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava a jeden Oznam. Najviac výziev bolo zverejnených v rokoch 2008, 2009 a 2012. Naopak žiadne výzvy neboli zverejnené v roku 2007. Na výzvy v rámci programového obdobia 2007 – 2013 bolo v prioritnej osi 1 alokovaných **88 635 495,55 EUR** bez výzvy JESSICA a ISRMO. Spolu s výzvou JESSICA (**3 529 412,00 EUR**) a ISRMO (**13 411 765 EUR**) predstavovala výška alokovaných prostriedkov **105 576 672,55 EUR**. Z toho z opatrenia 1.1 bolo možné čerpať finančné prostriedky do výšky **43 760 536,55 EUR** a z opatrenia 1.2 bolo možné získať prostriedky do výšky **65 774 959,00 EUR**.

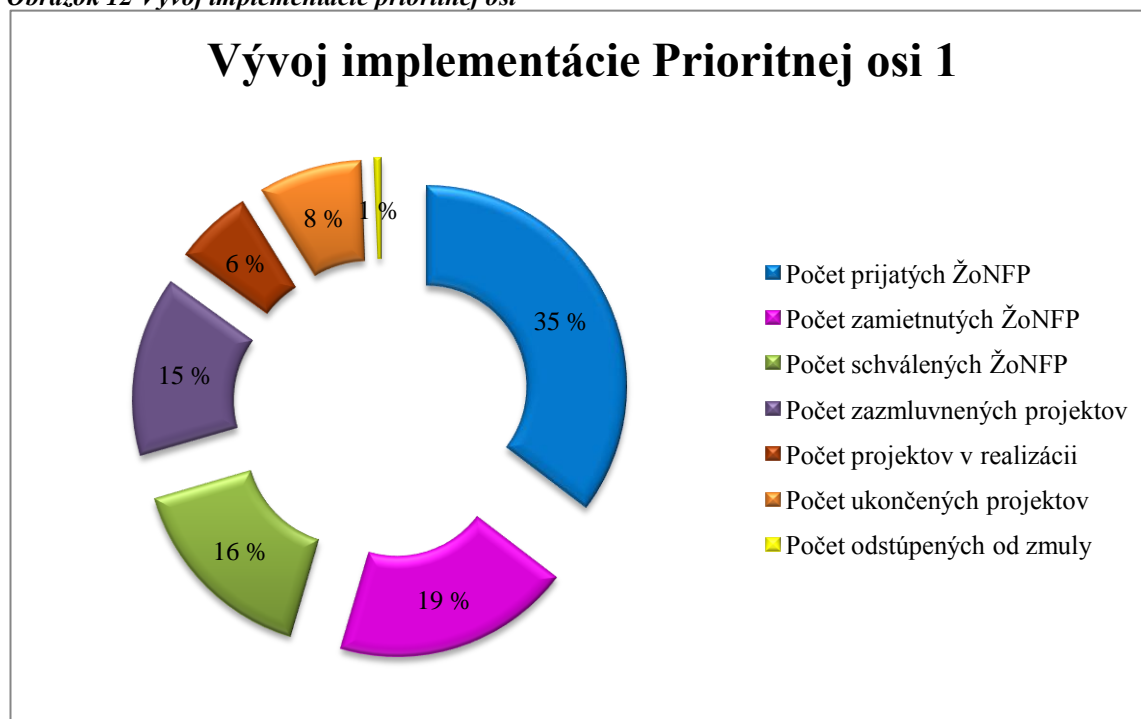
V rámci prioritnej osi 1 v roku **2007** nebola vyhlásená žiadna výzva tzn., že neboli prijaté žiadne ŽoNFP. Po zverejnení prvej výzvy OPBK/2008/1.1/01 (v rámci opatrenia 1.1) v roku **2008** žiadalo o NFP 36 žiadateľov, z toho 3 žiadosti boli schválené, ale ani jedna žiadosť nebola k 31.12.2008 zazmluvnená tzn., že k 31.12.2008 nebola poskytnutá žiadna finančná pomoc. Napriek tomu už v januári 2009 bolo odporučených na schválenie ďalších 12 ŽoNFP. K 31.12.2009 bolo schválených 11 ŽoNFP a 2 ŽoNFP boli zamietnuté. K zazmluvneniu jednotlivých ŽoNFP došlo v roku 2010, kedy bolo podpísaných **13** zmlúv a boli ukončené všetky konania. Samotná realizácia schválených projektov bola ukončená k 31.12.2011, v rámci ktorej 11 projektov bolo riadne ukončených a 1 projekt bol ešte v realizácii. Výška zazmluvnených finančných prostriedkov v prípade 13 zazmluvnených a riadne ukončených projektov k 30.6.2013 predstavovala **5 265 602,30 EUR** a skutočne čerpaná **5 239 607,93 EUR**. V prípade opatrenia 1.2 bola vyhlásená 1 výzva OPBK/2008/1.2/01, avšak nebola predložená ani jedna ŽoNFP.

V roku **2009** bola v rámci opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel vyhlásená 1 výzva a tiež 1 výzva v rámci opatrenia 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava. V prípade prvej výzvy OPBK/2009/1.1/03 bolo prijatých **68** ŽoNFP. Z toho 36 žiadostí bolo odporučených na schválenie a 32 bolo neschválených z dôvodu nesplnenia požadovaných kritérií. K 31.12.2009 nebola schválená ani jedna žiadosť v rámci prijatých ŽoNFP v roku 2009. K 31.12.2010 bolo vydaných 29 Rozhodnutí o schválení ŽoNFP a 28 ŽoNFP zazmluvnených. V roku 2011 boli prijaté ďalšie 4 Rozhodnutia o schválení ŽoNFP a 5 ŽoNFP zazmluvnených. K 31.12.2012 bolo 31 projektov riadne ukončených a 2 projekty mimoriadne ukončené na základe odporúčania auditov. K 30.06.2013 bolo zazmluvnených a riadne ukončených **29** projektov v celkovej výške **12 285 420,74 EUR**.

V rámci výzvy OPBK/2009/1.2/03 bolo prijatých 5 ŽoNFP. K 8.12.2009 boli 3 ŽoNFP odporučené na schválenie a 2 na neschválenie. K 31.12.2009 však ani jedna ŽoNFP nebola schválená. K 31.12.2012 bolo vydané 1 rozhodnutie o schválení ŽoNFP a 2 ŽoNFP boli zamietnuté kvôli neúspešnému verejnemu obstarávaniu. K 30.6.2013 bol zazmluvnený a riadne ukončený 1 projekt vo výške **356 626,20 EUR**.

V roku **2010** bola vyhlásená 1 výzva OPBK/2010/1.2/04, ktorá bola od 10.3.2010 do 8.4.2010 pozastavená. V rámci tejto výzvy bolo prijatých 5 ŽoNFP. Z toho 1 žiadosť bola žiadateľom stiahnutá a k 31.10.2011 vydal RO rozhodnutie o schválení ŽoNFP v prípade 1 žiadosti. K 31.12.2012 bol 1 projekt riadne ukončený, 1 projekt bol v procese realizácie a 2 projekty boli na základe žiadosti žiadateľov mimoriadne ukončené. K 30.6.2013 boli zazmluvnené a riadne ukončené 2 projekty v celkovej výške čerpaných prostriedkov **2 517 676,85 EUR**.

Obrázok 12 Vývoj implementácie prioritnej osi 1

Zdroj: VS MPRV 2007 – 2012, Autor: Hudecová, Allexis s.r.o.

V roku **2011** bola vyhlásená len 1 výzva OPBK/2011/1.2/07, v rámci ktorej boli prijaté 4 ŽoNFP. K 31.12.2011 boli 3 ŽoNFP odporučené na schválenie a 1 na neschválenie. K 30.06.2013 boli 3 projekty zazmluvnené a prebiehala samotná realizácia projektov. Výška zazmluvnených prostriedkov predstavovala **2 593 691,19 EUR**. Vzhľadom na to, že projekty neboli k dátumu realizovaného hodnotenia ukončené, nebola uvedená celková výška skutočne čerpaných finančných prostriedkov.

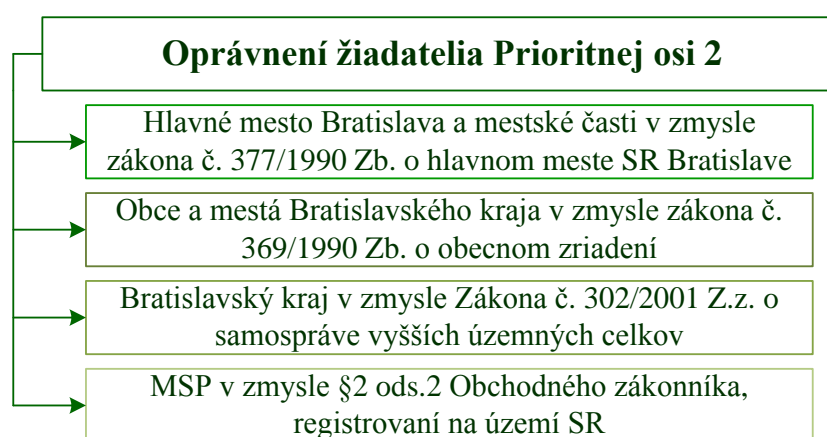
V roku **2012** boli vyhlásené dve výzvy. Jedna výzva bola pre opatrenie 1.1 OPBK/2012/1.1/09 a druhá pre opatrenie 1.2 OPBK/2012/1.2/09. V rámci výzvy OPBK/2012/1.1/09 bolo prijatých 60 ŽoNFP. Z toho 24 ŽoNFP bolo odporučených na schválenie. K 31.12.2012 však nebolo vydané ani jedno Rozhodnutie o schválení ŽoNFP. K 30.6.2013 bolo 24 projektov riadne zazmluvnených, avšak ani jeden projekt nebol riadne ukončený. Výška zazmluvnených prostriedkov predstavovala **7 900 055,05 EUR**. Vo výzve OPBK/2012/1.2/09 bolo predložených 9 ŽoNFP, z toho 1 ŽoNFP bola žiadateľom stiahnutá. K 30.6.2013 bolo schválených a zazmluvnených 7 ŽoNFP v celkovej výške zazmluvnených prostriedkov **6 686 285,28 EUR**.

Posledné 3 výzvy počas programového obdobia 2007 – 2013 boli vyhlásené v roku **2013**. Pre opatrenie 1.1 bola vyhlásená 1 výzva OPBK/2013/1.1/10, v rámci ktorej bolo prijatých 10 ŽoNFP. K 31.12.2013 boli schválené **2** ŽoNFP vo výške **616 702,60 EUR**. K 30.6.2013 nebol stanovený počet zazmluvnených a riadne ukončených projektov. 1 výzva bola vyhlásená v rámci ISRMO vo výške alokovaného príspevku **13 411 765,00 EUR** a 1 v rámci JESSICA vo výške **3 529 412,00 EUR**. V programovom období 2007 – 2013 k 30.06.2013 bolo v rámci prioritnej osi 1 vyhlásených **9 výziev**. V rámci všetkých výziev bolo prijatých **192** ŽoNFP v celkovej výške žiadaných príspevkov **109 974 886,40 EUR**. Z toho **87** ŽoNFP bolo schválených a **105** ŽoNFP neschválených. V rámci schválených ŽoNFP bolo zazmluvnených **79** projektov v celkovej výške NFP **37 635 947,64 EUR** a riadne ukončených bolo **45** v celkovej výške čerpaných finančných prostriedkov **20 257 393,37 EUR**. Celkové čerpanie v rámci prioritnej osi predstavovalo **22,8 %** (bez ISRMO a JESSICA). Na základe uvedených výsledkov je možné konštatovať, že stratégia OPBK v rámci prioritnej osi bola k 30.6.2013 naplnená čiastkovo.

Prioritná os 2

Prioritná os 2 *Vedomostná ekonomika* bola zložená z dvoch opatrení 2.1: Inovácie a technologické transfery a 2.2: Informatizácia spoločnosti. V rámci prioritnej osi boli definované oblasti podpory: podpora tvorby a zavádzania inovácií a technologických transferov v malých a stredných podnikoch, podpora zavádzania a využívania progresívnych technológií v malých a stredných podnikoch s cieľom znížiť energetickú a materiálovú náročnosť alebo využiť energiu z obnoviteľných zdrojov, podpora projektov zavádzania inovatívnych technológií v malých a stredných podnikoch zameraných na predchádzanie vzniku znečistenia ovzdušia alebo zníženia emisií do ovzdušia a pod., získavanie a ochrana duševného vlastníctva a zavádzanie systémov riadenia kvality. Pre opatrenie 2.2 Informatizácia spoločnosti, boli definované oblasti podpory: elektronizácia samosprávy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni vrátane podpory budovania a rozvoja integrovaných obslužných miest, podpora dostupnosti širokopásmového internetu, zavádzanie a účinné využívanie prístupu k IKT v malých a stredných podnikoch. Oprávnení žiadatelia v rámci prioritnej osi:

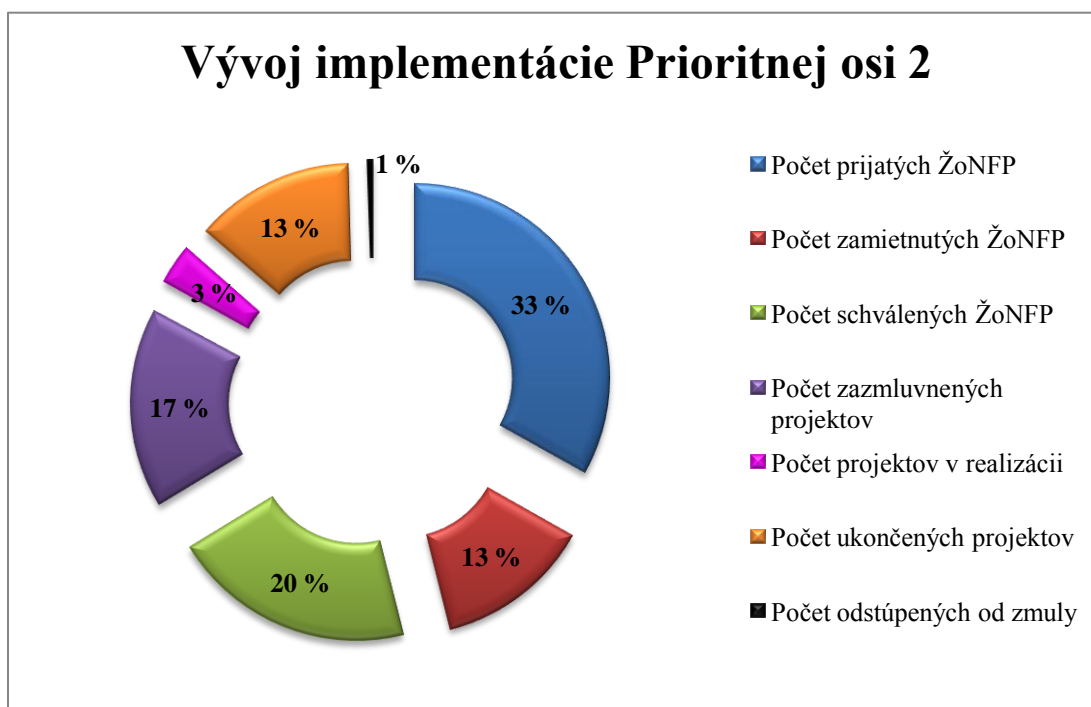
Obrázok 13 Oprávnení žiadatelia prioritnej osi 2

Zdroj: PM OPBK

V *prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika* bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených **12** výziev a 1 výzva pre iniciatívu JEREMIE na predkladanie ŽoNFP. Z toho pre opatrenie 2.1 Inovácie a technologické transfery boli vyhlásené **4** výzvy a pre opatrenie 2.2 Informatizácia spoločnosti **8** výziev. Najviac výziev bolo zverejnených v roku 2010 a naopak ani jedna výzva nebola zverejnená v roku 2007.

Obrázok 14 Vývoj implementácie prioritnej osi 2

Zdroj: VS MPRV, Autor: Hudecová, Allexis s.r.o.

V roku **2007** nebola vyhlásená žiadna výzva. V roku **2008** boli vyhlásené 2 výzvy. Jedna výzva OPBK/2008/2.1/02 pre opatrenie 2.1, v rámci ktorej bolo prijatých 18 ŽoNFP. K 31.12.2009 bolo na schválenie odporučených 14 ŽoNFP a 1 ŽoNFP s podmienkou. K 31.12.2010 komisia vydala Rozhodnutie o schválení v prípade 12 ŽoNFP. V tomto období RO podpísal zmluvy s 12 žiadateľmi, avšak 2 ŽoNFP boli na základe vlastnej žiadosti žiadateľa stiahnuté. K 31.12.2010 bolo riadne ukončených **12** projektov. K 30.6.2013 bolo čerpaných **1 066 346,51 EUR**.

V rámci opatrenia 2.2 bola vyhlásená 1 výzva, na základe ktorej bolo prijatých 7 ŽoNFP. Z toho v roku 2009 boli 4 odporučené na schválenie a 3 na neschválenie. Všetky schválené projekty v tomto období boli zazmluvnené. K 30.06.2013 boli riadne ukončené **4** projekty vo výške čerpaných prostriedkov **5 129 639,55 EUR**.

V roku **2009** RO zverejnil dve výzvy. V opatrení 2.1 bolo vo výzve OPBK/2009/1.1/03 prijatých 60 ŽoNFP. V tom istom roku bolo na schválenie odporučených 40 ŽoNFP a 23 ŽoNFP na neschválenie. K 31.12.2010 bolo schválených 39 ŽoNFP. K 1 ŽoNFP na odporučenej na neschválenie bolo vydané Rozhodnutie na základe vlastnej žiadosti žiadateľa. Na konci roka 2012 bolo riadne ukončených 38 projektov a 9 projektov mimoriadne. K 30.6.2013 bolo zrealizovaných **38** projektov vo výške **5 129 639,55 EUR**.

V opatrení 2.2 vo výzve OPBK/2009/2.2/03 bolo prijatých 46 ŽoNFP. V tomto roku 31 ŽoNFP bolo odporučených na schválenie a 16 na neschválenie. K 31.12.2010 bolo 29 ŽoNFP schválených, avšak 2 žiadatelia odstúpili od zmluvy na základe vlastnej žiadosti. K 31.12.2012 bolo riadne ukončených 26 ŽoNFP a 1 projekt mimoriadne. K 30.6.2013 bolo v rámci **26** ukončených projektov vyčerpaných **1 672 493,84 EUR**.

V roku **2010** boli vyhlásené 4 výzvy pre prioritnú os 2. V prvej výzve OPBK/2010/2.1/05 bolo prijatých 64 ŽoNFP. V tomto období bolo odporučených na schválenie 40 ŽoNFP a 28 ŽoNFP na neschválenie. K 31.12.2012 bolo ukončených 30 projektov, 3 projekty boli v procese realizácie a 4 projekty boli mimoriadne ukončené. K 30.6.2013 bolo podpísaných 33 zmlúv s RO a **32** projektov bolo riadne ukončených v celkovej výške čerpania **5 110 664,32 EUR**.

Vo výzve OPBK/2010/2.1/06 bolo prijatých 92 ŽoNFP. V roku 2011 bolo 48 ŽoNFP odporučených na schválenie a 44 na neschválenie. Z toho 42 ŽoNFP bolo zazmluvnených, 42 ŽoNFP zrealizovaných a 32 projektov riadne ukončených. K 30.06.2013 bolo s RO podpísaných 71 zmlúv a **48** projektov riadne ukončených vo výške **7 685 109,93 EUR**.

V prípade výzvy OPBK/2010/2.2/05 bolo prijatých 26 ŽoNFP. Z toho v roku 2011 bolo 16 ŽoNFP odporučených na schválenie a 11 ŽoNFP na neschválenie. K 30.06.2013 bolo riadne ukončených **13** projektov v celkovej výške čerpania **750 847,92 EUR**.

Výzva OPBK/2010/2.2/06 bola v roku 2010 vyhlásená ako posledná. V rámci tejto výzvy bolo prijatých 42 ŽoNFP. V roku 2011 bolo na schválenie odporučených 16 ŽoNFP, na neschválenie 26 ŽoNFP, 15 ŽoNFP bolo zazmluvnených a zrealizovaných. Jedna ŽoNFP bola schválená v príprave projektu. K 31.12.2012 bolo riadne ukončených 6 projektov a v prípade 10 projektov prebiehala realizácia. K 30.6.2013 bolo zazmluvnených a zrealizovaných **16** projektov vo výške čerpaných prostriedkov **881 285,37 EUR**.

V roku **2011** bola vyhlásená iba jedna výzva OPBK/2011/2.2/07. Avšak uvedená výzva bola z dôvodu zrušenia projektu „Elektronické služby spoločných modulov ÚPVS a prístupových komponentov“ zrušená. V rámci tejto výzvy však bola prijatá 1 ŽoNFP, ktorá bola neskôr žiadateľom stiahnutá tzn., že žiadny projekt sa v prípade výzvy OPBK/2011/2.2/07 nerealizoval.

V roku **2012** boli vyhlásené 2 výzvy týkajúce sa opatrenia 2.2. V rámci prvej výzvy OPBK/2012/2.2/08 bolo prijatých 32 ŽoNFP. Z toho ku koncu roka 2012 bolo 13 žiadateľom zaslané Rozhodnutie o schválení ŽoNFP. K 30.6.2013 bolo 20 projektov schválených, **19** zazmluvnených vo výške **1 146 322,65 EUR**, avšak ani jeden projekt nebol riadne ukončený. Druhá výzva OPBK/2012/2.2/09 evidovala 5 prijatých ŽoNFP, ktoré boli v tomto roku odporučené na schválenie. K 30.6.2013 výška zazmluvnených prostriedkov v prípade **5** zazmluvnených ŽoNFP predstavovala **9 117 682,74 EUR**.

V poslednom roku druhého programového obdobia bola vyhlásená jedna výzva OPBK/2013/2.2/11, na základe ktorej bolo prijatých 82 ŽoNFP. K 31.12.2013 bolo schválených **41** ŽoNFP vo výške **2 630 899,91 EUR**.

Z uvedených informácií vyplýva, že v programovom období v rámci prioritnej osi 2 bolo vyhlásených **12** výziev. V rámci všetkých výziev bolo prijatých **472** ŽoNFP v celkovej výške žiadaných prostriedkov **60 094 065,33 EUR**. Z toho bolo 288 ŽoNFP schválených a 184 ŽoNFP neschválených. V rámci schválených ŽoNFP bolo podpísaných **237** v celkovej výške **40 179 380,56 EUR**. Riadne ukončených projektov bolo **189** v celkovej výške čerpaných prostriedkov **22 520 615,19 EUR**. Celkové čerpanie v percentuálnom vyjadrení pre prioritnú os 2 predstavovalo **17,5 %** tzn., že k 30.6.2013 prioritná os 2 čiastkovo prispievala k plneniu stratégie.

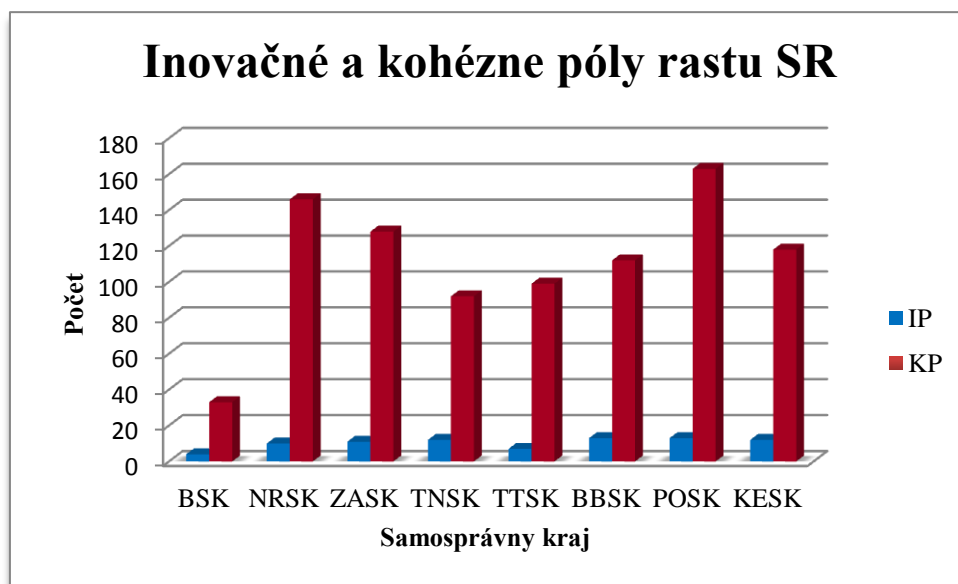
3.7.1. Plnenie stratégie OPBK podľa inovačných a kohéznych pólov rastu

Zámerom tejto časti bolo zhodnotenie nastavenia vhodnosti stratégie OPBK a posúdenie vplyvu zmien v zaradení obcí do kategórií inovačných a kohéznych pólov rastu.

Na účely územnej koncentrácie v NSRR bolo dôležité sledovať koncentráciu aktivít do inovačných a kohéznych pólov rastu v súlade s polycentrickým konceptom rozvoja osídlenia. Územná koncentrácia mala prispieť k integrovaniu podporených aktivít z eurofondov do stanovených „pólov“, čím mala priniesť pozitívny vplyv na rozvoj danej oblasti. Zatriedenie obcí do inovačných a kohéznych pólov rastu sa uskutočňovalo predovšetkým na základe prítomnosti jednotlivých zariadení občianskej a hospodárskej infraštruktúry a pôsobenia činností zariadení na obce okolitého územia. Návrh štruktúry sídiel bol vypracovaný na začiatku programového obdobia 2007 – 2013. Z dôvodu spresnenia so samosprávnymi krajmi bol pôvodný zoznam čiastočne upravený, čím sa zvýšil počet obcí zaradených medzi póly rastu a obce v záujmovej oblasti. Táto zmena sa však nedotkla BA kraja. V rámci BSK boli navrhnuté 4 inovačné póly rastu, 33 kohéznych pólov, 22 obcí, ktoré nie sú pólmi rastu v záujmovom území inovačných pólov rastu

a 14 obcí, ktoré nie sú pólmi rastu mimo záujmového územia inovačných pólů rastu. Tieto posledné dve skupiny nepatria ani do inovačných ani do kohéznych pólů rastu a počas programového obdobia 2007 – 2013 čerpali finančné prostriedky z EAFRD.

Obrázok 15 Prehľad inovačných a kohéznych pólů rastu

Autor: Hudecová, Allexis s.r.o.

Bratislavský samosprávny kraj, vzhľadom na svoju rozlohu najmenší spomedzi všetkých samosprávnych krajov SR, disponuje vo svojom území najnižším počtom inovačných a kohéznych pólů rastu. Avšak aj napriek tomu vykazuje v rámci SR najväčšie HDP.

V prípade kohéznych a inovačných pólů rastu najvyšší prírastok intervencií smeroval do okresu Bratislava. Najviac zrealizovaných projektov, 59, bolo v opatrení 2.1. Inovácie a technologické transfery a v opatrení 2.2 Informatizácia spoločnosti sa zrealizovalo 27 projektov. Naopak v prioritnej osi 1 bolo v opatrení 1.1 Regenerácia sídiel zrealizovaných 6 projektov a v opatrení 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava 2 projekty.

V okrese Malacky bolo v rámci opatrenia 2.1 20 projektov a v rámci opatrenia 1.1 10 projektov. Z opatrenia 2.2 sa zrealizovalo 8 projektov a ani jeden projekt nebol zrealizovaný z opatrenia 1.2. V okrese Senec sa zrealizovalo v rámci opatrenia 1.1 14 projektov a v opatrení 2.1 7 projektov. Z opatrenia 2.2 boli zrealizované 2 projekty a z opatrenia 1.2 1 projekt.

Finančná koncentrácia v inovačnom póle Pezinok bola sústredená najmä na opatrenie 2.1, v rámci ktorého sa zrealizovalo 14 projektov a na opatrenie 1.1, kde bolo zazmluvnených 6 projektov. V opatrení 2.2 sa zrealizovalo 6 projektov a v opatrení 1.2 1 projekt.

Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že k naplneniu stratégie najviac prispela prioritná os 2 Vedomostná ekonomika s celkovým počtom projektov 143, pretože v BSK SR je výskum a vývoj, prispievajúci k zvyšovaniu konkurencieschopnosti ekonomiky, znižovaniu regionálnych disparít, vzniku nových inovatívnych MSP a tvorbe nových pracovných miest vrátane Bratislavského kraja podporovaný viac ako v ostatných krajoch. K 30.6.2013 sa počet zrealizovaných projektov zvýšil o 46, čo predstavovalo 189 riadne ukončených projektov.

V rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra vytvárali intervencie synergiu, ktorá prispievala k zlepšeniu dostupnosti jednotlivých pólů rastu. V prípade tejto osi bolo celkovo zrealizovaných 40 projektov, avšak k 30.6.2013 sa v prioritnej osi 1 zvýšil počet riadne ukončených projektov o 5, čo predstavovalo 45 projektov. Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že nastavenie vhodnosti stratégie OPBK pre BA kraj bolo na dobrej úrovni, o čom hovorí aj celkový počet 234 riadne zrealizovaných projektov v celkovej výške 42 778 008,56 EUR k 30.6.2013.

3.8 Posúdenie činnosti RO, SO/RO, PJ

Kapitola Posúdenie činnosti RO, SO/RO, PJ sa venuje stavu administratívnych kapacít v rámci implementačných orgánov, analyzuje jednotlivé orgány a výkon ich činností. Na základe ich výkonu bola realizovaná analýza chybovosti jednotlivých orgánov.

3.8.1 Analýza administratívnych kapacít

Nasledovná kapitola zhodnotí vývoj administratívnych kapacít v porovnaní s plánovanou hodnotou a vývoj fluktuácie v sledovanom období 2007 – 2013.

Tabuľka 24 Vývoj administratívnych kapacít

Organizačná jednotka	Dátum	Plánovaný stav	Skutočný stav	Naplnenie plánovaného stavu v %
RO	31.12.2007	38	38	100 %
	31.12.2008	36	36	100 %
	31.12.2009	31	31	100 %
	31.12.2010	28	27	96,43 %
	31.12.2011	28	28	100 %
	31.12.2012	28	26	92,86 %
SO/RO	31.12.2007	5	3	66,66 %
	31.12.2008	8	8	100 %
	31.12.2009	12	12	100 %
	31.12.2010	11	11	100 %
	31.12.2011	10	10	100 %
	31.12.2012	10	9	90 %
PJ	31.12.2007	27	24	88,88 %
	31.12.2008	25	25	100 %
	31.12.2009	25	25	100 %
	31.12.2010	25	25	100 %
	31.12.2011	26	23	88,46 %
	31.12.2012	27	26	96,30 %
Celkom	31.12.2007	70	65	92,85 %
	31.12.2008	69	69	100 %
	31.12.2009	68	68	100 %
	31.12.2010	64	63	98,43 %
	31.12.2011	64	61	95,31 %
	31.12.2012	65	61	93,84 %

Zdroj: Výročné správy OPBK, Autor: Hudecová, Alexis s.r.o.

V prípade RO najvyšší počet administratívnych kapacít bol zaznamenaný v roku 2007, kedy v RO pracovalo 38 zamestnancov. Najmenej zamestnancov pracovalo v roku 2012, čo predstavovalo v číselnom vyjadrení hodnotu 26.

Administratívne kapacity boli v rokoch 2007 – 2009 a 2011 naplnené na 100 %. V roku 2010 bola obsadenosť kapacít 96,43 % a v roku 2012 92,86 %. V roku 2012 celkový stav administratívnych kapacít klesol, čo bolo považované za nepriaznivý stav, pretože sa začínalo s prípravou nového programového obdobia 2014 – 2020.

V prípade SO/RO najviac zamestnancov, 12, pracovalo v roku 2009. Najnižší počet zamestnancov, 3, bol v prípade SO/RO evidovaný v roku 2007. Administratívne kapacity boli naplnené na 100 % vo všetkých rokoch okrem r. 2007, kedy to bolo na 66,66 % a 2012 na 90 %.

Administratívne kapacity Platobnej jednotky dosiahli najvyšší počet zamestnancov 26 v roku 2012. Z hľadiska naplnenosti kapacít 100 % plnenie bolo zaznamenané v rokoch 2008 – 2010. V roku 2007 dosiahlo naplnenie administratívnych kapacít 88,88 %, v roku 2011 88,46 % a v roku 2012 96,30 %.

Tabuľka 25 Vývoj fluktuácie zamestnancov

Organizačná jednotka	Dátum	Počet výstupov	Počet nástupov
RO	31.12.2007	-	-
	31.12.2008	7	4
	31.12.2009	4/3	2
	31.12.2010	4/1	3
	31.12.2011	0	1
	31.12.2012	6	4
SO/RO	31.12.2007	-	-
	31.12.2008	4	8
	31.12.2009	0	2
	31.12.2010	3	3
	31.12.2011	1	2
	31.12.2012	2	1
PJ	31.12.2007	-	-
	31.12.2008	1	1
	31.12.2009	1	0
	31.12.2010	1	3
	31.12.2011	3	4
	31.12.2012	0	3

Zdroj: VS RO, Autor: Hudecová, Allexis s.r.o.

V prípade fluktuácie administratívnych kapacít RO počas programového obdobia 2007 – 2013 zaznamenal čiastočnú fluktuáciu. Najvyšší počet výstupov bol evidovaný v roku 2008 a naopak najnižší počet bol vykazovaný v roku 2007 a 2011. V roku 2012 boli na základe vlastnej žiadosti dvaja vedúci oddelenia, dvaja manažéri programovania, riaditeľ odboru a jeden manažér kontroly trvalo preložený na pracovné pozície v rámci iných ministerstiev (všetky prestupy sa uskutočnili v rámci štátnej správy v oblasti fondov EÚ). Následne boli na ich miesta prijatí štyria noví zamestnanci. Fluktuácia je považovaná za štandardnú, pretože stav personálnych kapacít z hľadiska odbornosti a skúseností zamestnancov bol na dobrej úrovni.

V prípade SO/RO počas sledovaného obdobia bola zaznamenaná len čiastočná fluktuácia. Najväčšie zmeny sa prejavili v roku 2008, keď zo zamestnania odišli 4 zamestnanci a zároveň bolo prijatých 8 zamestnancov. V roku 2009 nebol evidovaný žiadny výstup, ale boli prijatí 2 zamestnanci.

Najnižšia úroveň fluktuácie bola zaznamenaná v rámci Platobnej jednotky. Najviac výstupov Platobná jednotka potvrdila v roku 2011. V tomto roku však prijala aj 4 nových zamestnancov. Najnižší počet výstupov bol evidovaný v roku 2012. Zároveň v tomto roku boli prijatí 3 zamestnanci.

Tabuľka 26 Priemerné % napĺňanie AK

Organizačná jednotka	Priemerné % napĺňanie plánovaného stavu
RO	98,22 %
SO/RO	92,78 %
PJ	95,61 %
Celkom	95,53 %

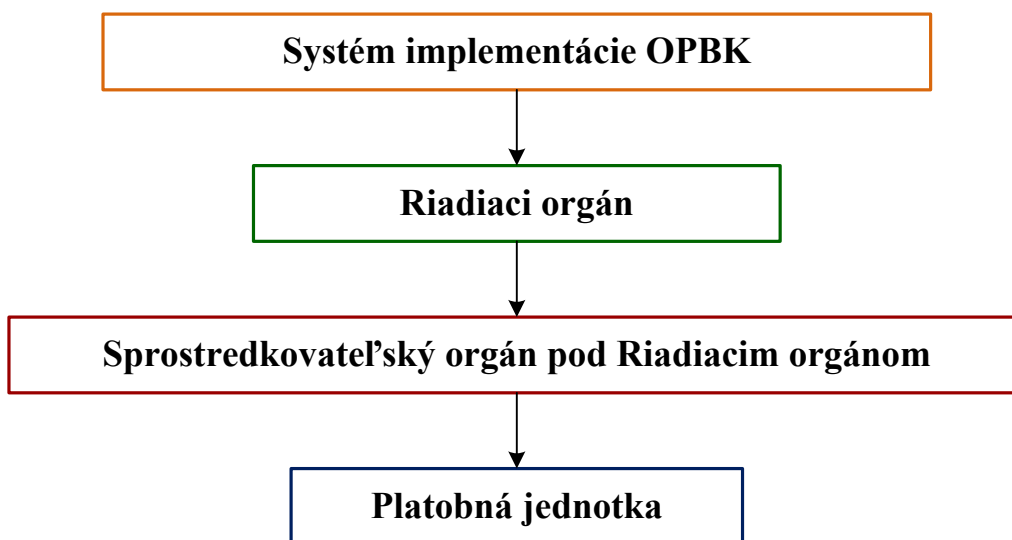
Zdroj: VS RO, Autor: Hudecová, Allexis s.r.o.

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že plánované administratívne kapacity sa v danom programovom období k 30.6.2013 nepodarilo naplniť na 100 %. Najlepší stav vykazoval RO, ktorý naplnil kapacity na 98,22 %. Najmenej naplnený stav spomedzi implementačných orgánov bol evidovaný v SO/RO, kde sa podarilo naplniť kapacity na 92,78 %.

3.8.2 Riadenie OPBK

Základnými východiskami pre nastavenie systému implementácie OPBK boli nariadenia na úrovni EÚ (všeobecné nariadenie – nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, nariadenie Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, implementačné nariadenie – nariadenie Komisie (ES) č.1828/2006 stanovujúce vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č.1083/2006 a Rady (ES) č.1080/2006 o ERDF), zákon č. 528/ 2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie v znení neskorších predpisov, metodické dokumenty na národnej úrovni ako Systém riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu SR na roky 2007 – 2013, Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu SR na roky 2007 – 2013, metodické pokyny a usmernenia CKO a certifikačného orgánu.

Obrázok 16 Systém implementácie OPBK

Zdroj: VS RO, Autor: Hudecová Allexis s.r.o.

Riadiaci orgán

RO predstavoval orgán zodpovedný za riadenie a vykonávanie programu v súlade s predpismi EÚ a SR. NSSR 2007 – 2013 predstavoval operačnú úroveň riadenia RO operačného programu. Pri riadení sa postupovalo v súlade s metodickými pokynmi CKO a metodickými pokynmi certifikačného orgánu a orgánu auditu v príslušných oblastiach.

Riadiaci orgán podľa čl. 60 všeobecného nariadenia č.1083/2006 bol predpis zodpovedný za riadenie a vykonávanie príslušného operačného programu. Vypracovával operačný program a programový manuál, podieľal sa na spolufinancovaní operačného programu zo štátneho rozpočtu, usmerňoval prijímateľov, to znamená že prijímal, vyberal, schvaľoval projekty, monitoroval a hodnotil úspešnosť operačného programu, nakoniec uzatváral zmluvy o poskytnutí finančného príspevku. Vypracovával výročnú a záverečnú správu o implementácii, predkladal ju monitorovaciemu výboru a Európskej komisii. Verejnosť informoval o fondoch EÚ a o pomoci z eurofondov. Dôležitou súčasťou výkonu činnosti bola aj archivácia a dostupnosť dokumentov.

Vnútroštruktúra a rozdelenie zodpovednosti RO OPBK boli zaznamenané v opise systémov riadenia a kontroly, ktoré bolo v súlade s čl. 71 Všeobecného nariadenia č.1083/2006. Žiadosť o predloženie priebežnej platby bola predložená EK od členského štátu najneskôr 12 mesiacov od schválenia OPBK.

Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom pre OPBK

Členský štát na plnenie niektorých alebo všetkých úloh RO mohol určiť jeden alebo viacero SO/RO. Riadiacemu orgánu zostávala konečná zodpovednosť za výkon a realizáciu programu aj v prípade delegovania úloh na SO/RO.

Miera zapojenia regionálnych štruktúr v programovom období 2007 – 2013 do implementácie OPBK bola výrazne posilnená oproti skrátenému programovému obdobiu 2004 – 2006. Úlohu SO/RO vykonával v programovom období 2007 – 2013 Bratislavský samosprávny kraj – NUTS 3. Tematické oblasti podpory boli zamerané na podporu opatrení prioritnej osi 1, Bratislavský samosprávny kraj je žiadateľom aj prijímateľom NFP.

Rozsah delegovaných úloh na SO/RO bol vymedzený takto:

- vypracovávanie a uverejňovanie výziev na predkladanie žiadosti NFP
- prijímanie a registrovanie žiadosti NFP
- kontrola formálnej správnosti žiadostí NFP
- spolupráca pri hodnotení a výbere žiadosti NFP
- informovanie a publicita
- overovanie žiadostí prijímateľa o platbu
- vypracovanie Záznamu z administratívnej kontroly – predloženie, overenie a schválenie žiadosti prijímateľa o platbu
- evidencia a archivácia podrobných účtovných záznamov v elektronickej forme
- zber dát, ktoré sú nevyhnutné pre financovanie projektov, monitorovanie, overovanie, audit, evaluáciu.
- monitorovanie projektov počas ich realizácie po dobu piatich rokov
- archivácia všetkých podkladov týkajúcich sa výdavkov a kontroly pomoci do 31.8.2020

SO/RO zabezpečoval vytvorenie vhodného systému implementácie delegovaných kompetencií RO na SO/RO, spolupracoval s RO na príprave výročnej a záverečnej správy, zabezpečoval vypracovanie a schválenie interných postupov a ostatnej dokumentácie, poskytoval spoluprácu pri kontrole vykonávania právomocí delegovaných na SO/RO, usmerňoval a informoval prijímateľov v rámci prioritnej osi 1 a osi 2 a taktiež predkladal návrhy realokácie prostriedkov v rámci prioritnej osi 1, predkladal materiály o výsledkoch následných kontrol SO/RO vykonaných externými subjektmi.

RO OPBK v oblasti delegovania výkonu niektorých jeho úloh na SO/RO: poskytoval metodické usmernenia na plnenie delegovaných úloh, vykonával koordináciu SO/RO, dohliadal na súlad výkonu jednotlivých úloh s príslušným auditom, zabezpečoval technickú asistenciu pre materiálne a technické vybavenie v rámci možností prioritnej osi 3 OPBK, zabezpečoval súlad výkonu jednotlivých úloh s legislatívou SR a EÚ, priebežne hodnotil úroveň plnenia delegovaných úloh, vykonával následnú finančnú kontrolu projektov implementovaných SO/RO.

V interných manuáloch procedúr zainteresovaných subjektov bol uvedený podrobný popis procesov riadenia a realizácie operačného programu.

S prípravou administratívnych kapacít SO/RO pre programové obdobie 2007 – 2013 úzko súvisela príprava kompatibilných interných manuálov procedúr RO OPBK, SO/RO, Platobnej jednotky pre OPBK a príslušných kontrolných útvarov. Interný manuál RO OPBK a interný manuál procedúr SO/RO sa počas celého programového obdobia aktualizovali v nadväznosti na zmeny externého charakteru (legislatíva), interného charakteru (organizačné zmeny), odporúčania interných a externých auditov a pod. Samosprávny kraj modifikoval svoju organizačnú štruktúru podľa kvalitatívnych a kvantitatívnych štandardov pre výkon decentralizovaných procedúr.

Získavanie administratívnych kapacít SO/RO, ich školenie a certifikácia predstavovali proces nadväzujúci na predbežný systémový audit realizovaný MF SR ako certifikačným orgánom. Predmetom auditu bolo individuálne zapojiť každý subjekt do implementácie OPBK. Jednotlivé fázy prípravy SO/RO až do ich certifikácie a do samostatného delegovania právomocí boli rámcovo dané uznesením vlády SR č. 407/2007.

RO OPBK vykonával v polovici programového obdobia strednodobé hodnotenie procesu implementácie prioritnej osi 1 prostredníctvom BSK ako SO/RO. Na základe výsledkov tohto hodnotenia bola prehodnotená možnosť eventuálnych zmien systému implementácie a rozsah delegovania kompetencií na BSK ako SO/RO pre prioritnú os 1 OPBK.

Platobná jednotka

Úlohy platobnej jednotky vykonával samostatný útvar MPRV SR, ktorý bol funkčne oddelený od útvaru vykonávajúceho úlohy RO. Platobná jednotka zodpovedala za presun finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie prijímateľovi predbežnej finančnej kontroly podľa zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite pred platbou prijímateľovi. Platobnú jednotku určila vláda v súlade s osobitným predpisom. Vo vzťahu k Štátnej pokladnici vystupovala platobná jednotka v mene ministerstva ako vnútorná organizačná jednotka klienta Štátnej pokladnice.

Audity

Audit súladu a systémové audity OPBK boli zamerané najmä na získanie uistenia o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému v rámci OPBK podľa čl. 62 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 v platnom znení, ktoré sa realizovali v rokoch 2008 – 2012 a vyjadrovali správne nastavenie a fungovanie systému riadenia RO, SO/RO a PJ podľa hlavného cieľa a jednotlivých parciálnych cieľov. Zároveň nadväzovalo na nedostatky identifikované v rámci systémových auditov, ktoré ovplyvňovali fungovanie kľúčových prvkov, resp. nadväznosť na nedostatky identifikované v rámci auditov operácií RO, SO/RO, PJ a prijímali opatrenia a plnili prijaté opatrenia v stanovených termínoch.

V rámci programového obdobia boli orgánom auditu vykonané audity s cieľom získať uistenie o súlade riadiacich a kontrolných systémov OPBK s požiadavkami článkov 58 a 60 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a oddielu 3 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006. Z výsledkov realizovaných auditov je možné konštatovať, že systém implementácie OPBK prebiehal na dostatočnej úrovni a neboli zistené žiadne závažné problémy, ktoré by ovplyvnili vykonávanie OPBK.

Nedostatky, ktoré boli zistené, boli postupne napravené na základe prijatých opatrení RO. Počas programového obdobia sa nedostatky týkali najviac SO/RO, resp. vzájomnej kooperácie a koordinácie procesov medzi RO a SO/RO, nedostatočného zabezpečenia AK SO/RO a nesúladu IM SO/RO s opisom riadiacich a kontrolných funkcií. Dôležitou súčasťou implementácie OPBK bola AK a personálne obsadenie RO a SO/RO. Na základe auditov bolo zistené, že nebol

zabezpečený plánovaný počet zamestnancov SO/RO pre výkon delegovaných úloh, a tým nebolo SO/RO pripravené na plnenie úloh v rámci implementácie.

Významným nástrojom participujúcim na eliminácii nedostatkov bol Akčný plán Riadiaceho orgánu pre OPBK. Na základe realizácie opatrení definovaných akčným plánom sa postupne podarilo odstrániť nedostatky implementačného systému. Napravenie všetkých nedostatkov si však vyžiadalo dlhšie časové obdobie, čo bolo spôsobené pomerne vysokým počtom identifikovaných nedostatkov avšak s nízkou alebo strednou závažnosťou. Vypracovaním a realizáciou akčného plánu preukázal RO schopnosť eliminovať nedostatky vo fungovaní implementačného systému prostredníctvom uskutočnenia potrebných opatrení.

Analýza chybovosti

Na základe vládnych auditov 2007 – 2013 bola zrealizovaná analýza chybovosti zameraná na identifikáciu najčastejšie sa vyskytujúcich nedostatkov riadiacich a kontrolných systémov zavedených pre OPBK počas celého programového obdobia. Nedostatky nájdené pri realizácii auditov boli rozdelené do troch skupín závažnosti: V – vysoké, S – stredné, N – nízke.

Prvý audit prebehol v roku **2007** so zameraním na získanie uistenia oprávnenosti výdavkov na vybraných operáciách OPBK. V rámci auditu v prípade vysokej závažnosti boli zistené nedostatky, ktoré boli v rozpore s nariadením EK č. 1828/2006, uznesením vlády SR č.407/2007 alebo CKO a nedostatky súvisiace s absentujúcimi časťami interného manuálu. Strednú závažnosť prezentovali nedostatky ako dopracovanie a spresnenie častí interného manuálu. V prípade nízkej závažnosti išlo o štylistické nedostatky v internom manuáli. Miestom zistenia jednotlivých nedostatkov bol aj RO, kde boli zistené nedostatky typu: nepredloženie komunikačného plánu, nedopracovanie schém štátnej pomoci, nevypracovanie príručky pre žiadateľa a iné.

V roku **2008** sa týkali nedostatky v prípade RO najmä nesúladu IM RO a IM SO/RO, čo predpokladalo riziko súvisiace s nepripravenosťou SO/RO pri samotnej implementácii, nedostatočného personálneho obsadenia odboru SO/RO, nesúladu PM a OPBK. V SO/RO boli identifikované nedostatky zaoberajúce sa úlohami a funkciami odboru SO/RO, nesúladom IM SO/RO s platným SO/RO, absentujúcimi časovými limitami a zodpovednosťou determinovanou pre vypracovanie dokumentácie, nedostatočným procesom tvorby správy z overenia na mieste. V rámci Platobnej jednotky neboli zistené žiadne nedostatky.

Správa auditu z roku **2009** nebola k dispozícii, a preto nebolo možné analyzovať vzniknuté nedostatky.

V prípade auditu v roku **2010** boli nedostatky identifikované v rámci nezpracovaných zmien vyplývajúcich zo Systému finančného riadenia ŠF a KF, nedodržaní lehôt na ukončenie procesu schvaľovania ŽoNFP, nedostatočne popísanom postupe na vymáhanie nezrovnalostí v IMPRO, schválení ŽoNFP nad rozsah alokovaných finančných zdrojov. Nedostatky SO/RO sa týkali aj zapracovanosti zmien vyplývajúcich z aktualizácie samotného Systému finančného riadenia ŠF a KF, nedodržania lehoty 3 dní na oznámenie termínu výkonu kontroly na mieste prijímateľovi pred jej začatím, nedostatočne popísaného postupu na vymáhanie nezrovnalostí v IM SO/RO. V prípade oboch orgánov – RO a SO/RO boli zistené nezrovnalosti v neúplnosti Kontrolného zoznamu pre kontrolu formálnej správnosti ŽoNFP a schvaľovania nad rámec alokovaných FP, v oneskorenom zaslaní Rozhodnutia o schválení ŽoNFP.

Správa z auditu roku **2011** identifikovala v prípade RO nedostatky ako nedodržanie postupov pri schvaľovaní ŽoNFP, nedostatočnú kontrolu vo verejnom obstarávaní a nedostatočný výkon kontroly na mieste.

V roku **2012** boli zistené nedostatky typu neuhradenej faktúry v rámci predfinancovania k ŽoNFP, porušenia podmienok zmluvy o NFP – neprevedenie finančných prostriedkov v stanovenej lehote. Na úrovni SO/RO boli zistené nezrovnalosti ako neuvedenie dátumu vykonania predbežnej finančnej kontroly, porušenie zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

Vzhľadom na to, že správa z auditu z roku **2013** nebola k dispozícii, nie je možné hodnotiť stav vzniknutých nedostatkov. Nedostatky týkajúce sa Platobnej jednotky neboli zistené počas celého programového obdobia 2007 – 2013. Všetky zistené problémy v rámci RO a SO/RO boli postupne odstraňované.

Tabuľka 27 Prehľad počtu nedostatkov

Závažnosť nedostatku/Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	01/2013
Vysoká	29	19	N/A	4	0	0	N/A
Stredná	50	42	N/A	2	4	2	N/A
Nízka	28	20	N/A	7	2	1	N/A
Spolu	107	81	N/A	13	6	3	N/A

Zdroj: RO

3.9 Finančný plán OPBK

Finančný plán OPBK je súčasťou schválenej stratégie operačného programu. Závazné členenie alokácie sa vzťahuje na prioritné osi a ročné záväzky jednotlivých rokov programového obdobia. Indikatívne členenie finančného plánu zahŕňa rozdelenie alokácie OPBK na kategórie dimenzií v zmysle prílohy II implementačného nariadenia č. 1828/2006, a to na prioritné témy (tematické oblasti podpory), formy financovania (NFP, návratná pomoc, rizikový kapitál) a územia (mestské oblasti, vidiecke oblasti). Štruktúra finančného plánu v členení na prioritné osi a prioritné témy zohľadňuje predpokladanú finančnú náročnosť jednotlivých oblastí podpory OPBK, vrátane predpokladanej početnosti projektov.

Celkový príspevok Európskeho fondu regionálneho rozvoja na financovanie OPBK v programovom období 2007 – 2013 predstavuje 95 207 607 eur. Rozpočet operačného programu vrátane národných zdrojov predstavuje 112 008 952 eur.

K 30.6.2013 dosahuje úroveň čerpania finančných prostriedkov v rámci OPBK 48,18 % (certifikovaná suma, zdroj: www.nsrr.sk/cerpanie). Podľa dosiahnutého percenta čerpania finančných prostriedkov je OPBK v súčasnosti piaty najúspešnejší operačný program jedenástich operačných programov NSRR implementovaných v rokoch 2007 – 2013. Z tohto hľadiska možno považovať úroveň čerpania finančných prostriedkov OPBK za uspokojivú.

Tabuľka 28 Úroveň čerpanie finančných prostriedkov OPBK

Čerpanie k dátumu	Operačný program	Čerpanie ŠF/KF (schválené SŽP) v EUR	Nezrovnalosti a vrátky zohľadnené voči čerpaniu v EUR	Čerpanie ŠF/KF (schválené SŽP znížené o nezrovnalosti) v EUR	Závazok 2007 – 2013 v EUR	Podiel čerpania ŠF/KF na záväzku 2007 – 2013 v %
		EÚ zdroj	EÚ zdroj	EÚ zdroj	EÚ zdroj	EÚ zdroj
k 31.12.2008	OPBK					
k 31.12.2009	OPBK					
k 31.12.2010	OPBK	13 280 685	180 423	13 100 262	95 207 607	13,76 %
k 31.12.2011	OPBK	29 256 315	184 475	29 071 840	95 207 607	30,54 %
k 31.12.2012	OPBK	40 313 154	1 350 991	38 962 163	95 207 607	40,92 %
k 30.06.2013	OPBK	45 868 817	1 350 991	44 517 827	95 207 607	48,18 %

Zdroj: MPRV SR, 2013

Základné údaje o stave plnenia finančného plánu na úrovni prioritnej osi 1 OPBK k 30.6.2013 znázorňuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka 29 Priebežné plnenie finančného plánu prioritnej osi 1 OPBK k 30.6.2013

Oblasť podpory/opatrenie	Alokácia zdrojov EÚ v EUR	Schválená suma		Zazmluvnená suma		Vyčerpaná suma (certifikovaná)		Zostatok EUR
		EUR	%	EUR	%	EUR	%	
1.1	41 440 147	33 474 898	80,78 %	28 980 490	69,93%	17 383 090	41,95 %	12 459 657
1.2	12 700 000	13 720 960	108,04%	12 184 870	95,94%	2 874 303	22,63 %	515 130
Spolu	54 140 147	47 195 858	87,17%	41 165 360	76,03%	20 257 393	37,42%	12 974 787

Zdroj: MPRV SR, 2013

V rámci opatrenia 1.1. Regenerácia sídel bolo počas doterajšej doby implementácie tempo rastu schválených, zazmluvnených a čerpaných prostriedkov v súlade s postupne vyhlásenými výzvami. K 30.6.2013 ešte nebola uzatvorená výzva v rámci skupiny aktivít 1.1.1, ktorá bola vyhlásená 2.5.2013. Alokácia na túto výzvu zo zdrojov EFRR je 12 mil. eur, čo predstavuje až 28,96 % celkovej alokácie na opatrenie 1.1 zo zdrojov EFRR. V prípade schválenia projektov vo výške celej finančnej alokácie na výzvu by dosiahol objem schválených prostriedkov 99,92 % alokácie opatrenia, čo je dobrým východiskovým predpokladom na vyčerpanie finančných prostriedkov vyčlenených na opatrenie 1.1.

Iná situácia bola v rámci opatrenia 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava, kde nebola ešte ku koncu roka 2009, napriek dovtedy dvom vyhláseným výzvam, schválená ani jedna žiadosť. Prvé finančné prostriedky boli zazmluvnené až v priebehu roku 2011. Tieto negatívne údaje vyplývali z nepripravenosti potenciálnych prijímateľov a zo skutočnosti, že medzi potenciálnymi prijímateľmi nedošlo k dohode o kľúčových prvkoch integrovanej dopravy, ako aj z dôvodu, že aktivity mestskej hromadnej dopravy boli realizované v menšom rozsahu, ako sa pôvodne predpokladalo. Na tento rizikový vývoj reagovala revízia OPBK presunom časti finančných prostriedkov z alokácie vyčlenenej pre opatrenie 1.2 do alokácie pre opatrenie 1.1 (podrobnejšie informácie sú uvedené v Tabuľke: Finančný plán prioritnej osi 1 OPBK). Základné údaje o aktuálnom stave plnenia finančného plánu na úrovni prioritnej osi 2 OPBK k 30.6.2013 znázorňuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka 30 Priebežné plnenie finančného plánu prioritnej osi 2 OPBK k 30.6.2013

Oblasť podpory/ opatrenie	Alokácia zdrojov EÚ v EUR	Schválená suma		Zazmluvnená suma		Vyčerpaná suma (certifikovaná)		Zostatok
		EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR
2.1	20 117 542	27 354 240	135,97 %	26 358 150	131,02%	18 991 760	94,40 %	-6 240 608
2.2	14 436 000	16 994 245	117,72 %	13 821 230	95,74%	3 528 855	24,44 %	614 770
Spolu	34 553 542	44 348 486	128,35 %	40 179 381	116,28 %	22 520 615	65,18 %	-5 625 839

Zdroj: MPRV SR, 2013

Najvyšší záujem, a teda aj najvyšší počet prijatých a schválených žiadostí o NFP, bol zaznamenaný v rámci opatrenia 2.1 *Inovácie a technologické transfery*. Oprávnenými prijímateľmi v tejto oblasti podpory sú MSP, ktoré prejavili absolútne najväčší záujem o projekty v rámci skupiny aktivít 2.1.2 *Podpora zavádzania a využívania progresívnych technológií v MSP* (približne 80 % schválených projektov). Ďalšou oblasťou záujmu MSP boli projekty v rámci skupiny aktivít 2.1.4 *Získavanie a ochrana duševného vlastníctva, zavádzanie systémov riadenia kvality* (približne 15 % schválených prostriedkov) a nasledovala skupina aktivít 2.1.3 *Podpora projektov zavádzania inovatívnych technológií v MSP* (približne 5 % schválených prostriedkov). Takmer žiadny záujem neprejavili MSP o projekty podporované prostredníctvom skupiny aktivít 2.1.1 *Podpora tvorby a zavádzania inovácií a technologických transferov v MSP*.

V prípade opatrenia 2.2 *Informatizácia spoločnosti* boli až na jednu výnimku vyhlasované výzvy zamerané na skupinu aktivít 2.2.3 *Zavádzanie a účinné využívanie prístupu k IKT v MSP*. Revíziou OPBK z roku 2011 bola zo stratégie operačného programu vypustená skupina aktivít 2.2.2 *Podpora dostupnosti širokopásmového internetu*, čím došlo k odklonu od pôvodne stanovenej stratégie z roku 2006. Výzva pre skupinu aktivít 2.2.1 *Elektronizácia samosprávy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni* bola prvýkrát vyhlásená vo februári 2011 a z dôvodu externých príčin (meškajúca špecifikácia podmienok kompatibility v kontexte budovania ÚPVS v rámci OPIS) bola v závere roka 2011 zrušená. Opätovná výzva pre skupinu aktivít 2.2.1 bola vyhlásená 25.1.2012. V rámci opatrenia 2.2 OPBK boli schválené prostriedky vo výške 87,18 % z celkovej alokácie na výzvu 2.2.

Presúvanie finančných prostriedkov v PO 2007–2013

Rozpočet prioritnej osi 1 OPBK predstavuje 56,87 % z rozpočtu operačného programu (zdroje EÚ). Finančný plán prioritnej osi 1 bol výrazne upravený na základe revízie OPBK

schválenej v roku 2011. Išlo najmä o presun časti finančných prostriedkov z opatrenia 1.2 do opatrenia 1.1 a zvýšenie alokácie pre opatrenie 1.1 o dodatočné zdroje vo výške 8 207 607 eur (zdroje EÚ).

Tabuľka 31 Finančný plán prioritnej osi 1 OPBK

Oblasť podpory (skupina aktivít)	Alokácia nastavená v roku 2007	Alokácia po revízii v roku 2011	Rozdiel
	Zdroje EFRR v EUR		
1.1.1 Príprava a realizácia integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí	10 324 800	15 000 000	+ 4 675 200
1.1.2 Samostatné dopytovo orientované projekty regenerácie sídiel	13 700 000	23 732 407	+ 10 032 407
1.1.3 Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom rozvoja cestovného ruchu	3 204 740	2 707 740	- 500 000
1.2.1 Zriadenie jednotného tarifného systému	3 000 000	6 000 000	+ 3 000 000
1.2.2 Vybudovanie prestupných terminálov	5 212 000	1 212 000	- 4 000 000
1.2.3 Podpora mestskej hromadnej dopravy	9 200 000	4 200 000	- 5 000 000
1.2.4 Informačné zabezpečenie systému	1 288 000	1 288 000	-
Spolu prioritná os 1 OPBK	45 932 540	54 140 147	+8 207 607

Zdroj: MPRV SR, 2013

Rozpočet prioritnej osi 2 OPBK predstavuje 39,48 % z rozpočtu operačného programu (zdroje EÚ). Finančný plán prioritnej osi 2 bol významne upravený na základe revízie OPBK schválenej v roku 2011. Uvedená revízia reflektovala najmä na zmenu sociálno-ekonomickej situácie v dôsledku hospodárskej krízy a s tým súvisiacu zmenu priorít žiadateľov.

Tabuľka 32 Finančný plán prioritnej osi 2 OPBK

Oblasť podpory (skupina aktivít)	Alokácia nastavená v roku 2007	Alokácia po revízii v roku 2011	Rozdiel
	Zdroje EFRR v EUR		
2.1.1 Podpora tvorby a zavádzania inovácií a technologických transferov v MSP	7 062 183	4 062 183	- 3 000 000
2.1.2 Podpora zavádzania a využívania progresívnych technológií v MSP	7 000 000	13 038 400	+ 6 038 400
2.1.3 Podpora projektov zavádzania inovatívnych technológií v MSP	3 033 918	3 033 918	-
2.1.4 Získavanie a ochrana duševného vlastníctva, zavádzanie systémov riadenia kvality	3 016 959	3 016 959	-
2.2.1 Elektronizácia samosprávy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni	7 446 240	9 471 840	+ 2 025 600
2.2.2 Podpora dostupnosti širokopásmového internetu	3 544 800	0	3 544 800
2.2.3 Zavádzanie a účinné využívanie prístupu k IKT v MSP	6 483 360	4 964 160	- 1 519 200
Spolu prioritná os 2 OPBK	37 587 460	37 587 460	0

Zdroj: MPRV SR, 2013

Tabuľka 33 Stav zazmluvnenia projektov s nepriamou podporou

Horizontálna priorita	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v EUR (zdroje EÚ)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom k HP	Výška Zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom k HP (zdroje EÚ)	% zazmluvnenia k HP z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
Informatizácia spoločnosti	285	50 217 037,34	59	3 073 902,48	6,12 %
Marginalizované rómske komunity*	285*	50 217 037,34	6	1 951 189,35	3,89 %
Rovnosť príležitostí	285*	50 217 037,34	53	11 580 710,61	23,06 %
Trvalo udržateľný rozvoj	285*	50 217 037,34	122	27 870 774,49	55,50 %

Zdroj: MPRV SR, 2013

* Stav zazmluvnenia projektov s nepriamou podporou horizontálnej priority MRK

HP IS

K 30.06.2013 OPBK podporil 75 projektov informatizácie spoločnosti, čo predstavovalo 22,45 % z celkového objemu zazmluvnených projektov.

Vďaka zazmluvneným projektom tak môže 226 zavedených elektronických služieb (vytváranie a udržiavanie elektronických služieb a aplikácií, informačné systémy na podporu modelovania

výrobných procesov a automatizáciu výrobných, resp. technologických procesov, ako aj informačné systémy na evidenciu vyrobeného tovaru) pozitívne vplývať na udržateľnosť hospodárskeho rastu a zvýšenie konkurencieschopnosti MSP.

Nové prepojené on-line elektronické služby (331 zavedených elektronických služieb dostupných on-line), zvýšený počet zamestnancov využívajúcich IKT (1 121 zamestnancov využívajúcich IKT) a taktiež nové technické zariadenia prispievajú vďaka zazmluvneným projektom k vyššej účinnosti podnikových činností a ich využívaním sa zvýšila informačná gramotnosť zamestnancov firiem a podporila elektronizácia komunikácie vo vnútri MSP i navonok. Intervencie OPBK smerovali aj do budovania lokálnych vnútro podnikových sietí (692 zriadených prípojok LAN), obstarania nevyhnutných zariadení hardvéru a softvéru pre ich vybudovanie, ako aj na udržiavanie web stránok a budovanie elektronických informačných a rezervačných systémov.

HP MRK

K 30.06.2013 bolo v rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra zazmluvnených celkovo **50** projektov, čo predstavovalo **6,29 %** z celkového objemu zazmluvnených projektov.

Znevýhodnené postavenie marginalizovaných rómskych komunít (ďalej len „MRK“) sa v Bratislavskom kraji neprejavuje v takej miere, ako je to v ostatných častiach Slovenskej republiky. V prioritných osiach OPBK neboli špecifikované aktivity špeciálne pre rómsku komunitu vzhľadom na nízky podiel obyvateľstva rómskej minority v Bratislavskom kraji. Z uvedeného dôvodu sa v OPBK uplatnil individuálny dopytovo orientovaný prístup, ktorý dopĺňal komplexný prístup. Hodnotiace kritériá HP MRK sa uplatnili v prípade, ak sa na území realizácie projektu nachádzali MRK a realizácia projektu mala pozitívny vplyv na skvalitnenie ich života. Predovšetkým intervencie v rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra OPBK boli zamerané na zlepšenie kvality života všetkých obyvateľov Bratislavského kraja, realizáciou aktivít opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel sa významne prispelo k zlepšeniu občianskej infraštruktúry aj v menej rozvinutých častiach Bratislavy a tým sa nepriamo prispelo aj k zlepšeniu životnej úrovne a sociálneho postavenia rómskych komunít.

HP RP

K 30.06.2013 bolo s príspevkom k horizontálnej priorite Rovnosť príležitostí zazmluvnených **53** projektov, čo predstavovalo **26,65 %** z celkového objemu zazmluvnených projektov.

Išlo o projekty, ktoré sa zamerali na obnovu a rozvoj fyzického životného prostredia, čím sa dosiahla vyššia kvalita života v sídlach Bratislavského kraja. Projekty prispeli k napĺňaniu rovnosti príležitostí tým, že revitalizované verejné priestranstvá môžu využívať ako muži, tak aj ženy bez ohľadu na rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, vek, zdravotné postihnutie. V realizovaných projektoch sa uplatnil príspevok k rovnosti príležitostí aj budovaním bezbariérových prístupov, napr. pre nevidiacich, slabozrakých, občanov s obmedzenou mobilitou. K rovnosti príležitostí sa prispelo tiež prostredníctvom tvorby nových pracovných miest, ktoré sa vytvorili napr. s cieľom zabezpečiť údržbu zrekonštruovaných priestorov. Ďalej zazmluvnené projekty prispeli k zlepšeniu rovnosti príležitostí aj vďaka elektronickým službám, ktoré budú využívať zamestnanci firiem bez rozdielu etnickej a rodovej príslušnosti v súlade s princípmi rovnosti príležitostí a nediskriminácie. Podporované projekty prispeli k rovnosti príležitostí zabezpečením dostupnosti verejných služieb, nakoľko sa dotýkajú zabezpečenia dostupnosti verejných služieb aj pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou a orientáciou najmä na zdravotne postihnuté osoby. Podporou zavádzania nových informačno-komunikačných technológií obstaraných prostredníctvom projektov sa zároveň zabezpečilo ich využívanie rovnako všetkými zamestnancami spoločností, mužmi aj ženami, čím sa dodržal princíp nediskriminácie.

HP TUR

K **30.06.2013** bolo v rámci OPBK podporených **164** projektov, čo predstavovalo **49,10 %** z celkového objemu zazmluvnených projektov.

Vďaka OPBK bolo 164 podporených projektov s príspevkom k HP TUR, ktoré zabezpečili trvalo udržateľný rozvoj vo forme zavádzania nových progresívnych technológií s nižšou energetickou náročnosťou a vyššou produktivitou. Stratégia trvalo udržateľného rozvoja podporených projektov vychádzala z investícií do environmentálneho kapitálu a technologickej inovácie, ktoré boli predpokladmi dlhodobejšej konkurencieschopnosti a ekonomickej prosperity a lepšej ochrany životného prostredia. Realizáciou projektov došlo nielen k inováciám vo výrobe (134 deklarovanych inovovaných výrobných postupov prijímateľmi, ale zároveň i k šetreniu energetických zdrojov (ročná úspora energie 10 699,76 GJ). Vďaka realizácii niektorých projektov sa zvýšila technická úroveň strojového parku, ktorou dochádza k úspore prevádzkových nákladov (zníženie prevádzkových nákladov v hodnote 300 562,67 EUR). Projekty prispeli k HP TUR aj prostredníctvom inovácii umožňujúcich zníženie emisie skleníkových plynov (zníženie emisií o 462,076 t/rok), čo má priaznivý vplyv na parametre spôsobujúce zmenu klímy. V realizovaných projektoch sa rešpektoval trvalo udržateľný rozvoj využívaním obnoviteľných zdrojov energie a znížením negatívnych dopadov na životné prostredie.

3.9.1 Indikatívne regionálne alokácie

Alokácia finančných prostriedkov z ERDF na opatrenia na úrovni NUTS 4 v EUR

Tabuľka 34 Alokácia finančných prostriedkov z ERDF

	Okres (NUTS 4)								Spolu
	Bratislava I	Bratislava II	Bratislava III	Bratislava IV	Bratislava V	Malacky	Pezinok	Senec	
Prioritná os 1 Infraštruktúra	4 418 027,00	8 730 334,00	5 700 434,00	7 765 392,00	9 298 872,00	5 497 147,00	4 841 118,00	4 888 823,00	51 140 147,00
Opatrenie 1.1	2 634 317,00	6 946 624,00	3 916 726,00	5 981 682,00	7 515 162,00	4 236 663,00	3 580 634,00	3 628 339,00	38 440 147,00
Opatrenie 1.2	1 783 710,00	1 783 710,00	1 783 708,00	1 783 710,00	1 783 710,00	1 260 484,00	1 260 484,00	1 260 484,00	12 700 000,00
Prioritná os 2 Vedomostná ekonomika	6 784 182,50	5 889 132,50	3 204 832,50	3 204 832,50	3 204 832,50	4 099 882,50	4 099 882,50	4 099 882,50	34 587 460,00
Opatrenie 2.1	2 518 932,50	2 518 932,50	2 518 932,50	2 518 932,50	2 518 932,50	2 518 932,50	2 518 932,50	2 518 932,50	20 151 460,00
Opatrenie 2.2	4 265 250,00	3 370 200,00	685 900,00	685 900,00	685 900,00	1 580 950,00	1 580 950,00	1 580 950,00	14 436 000,00
Spolu	11 202 209,50	14 619 466,50	8 905 266,50	10 970 224,50	12 503 704,50	9 597 029,50	8 941 000,50	8 988 705,50	85 727 607,00

Zdroj: RO OPBK

Indikatívna alokácia v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bola k 30.06.2013 na úrovni 85 727 607,00 EUR. Najvyššia indikatívna alokácia bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 2 v hodnote 14 619 466,50, čo predstavuje 17,05 % z celkovej indikatívnej alokácie.

Z toho indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 na úrovni 51 140 147,00 EUR, čo vo vzťahu k celkovej alokácii v hodnote 85 727 607,00 EUR predstavuje 59,65 %. Najvyššia indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 9 298 872,00 EUR, čo predstavuje 18,18 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 1 Infraštruktúra a 10,85 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK. Najnižšia indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 1 v hodnote 4 418 027,00 EUR, čo predstavuje 8,64 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 1 Infraštruktúra a 5,15 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK.

V rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bola indikatívna alokácia k 30.06.2013 na úrovni 34 587 460,00 EUR, čo vo vzťahu k celkovej alokácii v hodnote 85 727 607,00 EUR predstavuje 40,35 %. Najvyššia indikatívna alokácia v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 1 v hodnote 6 784 182,50 EUR, čo predstavuje 19,61 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 2 Vedomostná ekonomika a 7,91 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK. Najnižšia indikatívna alokácia v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bola k 30.06.2013 v okresoch Bratislava 3, Bratislava 4, Bratislava 5, každá v hodnote 3 204 832,50 EUR, čo predstavuje 9,27 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 2 Vedomostná ekonomika a 3,74 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK.

Tabuľka 35 Finančné prostriedky z ERDF na opatrenia na úrovni NUTS 4 v EUR

	Okres (NUTS 4)								Spolu
	Bratislava I	Bratislava II	Bratislava III	Bratislava IV	Bratislava V	Malacky	Pezinok	Senec	
Prioritná os 1 Infraštruktúra	1 363 146,33	2 201 947,08	3 288 836,16	3 233 155,44	2 429 883,63	7 728 772,35	5 162 112,30	9 818 750,99	35 226 604,28
Opatrenie 1.1	0,00	838 800,75	1 925 689,83	1 870 009,11	1 066 737,30	6 365 626,02	3 798 965,97	8 455 604,66	24 321 433,64
Opatrenie 1.2	1 363 146,33	1 363 146,33	1 363 146,33	1 363 146,33	1 363 146,33	1 363 146,33	1 363 146,33	1 363 146,33	10 905 170,64
Prioritná os 2 Vedomostná ekonomika	4 134 372,86	6 362 457,42	5 337 532,98	1 992 797,25	1 434 513,69	5 270 430,98	3 525 066,36	3 934 750,24	31 991 921,78
Opatrenie 2.1	388 271,84	3 002 674,90	4 423 637,27	1 499 070,62	851 716,77	3 906 595,00	2 706 484,61	2 713 212,24	19 491 663,25
Opatrenie 2.2	3 746 101,02	3 359 782,52	913 895,71	493 726,63	582 796,92	1 363 835,98	818 581,75	1 221 538,00	12 500 258,53
Spolu	5 497 519,19	8 564 404,50	8 626 369,14	5 225 952,69	3 864 397,32	12 999 203,33	8 687 178,66	13 753 501,23	67 218 526,06

Zdroj: RO OPBK

Pozn.: Finančné prostriedky z ERDF predstavujú sumy, ktoré sú zazmluvnené, prípadne sú v procese prípravy zmluvy o poskytnutí NFP alebo na podpise zmluvy o poskytnutí NFP, t.j. po vydanom Rozhodnutí o schválení, ale nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

Kontrahovanie finančných prostriedkov v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bolo k 30.06.2013 na úrovni 67 218 526,06 EUR. Najvyššie kontrahovanie bolo k 30.6.2013 v okrese Senec v hodnote 13 753 501,23 EUR, čo vo vzťahu k celkovému kontrahovaniu v hodnote 67 218 526,06 EUR predstavuje 20,46 %.

Z toho kontrahovanie finančných prostriedkov v rámci osi 1 Infraštruktúra bolo k 30.06.2013 na úrovni 35 226 604,28 EUR, čo vo vzťahu k celkovému kontrahovaniu v hodnote 67 218 526,06 EUR predstavuje 52,41 %. Najvyššie kontrahovanie v rámci osi 1 Infraštruktúra bolo k 30.06.2013 v okrese Senec v hodnote 9 818 750,99 EUR, čo predstavuje 27,78 % z celkového kontrahovania na os 1 Infraštruktúra a 14,61 % z celkového kontrahovania v rámci OPBK. Najnižšie kontrahovanie v rámci osi 1 Infraštruktúra bolo k 30.06.2013 v okrese Bratislava 1 v hodnote 1 363 146,33 EUR, čo predstavuje 3,87 % z celkového kontrahovania na os 1 Infraštruktúra a 2,03 % z celkového kontrahovania v rámci OPBK.

V rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bolo kontrahovanie finančných prostriedkov k 30.06.2013 na úrovni 31 991 921,78 EUR, čo vo vzťahu k celkovému kontrahovaniu v hodnote 67 218 526,06 EUR predstavuje 47,59 %. Najvyššie kontrahovanie v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bolo k 30.06.2013 v okrese Bratislava 2 v hodnote 6 362 457,42 EUR, čo predstavuje 19,89 % z celkového kontrahovania na os 2 Vedomostná ekonomika a 9,47 % z celkového kontrahovania v rámci OPBK. Najnižšie kontrahovanie v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bolo k 30.06.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 1 434 513,69 EUR, čo predstavuje 4,48 % z celkového kontrahovania na os 2 Vedomostná ekonomika a 2,13 % z celkového kontrahovania v rámci OPBK.

Tabuľka 36 Zostatok finančných prostriedkov z ERDF na opatrenia na úrovni NUTS 4

ZOSTATOK									v EUR
	Okres (NUTS 4)								Spolu
	Bratislava I	Bratislava II	Bratislava III	Bratislava IV	Bratislava V	Malacky	Pezinok	Senec	
Prioritná os 1 Infraštruktúra	3 054 880,67	6 528 386,92	2 411 597,84	4 532 236,56	6 868 988,37	0,00	0,00	0,00	15 913 542,72
Opatrenie 1.1	2 634 317,00	6 107 823,25	1 991 036,17	4 111 672,89	6 448 424,70	0,00	0,00	0,00	14 118 713,36
Opatrenie 1.2	420 563,67	420 563,67	420 561,67	420 563,67	420 563,67	0,00	0,00	0,00	1 794 829,36
Prioritná os 2 Vedomostná ekonomika	2 649 809,64	10 417,48	0,00	1 212 035,25	1 770 318,81	217 114,02	762 368,25	359 412,00	2 595 538,22
Opatrenie 2.1	2 130 660,66	0,00	0,00	1 019 861,88	1 667 215,73	0,00	0,00	0,00	659 796,75
Opatrenie 2.2	519 148,98	10 417,48	0,00	192 173,37	103 103,08	217 114,02	762 368,25	359 412,00	1 935 741,47
Spolu	5 704 690,31	6 538 804,40	2 411 597,84	5 744 271,81	8 639 307,18	217 114,02	762 368,25	359 412,00	18 509 080,94

Zdroj: RO OPBK

Pozn.: Zostatky finančných prostriedkov na jednotlivé opatrenia sú uvádzané vzhľadom na výšku zazmluvnených prostriedkov bez mimoriadne ukončených projektov, prípadne výšku prostriedkov v procese prípravy zmluvy o poskytnutí NFP alebo na podpis zmluvy o poskytnutí NFP, t.j. po vydanom Rozhodnutí o schválení. V rámci opatrenia 1.1 a opatrenia 2.1 niektoré okresy dosiahli indikatívne rozdelenie príspevku z ERDF a ostatné okresy vykazujú výšku zostatku po nakontrahovaní, prípadne je zahrnutý proces prípravy podpisu zmluvy a vydané Rozhodnutie o schválení.

Zostatok finančných prostriedkov v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bol k 30.06.2013 na úrovni 18 509 080,94 EUR. Najvyšší zostatok bol k 30.06.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 8 639 307,18 EUR, čo vo vzťahu k celkovému zostatku v hodnote 18 509 080,94 EUR predstavuje 46,68 %.

Z toho zostatok finančných prostriedkov v rámci osi 1 Infraštruktúra bol k 30.06.2013 na úrovni 15 913 542,72 EUR, čo vo vzťahu k celkovému zostatku v hodnote 18 509 080,94 EUR predstavuje 85,98 %. Najvyšší zostatok v rámci osi 1 Infraštruktúra bol k 30.06.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 6 868 988,37 EUR, čo predstavuje 43,16 % z celkového zostatku na os 1 Infraštruktúra a 37,11 % z celkového zostatku v rámci OPBK. Najnižší zostatok v rámci osi 1 Infraštruktúra bol k 30.06.2013 v okresoch Malacky, Pezinok a Senec, kde boli vyčerpané všetky finančné prostriedky.

V rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bol zostatok k 30.06.2013 na úrovni 2 595 538,22 EUR, čo vo vzťahu k celkovému zostatku v hodnote 18 509 080,94 EUR predstavuje 14,02 %. Najnižší zostatok v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bol k 30.06.2013 v okrese Bratislava 3, kde boli vyčerpané všetky finančné prostriedky. V okresoch Bratislava 2, Malacky, Pezinok a Senec boli všetky finančné prostriedky vyčerpané iba za opatrenie 2.1 Inovácie a technologické transfery.

Na začiatku programového obdobia bola indikatívna alokácia finančných prostriedkov pre OPBK nastavená len čiastočne efektívne. MPRV SR prijalo opatrenia, ktoré zabezpečili presun finančných prostriedkov z opatrení s vyššou absorpčnou schopnosťou do opatrení s nižšou absorpčnou schopnosťou zostatkom a zaistilo tým efektívne maximálne využitie prostriedkov z Európskej únie.

3.10 Zhodnotenie čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom prijímateľov OPBK

V rámci strategického hodnotenia bol zrealizovaný dotazníkový prieskum, prostredníctvom ktorého sa jednotliví Prijímatelia finančných prostriedkov z OPBK vyjadrili k úrovni čerpania FP a zhodnotili samotný význam čerpania príspevkov z OPBK.

Obrázok 17 Oblasť pôsobnosti Prijímateľov OPBK

Zdroj: Dotazníkový prieskum, 2014

V rámci prieskumu bolo oslovených 168 respondentov, avšak zapojilo sa len 41 opýtaných, z toho 17 obcí resp. miest, 11 súkromných subjektov, 9 fyzických osôb a 4 subjekty nekonkretizovali oblasť svojej pôsobnosti.

Dotazníkový prieskum obsahoval 9 otázok. Samotné otázky priniesli zaujímavé a inšpiratívne zistenia. Z prieskumu vyplynulo, že 33 respondentov vyjadrilo spokojnosť s poskytovaním informácií o možnostiach čerpania finančných prostriedkov z OPBK a 8 opýtaných bolo nespokojných s poskytovaním informácií z dôvodu nedostatočnej informovanosti, nízkej úrovne zrozumiteľnosti v rámci výziev, programového manuálu a príručiek pre žiadateľov. Pri hodnotení pozitív uchádzania sa o NFP z OPBK respondenti vidia najväčšie pozitíva najmä v podpore malých a stredných podnikov, vo zvyšovaní životnej úrovne obyvateľstva a rozvoji regiónu. V prípade negatív uchádzania sa o NFP dominuje administratívne a časovo náročný proces, deformácia trhového prostredia, klientelizmus a jednoúčelové využitie finančných prostriedkov.

Ďalšia časť dotazníkového prieskumu bola zameraná na zistenie najčastejšie sa vyskytujúcich problémov týkajúcich sa tvorby samotného projektu. Respondenti ako najčastejšie problémy uviedli administratívnu záťaž, nedostatok výziev zameraných na aktivity podnikateľských subjektov, zdĺhavý proces pri hodnotení ŽoNFP, kompletizáciu projektového spisu a problémy s vybavovaním podpornej dokumentácie k ŽoNFP.

Nasledujúca otázka sa zameriavala na zistenie prínosu projektu realizovaného z OPBK pre obec alebo mesto. Z uvedených informácií vyplýva, že opýtaní za prínos považujú zlepšenie estetického vzhľadu obce prostredníctvom novovytvorených oddychových zón, zatraktívnenie verejného priestranstva, detských ihrísk, parkov, dobudovanie a podporu rozvoja integrovanej dopravy, dobudovanie siete trolejbusových tratí, rozvoj cestovného ruchu, zlepšenie podmienok pre cestujúcich využívajúcich železničnú a autobusovú dopravu, obnovu IT vybavenosti firmy, zriadenie chránenej dielne, investície do prevádzky zvyšujúce konkurencieschopnosť, tvorbu a udržateľnosť nových pracovných miest a rozšírenie výrobného sortimentu.

V rámci prieskumu bola položená otázka zmien v implementácii v novom programovom období. Respondenti uviedli, že by v programovom období 2014 – 2020 uvítali zníženie administratívnej náročnosti, zníženie počtu povinných príloh, skrátenie doby odborného hodnotenia, dostatočný časový priestor medzi výzvou a termínom podávania žiadostí, nemennosť podmienok, zjednodušenie preukazovania oprávnenosti žiadateľa o NFP, vyššie alokácie finančných prostriedkov na jednotlivé výzvy, rovnaké pravidlá a podmienky pre všetky spoločnosti, jasné zadefinovanie konkrétnych projektov, ktoré budú podporené a ich presný časový harmonogram a uplatnenie integrovaného prístupu zdola nahor.

Pri otázke „Do akých oblastí záujmu by mali byť podľa Vášho názoru v budúcnosti alokované finančné prostriedky z OPBK(IROP)?“ prejavili respondenti najväčší záujem o tieto oblasti: MSP, školstvo, technologický rozvoj, zdravotníctvo, výskum a vývoj, sociálna infraštruktúra (komunitné centrá, denné stacionáre, pobytové zariadenia, nízkoprahové centrá), cestná infraštruktúra, elektronizácia samospráv, podpora zamestnanosti, odpadové hospodárstvo, rozvoj cestovného ruchu a ČOV.

V závere dotazníkového prieskumu Prijímatelia mohli vyjadriť svoje pripomienky a odporúčania pre nové programové obdobie. Na základe získaných skúseností respondenti odporučili pre PO 2014 – 2020 rýchlejší a transparentnejší prístup, zjednodušenie administratívy, skrátenie a zjednodušenie procesu schvaľovania ŽoNFP, zjednodušenie programových dokumentov a skrátenie procesu kontroly dokumentácie po verejnom obstarávaní.

4 Zistenia a odporúčania

Na základe analýz realizovaných v strategickom hodnotení OPBK k 30.6.2013 je čerpanie a kontrahovanie finančných prostriedkov uspokojivé. RO a SO/RO vytvorili dobré predpoklady pre vyčerpanie finančných prostriedkov NFP alokovaných na roky 2007 – 2013 a naplnenie rozhodujúcej časti programových cieľov a príslušných merateľných ukazovateľov. Podrobnejšie informácie sú uvedené v analýzach a v nižšie uvedených odpovediach na evaluačné otázky:

Aký je prínos operačného programu k národným prioritám a prioritám EÚ? Sú ciele operačného programu v súlade s cieľmi definovanými v strategických dokumentoch?

Stratégia OPBK reflektovala trendy v analýze stavu ekonomiky v sledovanom období. Na riešení rozvojových potrieb sa aktívne podieľali rôzni aktéri ako štát, samospráva, súkromný sektor s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými príspevkami. Ciele Národnej lisabonskej stratégie sa odzrkadlili v cieľoch a smerovaní OPBK, ktorý sa za pomoci finančných prostriedkov z fondu ERDF zameral na modernizáciu a rozvoj regionálnej hromadnej dopravy na území regiónu (podnikateľské prostredie), na informatizáciu spoločnosti (informačná spoločnosť, podnikateľské prostredie), inovácie a technologické transfery (veda, výskum a inovácie), ako aj na podporu investícií do životného prostredia a ochrany prírody.

K naplneniu lisabonských cieľov v rámci OPBK prispelo 7 kategórií dimenzie „Prioritná téma“ v celkovej výške 41 787 460 EUR, čo predstavuje 43,89 % z celkovej finančnej alokácie 95 207 607 EUR vyčlenenej pre OPBK zo zdrojov ERDF.

V rámci stratégie Európa 2020 príspevok smeroval do oblasti podpory výskumu, vývoja a inovácie, posilnenie vedomostného trojuholníka a uvoľnenie potenciálu digitálneho hospodárstva, využívania zdrojov a znižovania emisií skleníkových plynov, podnikateľského a spotrebiteľského prostredia, modernizácie a vývoja priemyselnej základne v záujme zabezpečenia plného fungovania vnútorného trhu.

Príspevok v rámci Národného programu reforiem bol sústredený do oblasti podpory inovácií, podnikateľského prostredia, tvorby pracovných miest a zvyšovania zamestnanosti. Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že ciele operačného programu boli v súlade s cieľmi, ktoré boli definované v strategických dokumentoch, pretože hlavným cieľom OPBK bolo posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život prostredníctvom dvoch prioritných osí Infraštruktúra a Vedomostná ekonomika.

Je stratégia dostatočne prepojená s relevantnými politikami? Je stratégia programu relevantná vzhľadom na existujúce potreby cieľových regiónov?

Stratégia OPBK bola v súlade so stratégiou NSRR v oblasti inovatívnosti a informatizácie, v rámci ktorej nadväzovala na priority NSRR s cieľom podporiť aktivity na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni a so stratégiou rozvoja BSK, v rámci ktorého predpokladala rozvoj infraštruktúry a znalostnej ekonomiky s cieľom zvyšovania kvality života obyvateľov Bratislavského kraja. V súlade s Lisabonskou stratégiou podporovanou politikou súdržnosti ponúkal Bratislavský kraj svojim regiónom špecifické služby v oblasti zvyšovania konkurencieschopnosti. Prostriedky vyčlenené na realizáciu OPBK v programovom období 2007 – 2013 boli v súlade s Lisabonskou agendou a väčšinou smerovali do oblastí s pridanou hodnotou, konkrétne do oblasti výskumu, vývoja, inovácií, ľudského kapitálu, ktoré boli koncentrované do bratislavsko-trnavskej aglomerácie. Pri realizácii stratégie sa kládol dôraz predovšetkým na rešpektovanie princípov trvalo udržateľného rozvoja a podporu spolupráce medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym rozmerom.

Na základe Strategických usmernení spoločenstva boli prostriedky sústredné predovšetkým do oblastí podporujúcich trvalý rast, konkurencieschopnosť a zamestnanosť s cieľom naplnenia lisabonských cieľov. Stratégia OPBK odrážala usmernenia ako Urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre inováciu a prácu, zlepšenie poznatkov a inovácie pre rast a vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest.

V rámci Národnej lisabonskej stratégie stratégia OPBK prispievala k naplneniu týchto cieľov predovšetkým podporou rozvoja inovácií a informačnej spoločnosti v póloch rastu. Víziu, ciele a hlavné politiky Národnej lisabonskej stratégie odrážal Národný program reforiem, v rámci ktorého boli podporované makroekonomické, mikroekonomické priority a priority politiky zamestnanosti. Stratégia OPBK v značnej miere prispievala k uskutočneniu cieľov mikroekonomickej politiky najmä prostredníctvom podpory podnikateľských aktivít orientovaných na inovácie a podporu širokej dostupnosti internetu.

Stratégiou OPBK v súlade s Národnou stratégiou trvalo udržateľného rozvoja bola podporovaná oblasť vedomostnej ekonomiky a kvalita života obyvateľov, ktoré prispeli k znižovaniu regionálnych disparít a polycentrickému celoplošnému rozvoju územia SR.

Stratégia OPBK nadväzovala na Koncepciu územného rozvoja Slovenska 2001, ktorá vymedzovala štruktúru osídlenia SR, jeho centrá a ťažiskové priestory determinujúce inovačné a kohézne póly rastu. Relevantnosť stratégie vzhľadom na existujúce potreby cieľových regiónov sa prejavila najmä vo zvyšovaní kvality života, zvyšovaní zamestnanosti a konkurencieschopnosti.

Je pri realizácii operačného programu a jednotlivých operácií dosahovaný dostatočný príspevok k relevantným horizontálnym prioritám?

HP IS

K 30.06.2013 OPBK podporil 75 projektov informatizácie spoločnosti, čo predstavovalo 22,45 % z celkového objemu zazmluvnených projektov.

Vďaka zazmluvneným projektom tak môže 226 zavedených elektronických služieb (vytváranie a udržiavanie elektronických služieb a aplikácií, informačné systémy na podporu modelovania výrobných procesov a automatizáciu výrobných, resp. technologických procesov, ako aj informačné systémy na evidenciu vyrobeného tovaru) pozitívne vplývať na udržateľnosť hospodárskeho rastu a zvýšenie konkurencieschopnosti MSP.

Nové prepojené on-line elektronické služby (331 zavedených elektronických služieb dostupných on-line), zvýšený počet zamestnancov využívajúcich IKT (1121 zamestnancov využívajúcich IKT) a taktiež nové technické zariadenia prispievajú vďaka zazmluvneným projektom k vyššej účinnosti podnikových činností a ich využívaním sa zvýšila informačná gramotnosť zamestnancov firiem a podporila elektronizácia komunikácie vo vnútri MSP i navonok. Intervencie OPBK smerovali aj do budovania lokálnych vnútropodnikových sietí (692 zriadených prípojok LAN), obstarania nevyhnutných zariadení hardvéru a softvéru pre ich vybudovanie, ako aj na udržiavanie web stránok a budovanie elektronických informačných a rezervačných systémov.

HP MRK

K 30.06.2013 bolo zo zazmluvnených projektov k naplneniu cieľov HP MRK podporených 21 projektov, čo predstavovalo 6,29 % z celkového objemu zazmluvnených projektov.

Znevýhodnené postavenie marginalizovaných rómskych komunít (ďalej len „MRK“) sa v Bratislavskom kraji neprejavuje v takej miere, ako je to v ostatných častiach Slovenskej republiky. V prioritných osiach OPBK neboli špecifikované aktivity špeciálne pre rómsku komunitu vzhľadom na nízky podiel obyvateľstva rómskej minority v Bratislavskom kraji. Z uvedeného dôvodu sa v OPBK uplatnil individuálny dopytovo orientovaný prístup, ktorý dopĺňal komplexný prístup. Hodnotiace kritériá HP MRK sa uplatnili v prípade, ak sa na území realizácie projektu nachádzali MRK a realizácia projektu mala pozitívny vplyv na skvalitnenie ich života. Predovšetkým

intervencie v rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra OPBK boli zamerané na zlepšenie kvality života všetkých obyvateľov Bratislavského kraja, realizáciou aktivít opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel sa významne prispelo k zlepšeniu občianskej infraštruktúry aj v menej rozvinutých častiach Bratislavy a tým sa nepriamo prispelo aj k zlepšeniu životnej úrovne a sociálneho postavenia rómskych komunít.

HP RP

K **30.06.2013** bolo z príspevkom k horizontálnej priorite Rovnosť príležitostí zazmluvnených **89** projektov, čo predstavovalo **26,65 %** z celkového objemu zazmluvnených projektov.

Išlo o projekty, ktoré sa zamerali na obnovu a rozvoj fyzického životného prostredia, čím sa dosiahla vyššia kvalita života v sídlach Bratislavského kraja. Projekty prispeli k napĺňaniu rovnosti príležitosti tým, že revitalizované verejné priestranstvá môžu využívať ako muži, tak aj ženy bez ohľadu na rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, vek, zdravotné postihnutie. V realizovaných projektoch sa uplatnil príspevok k rovnosti príležitosti aj budovaním bezbariérových prístupov, napr. pre nevidiacich, slabozrakých, občanov s obmedzenou mobilitou. K rovnosti príležitosti sa prispelo tiež prostredníctvom tvorby nových pracovných miest, ktoré sa vytvorili napr. s cieľom zabezpečiť údržbu zrekonštruovaných priestorov. Ďalej zazmluvnené projekty prispeli k zlepšeniu rovnosti príležitostí aj vďaka elektronickým službám, ktoré budú využívať zamestnanci firiem bez rozdielu etnickej a rodovej príslušnosti v súlade s princípmi rovnosti príležitostí a nediskriminácie. Podporované projekty prispeli k rovnosti príležitosti zabezpečením dostupnosti verejných služieb, nakoľko sa dotýkajú zabezpečenia dostupnosti verejných služieb aj pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou a orientáciou najmä na zdravotné postihnuté osoby. Podporou zavádzania nových informačno-komunikačných technológií obstaraných prostredníctvom projektov sa zároveň zabezpečilo ich využívanie rovnako všetkými zamestnancami spoločností, mužmi aj ženami, čím sa dodržal princíp nediskriminácie.

HP TUR

K **30.06.2013** bolo v rámci OPBK podporených **164** projektov, čo predstavovalo **49,10 %** z celkového objemu zazmluvnených projektov.

Vďaka OPBK bolo 164 podporených projektov s príspevkom k HP TUR, ktoré zabezpečili trvalo udržateľný rozvoj vo forme zavádzania nových progresívnych technológií s nižšou energetickou náročnosťou a vyššou produktivitou. Stratégia trvalo udržateľného rozvoja podporených projektov vychádzala z investícií do environmentálneho kapitálu a technologickej inovácie, ktoré boli predpokladmi dlhodobejšej konkurencieschopnosti a ekonomickej prosperity a lepšej ochrany životného prostredia. Realizáciou projektov došlo nielen k inováciám vo výrobe (134 deklarováných inovovaných výrobných postupov prijímateľmi), ale zároveň i k šetreniu energetických zdrojov (ročná úspora energie 10 699,76 GJ). Vďaka realizácii niektorých projektov sa zvýšila technická úroveň strojového parku, ktorou dochádza k úspore prevádzkových nákladov (zníženie prevádzkových nákladov v hodnote 300 562,67 EUR). Projekty prispeli k HP TUR aj prostredníctvom inovácii umožňujúcich zníženie emisie skleníkových plynov (zníženie emisií o 462,076 t/rok), čo má priaznivý vplyv na parametre spôsobujúce zmenu klímy. V realizovaných projektoch sa rešpektoval trvalo udržateľný rozvoj využívaním obnoviteľných zdrojov energie a znižovaním negatívnych dopadov na životné prostredie.

Do akej miery a akým spôsobom ovplyvnila implementácia jednotlivých prioritných osí OPBK rozvoj regiónov na území cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť? (porovnanie štatistických údajov, napr. HDP, demografický vývoj a pod. za roky 2007 až 2012 a zhodnotenie dopadu OPBK na ich vývoj)

Globálny cieľ OPBK vychádzal zo sociálno-ekonomickej analýzy kraja, SWOT analýzy a identifikovaných disparít a faktorov rozvoja. Globálnym cieľom OPBK bolo posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život.

Pokrok pri dosahovaní globálneho cieľa OPBK bol sledovaný aj prostredníctvom ukazovateľov. V kontexte sledovania týchto ukazovateľov je však potrebné poukázať na skutočnosť, že tieto ukazovatele (okrem ukazovateľa *Počet novovytvorených pracovných miest*) nedokázali diferencovať reálny prínos samotného operačného programu k napĺňaniu stanovených cieľov a prínosy procesov prebiehajúcich nezávisle od programu, ktoré mali významný dopad na vývoj sledovaných ukazovateľov.

V rámci daných ukazovateľov môžeme vyzdvihnúť napríklad ukazovateľ počet vytvorených pracovných miest. Vďaka OPBK bude na základe informácií zo zazmluvnených projektov k 30.06.2013 vytvorených 215 nových pracovných miest. Vzhľadom na skutočnosť, že RO OPBK vyhlásil v roku 2013 ďalšie výzvy na predkladanie ŽoNFP, existuje predpoklad vytvorenia ďalších nových pracovných miest, a čiastočne tak eliminovanie rastúcej miery nezamestnanosti v Bratislavskom kraji.

Ďalší z ukazovateľov, na ktorý mal OPBK pozitívny vplyv je Súhrnný index inovatívnosti. Prostredníctvom daného indexu je monitorovaná, resp. porovnávaná inovačná výkonnosť členských štátov EÚ a ďalších vybraných štátov. Bratislavský kraj tak aj vďaka zrealizovaným projektom v rámci OPBK stúpil za sledované obdobie o dve miesta z 20. miesta na 18. miesto.

Medzi ďalšie ukazovatele, ktoré pozitívne ovplyvnili zrealizované projekty v rámci OPBK, patria aj HDP na obyvateľa v PKS vo vzťahu k EÚ 25 a Tvorba hrubého fixného kapitálu. Aj vďaka realizovaniu projektov z OPBK mali tieto ukazovatele rastúcu tendenciu.

Špecifické ciele OPBK sú napĺňané prostredníctvom dvoch prioritných osí.

Cieľom prioritnej osi 1 je zvýšenie atraktívnosti Bratislavského kraja zlepšením kvality a úrovne sídiel a kvality verejnej dopravy pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. Napĺňanie tohto cieľa môžeme vyjadriť aj vďaka niektorým ukazovateľom, ktoré boli stanovené pre prioritnú os 1. V rámci daných ukazovateľov môžeme vyzdvihnúť napríklad ukazovateľ Počet regenerovaných sídel. K 30.06.2013 bolo uzatvorených 37 zmlúv o NFP, to znamená, že bolo revitalizovaných 37 mestských oblastí. Ďalší z ukazovateľov, na ktorý mal OPBK pozitívny vplyv, je Počet objektov zabezpečujúcich trvalú udržateľnosť miest, v rámci ktorého bolo k 30.06.2013 zazmluvnených 43 projektov, z toho bolo všetkých 43 projektov ukončených.

Medzi ďalšie ukazovatele, ktoré pozitívne ovplyvnili zrealizované projekty v rámci OPBK môžeme zaradiť aj ukazovateľ Počet projektov, ktorý prispel k podpore cestovného ruchu. K 30.06.2013 bol zazmluvnený iba jeden projekt, ktorý bol aj úspešne ukončený a prostredníctvom neho sa doplnila ďalšia časť napojenia na frekventovanú Medzinárodnú podunajskú cyklotrasu. Za ďalší ukazovateľ, ktorý bol ovplyvnený zrealizovanými projektmi v rámci OPBK, môžeme považovať ukazovateľ Počet projektov zameraných na čistú dopravu v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia. Dosiahnutá hodnota 2 uvádza počet zazmluvnených projektov k 30.06.2013, z toho jeden bol v realizácii a jeden ukončený.

Cieľom prioritnej osi 2 je podpora konkurencieschopnosti regiónu prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám najmä v oblasti MSP.

V rámci daných ukazovateľov pre prioritnú os 2 je to napríklad ukazovateľ Počet podporených projektov zameraných na zavádzanie inovácií a technologických transferov v MSP. Dosiahnutý výsledok 157 počet zazmluvnených projektov je uvádzaný k 30.06.2013.

Ďalším z ukazovateľov je Počet podporených začínajúcich MSP – „start-ups“, ktorý k 30.06.2013 dosahoval hodnotu 8. Dosiahnutý výsledok uvádza hodnotu ukončených projektov. K 30.06.2013 bolo zazmluvnených 12 projektov, z čoho vyplýva, že hodnota tohto ukazovateľa sa ešte navýši.

V rámci prioritnej osi 2 je ďalším ukazovateľom, na ktorý mali projekty OPBK pozitívny dopad, Počet vytvorených pracovných miest v MSP. Vďaka OPBK bude na základe informácií zo zazmluvnených projektov k 30.06.2013 vytvorených 206 nových pracovných miest. Ďalším ukazovateľom je Počet podporených projektov zameraných na zvýšenie informatizácie spoločnosti. Daný ukazovateľ mal k 30.06.2013 hodnotu 59 zazmluvnených projektov, z toho 49 projektov bolo ukončených a 10 projektov bolo v realizácii. Medzi ďalšie ukazovatele, ktoré pozitívne ovplyvnili zrealizované projekty v rámci prioritnej osi 2 OPBK, môžeme zaradiť aj ukazovateľ Počet projektov výskumu a vývoja, kde ukazovateľ predstavuje počet zazmluvnených projektov realizovaných v rámci skupiny aktivít 2.1.1 zameraných na výskum a vývoj. K 30.06.2013 boli zazmluvnené a v realizácii 2 projekty, ukončený projekt nebol žiaden. Ako na posledný môžeme poukázať aj na ukazovateľ Počet projektov súvisiacich s obnoviteľnými zdrojmi energie. K 30.06.2013 bolo zazmluvnených a zároveň ukončených 8 projektov na zvýšenie alebo zlepšenie výroby prenosovej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov.

Je nastavenie implementačného systému programu efektívne a fungujúce? (administratívne kapacity, Riadiaci orgán, Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OPBK, posúdenie úrovne plnenia delegovaných úloh na SO/RO a rozsahu delegovaných úloh, organizačná štruktúra, toky informácií, dokladov)?

Funkcie RO OPBK do roku 2010 vykonávalo MVRR SR, od roku 2010 boli vykonávané funkcie odboru riadenia pomoci pre Bratislavský kraj (organizačne začlenený do Agentúry na podporu regionálneho rozvoja MPRV SR) v rámci MPRV SR, ktorý pozostával zo štyroch oddelení:

1. oddelenie riadenia programov pomoci pre BK;
2. oddelenie implementácie programov pomoci pre BK;
3. oddelenie finančného riadenia programov pomoci pre BK;
4. oddelenie kontroly programov pomoci pre BK.

Od 1.1.2013 došlo v rámci MPRV SR k organizačnej zmene, na základe ktorej sa sekcia Agentúra na podporu regionálneho rozvoja rozdelila na nasledovné útvary:

- útvar implementácie programov regionálneho rozvoja (útvar zaradený pod vedúceho služobného úradu; útvar je zameraný na implementáciu OPBK, ROP a programov cezhraničnej spolupráce, vrátane finančného riadenia a kontroly projektov),
- sekcia riadenia programov regionálneho rozvoja (predmetom činnosti sekcie je riadenie, koordinácia, monitorovanie, metodika, overovanie úloh delegovaných na SO/RO, úlohy platobnej jednotky).

Odbor riadenia pomoci mal k 31. decembru 2007 vytvorených 38 štátnozamestnaneckých miest. K 31.12.2008 stúpol počet miest na odbore na 39 miest, pričom v decembri 2008 prebiehala príprava aktualizácie organizačného poriadku MVRR SR s plánovanou účinnosťou od 1. 1.2009, ktorá zahŕňa zníženie počtu štátnozamestnaneckých miest. Ku koncu roka 2009 mal odbor 31 miest. V roku 2010 bola zaznamenaná čiastočná fluktuácia personálu. Štyria zamestnanci odišli na vlastnú žiadosť a následne boli prijatí traja noví zamestnanci. Táto fluktuácia vznikla v čase delimitácie kompetencií RO OPBK z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR na Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR a následne na Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – fluktuáciu vnímal RO OPBK ako štandardnú.

V roku 2011 v oblasti administratívnych kapacít dospel RO do stabilizovanej fázy v porovnaní s rokom 2010. V roku 2011 bol stav administratívnych kapacít RO OPBK a SO/RO naplnený na 100 %. V oblasti administratívnych kapacít v roku 2012 RO OPBK pokračoval v stabilizovanej fáze tak ako v roku 2011. V roku 2012 bola zaznamenaná čiastočná fluktuácia personálu. Na základe vlastnej žiadosti boli dvaja vedúci oddelenia, dvaja manažéri programovania, riaditeľ odboru a jeden manažér kontroly trvalo preložený na pracovné pozície v rámci iných

ministerstiev (všetky prestupy sa uskutočnili v rámci štátnej správy v oblasti fondov EÚ). Následne boli na ich miesta prijatí štyria noví zamestnanci. Táto fluktuácia sa vníma ako štandardná a možno konštatovať, že stav personálnych kapacít v odbore riadenia pomoci pre Bratislavský kraj bol ku koncu roka 2012 z pohľadu odbornosti a skúseností zamestnancov na dobrej úrovni.

Stav personálnych kapacít je z pohľadu odbornosti a skúseností zamestnancov na požadovanej úrovni, pričom zamestnanci priebežne zvyšujú svoju kvalifikáciu prostredníctvom vzdelávacích aktivít.

SO/RO OPBK pozostáva z:

- *oddelenia implementácie projektov*
- *oddelenia finančného riadenia*

Bratislavský samosprávny kraj, Odbor implementácie SO/RO pre OPBK mal k 31. decembru 2007 vytvorených 12 pracovných miest v rámci organizačnej štruktúry Odboru implementácie SO/RO pre OPBK, ktorý pozostával z dvoch oddelení: 1) *Oddelenie implementácie projektov* a 2) *Oddelenie finančného riadenia*, pričom k 31.12.2007 boli obsadené 3 miesta. Ku koncu roka 2008 bolo obsadených 8 miest a ku koncu roka 2009 bolo obsadených 11 miest, pričom plánovaný stav, ktorý počítal s 12 zamestnancami, bol splnený na 100 %, pretože funkcia manažér monitorovania a hodnotenia bola napĺňaná jedným z projektových manažérov. Personálne kapacity Odboru SO/RO pre OPBK k 31.12.2010 boli stabilizované. Traja zamestnanci odišli na vlastnú žiadosť a následne boli prijatí traja noví zamestnanci. Táto fluktuácia sa vníma ako štandardná a možno konštatovať, že stav personálnych kapacít na Odbore SO/RO z pohľadu odbornosti a skúseností zamestnancov sa nezmenil. V roku 2011 sa stav administratívnych kapacít SO/RO taktiež naplnil na 100 %.

V prvej polovici roku 2012 nastala zmena na pracovnej pozícii vedúceho projektového manažéra (ďalej VPM), kde bol ukončený pracovný pomer dohodou s VPM ku dňu 1.6.2012. V druhej polovici roku 2012 nastala taktiež zmena na pracovnej pozícii VPM. K 30.9.2012 bol ukončený pracovný pomer dohodou s VPM. Od 1.10.2012 bola táto pracovná pozícia obsadená zamestnancom SO/RO OPBK (PM). V júni 2012 prebehlo výberové konanie na obsadenie miesta projektového manažéra, na základe ktorého bol vybraný pracovník s 9-ročnou odbornou praxou na úrovni SO/RO OPBK. Nástupom nového zamestnanca k 1.7.2012 bol stav administratívnych kapacít opäť naplnený na 100 %, avšak k 1.10.2012 odchodom VPM sa stav znížil na 90 %.

Stav personálnych kapacít je z pohľadu odbornosti a skúseností zamestnancov na požadovanej úrovni, pričom zamestnanci priebežne zvyšujú svoju kvalifikáciu prostredníctvom vzdelávacích aktivít.

Na PJ bola situácia za sledované obdobie stabilizovaná. Zásadnejšie zmeny boli iba v roku 2010, keď bola zaznamenaná fluktuácia 3 zamestnancov. Jeden zamestnanec požiadal o zmenu služobného úradu a dve zamestnankyne odišli na materskú dovolenku.

Súčasťou rozvoja ľudských zdrojov je aj plán vzdelávania, ktorý nadväzuje na personálnu analýzu, systematizáciu, získavanie a výber, hodnotenie a odmeňovanie zamestnancov. Zabezpečenie skúsených, profesionálne schopných a motivovaných zamestnancov je kľúčovým faktorom v riadení štrukturálnych fondov. Zamestnanci sa na základe potrieb odborov zúčastnili školení, ktoré sa týkali napr. výkladu k aktuálnym zmenám v legislatíve EÚ a SR, k zmenám v Systéme finančného riadenia ŠF a KF a pod.

Sú implementované dostatočné opatrenia na elimináciu rizík ohrozujúcich správnu, efektívnu a účinnú realizáciu programu?

Súhrnná analýza nedostatkov spojených s implementáciou OPBK spolu s návrhmi bola vypracovaná v rámci realizácie auditov riadiacich orgánov. Nedostatky, ktoré boli počas výkonu auditu zistené, boli rozdelené do troch stupňov závažnosti: nízka, stredná a vysoká závažnosť. V rámci auditu bolo zistených celkovo 210 nedostatkov, ktoré sa týkali úloh a funkcií RO a SO/RO.

Zistené nedostatky boli postupne na základe odporúčaní odstránené. Táto skutočnosť vychádza z overení prijatých opatrení na elimináciu vzniknutých nedostatkov. Významnou súčasťou procesu odstraňovania nedostatkov bola napr. zvýšená a operatívna komunikácia medzi RO/SO/RO a prijímateľmi a tiež medzi CKO, aktualizácia Systému riadenia ŠF a KF, ktorá bola viazaná na schválenie novelizácie zákona o pomoci a podpore poskytovanej z fondov EÚ a týkala sa najmä zvýšenia transparentnosti výberového procesu ŽoNFP. Z uvedených skutočností vyplýva, že v rámci OPBK boli implementované dostatočné opatrenia na zabezpečenie efektívnej a účinnej realizácie programu.

Sú stanovené ciele (kvalitatívne a kvantitatívne) na úrovni operačného programu a prioritných osí napĺňané? Sú ciele operačného programu s ohľadom na potreby/ problémy cieľových skupín stále relevantné? (Posúdenie dopytu po jednotlivých intervenciách programu, posúdenie, či ciele stanovené v roku 2007 sú stále reálne a aktuálne a či výstupy a výsledky podporených projektov riešia skutočné potreby cieľových skupín). Sú výsledky a dopady podporených projektov udržateľné?

V rámci stratégie OPBK bol stanovený globálny cieľ, ktorý mal posilniť konkurenčnú schopnosť regiónu prostredníctvom rozvoja vedomostnej ekonomiky a budovania regiónu atraktívneho pre život a špecifické ciele, ktoré boli napĺňané prostredníctvom dvoch prioritných osí OPBK, **prioritná os č.1: Infraštruktúra** a **prioritná os č.2: Vedomostná ekonomika** a jednej horizontálnej prioritnej osi určenej na podporu kvalitnej implementácie celého programu **prioritná os č.3: Technická pomoc**.

V rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra boli intervencie sústredné prevažne na obnovu prírodného dedičstva, budovanie cyklistických trás, zvýšenie kvality integrovanej hromadnej dopravy, realizáciu ISRMO. Od začiatku programového obdobia bolo v rámci prioritnej osi vyhlásených 9 výziev a prijatých **192 ŽoNFP** v celkovej hodnote **109 974 886,40 EUR**. K 30.6.2013 bolo riadne ukončených 45 projektov v celkovej výške **20 257 393,37 EUR**.

V rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika bola podpora zameraná najmä na zavádzanie inovácií a technologických transferov, využívanie progresívnych technológií, elektronizáciu samosprávy, využívanie prístupu IKT v MSP. V rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených 12 výziev a prijatých 472 ŽoNFP v celkovej výške žiadaných príspevkov **60 094 065,33 EUR**. K 30.6.2013 bolo riadne ukončených 189 projektov vo výške čerpaných príspevkov **22 520 615,19 EUR**.

V rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc bolo od začiatku programového obdobia prijatých **22 ŽoNFP** v celkovej hodnote **4 164 058,44 EUR**. Potreby, z ktorých vychádzala samotná podpora jednotlivých oblastí, boli v súlade s potrebami cieľových skupín. Projekty zrealizované v rámci prioritných osí prispeli k zvyšovaniu konkurencieschopnosti MSP, tvorbe nových pracovných miest a zatraktívneniu BA kraja.

Sú stanovené ciele relevantné? Vyžadujú si stratégie pre jednotlivé prioritné osi aktualizáciu? Vyžaduje si štruktúra prioritných osí a opatrení operačného programu aktualizáciu? Je absorpčná kapacita v danej oblasti dostatočná? (Posúdenie vhodnosti nastavenia a naplnenia tematickej koncentrácie programu)

Celkové nastavenie programu na začiatku programového obdobia vychádzalo z makroekonomických faktorov, čo sa odrazilo aj na charaktere podporovaných aktivít s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti podnikateľského prostredia a zamestnanosti. Ciele OPBK sú naďalej vysoko relevantné a prebiehajúca svetová hospodárska kríza ešte zdôraznila ich význam. V programovom období 2007 – 2013 bolo k 30.06.2013 v rámci prioritnej osi 1 vyhlásených **9**

výziev. V rámci všetkých výziev bolo prijatých **192** ŽoNFP v celkovej výške žiadaných príspevkov **109 974 886,40 EUR**. Z toho **87** ŽoNFP bolo schválených a **105** ŽoNFP neschválených. V rámci schválených ŽoNFP bolo zazmluvnených **79** projektov v celkovej výške NFP **37 635 947,64 EUR** a riadne ukončených bolo **45** v celkovej výške čerpaných finančných prostriedkov **20 257 393,37 EUR**. Celkové čerpanie v rámci prioritnej osi predstavovalo **22,8 %** (bez ISRMO a JESSICA). Na základe uvedených výsledkov je možné konštatovať, že stratégia OPBK v rámci prioritnej osi k 30.6.2013 bola naplnená čiastkovo. V programovom období v rámci prioritnej osi 2 bolo vyhlásených **12** výziev. V rámci všetkých výziev bolo prijatých **472** ŽoNFP v celkovej výške žiadaných prostriedkov **60 094 065,33 EUR**. Z toho 288 ŽoNFP bolo schválených a 184 ŽoNFP neschválených. V rámci schválených ŽoNFP bolo podpísaných **237** v celkovej výške **40 179 380,56 EUR**. Riadne ukončených projektov bolo **189** v celkovej výške čerpaných prostriedkov **22 520 615,19 EUR**. Celkové čerpanie v percentuálnom vyjadrení pre prioritnú os 2 predstavovalo **17,5 %** tzn., že k 30.6.2013 prioritná os 2 čiastkovo prispievala k plneniu stratégie. Na začiatku programového obdobia bola indikatívna alokácia finančných prostriedkov pre OBK nastavená len čiastočne efektívne. MPRV SR prijalo opatrenia, ktoré zabezpečili presun finančných prostriedkov z opatrení s vyššou absorpčnou schopnosťou do opatrení s nižšou absorpčnou schopnosťou zostatkom a zaistilo tým efektívne maximálne využitie prostriedkov z Európskej únie. Presun finančných prostriedkov nastal z opatrenia 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava z oblasti podpory MHD vo výške 3 mil. EUR a z oblasti podpory prestupných terminálov vo výške 3 mil. EUR do opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel celkovo vo výške 6 000 000 EUR.

Aký pokrok bol dosiahnutý v implementácii z finančného hľadiska? (úroveň kontrahovania a čerpania – zhodnotenie napĺňania finančného plánu) Boli doteraz vynaložené prostriedky efektívne využité? (Porovnanie benchmarkov, cieľov programu vo vzťahu k finančnému plánu programu).

Kontrahovanie finančných prostriedkov v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bolo k 30.06.2013 na úrovni 79 508 598,93 EUR, čo vo vzťahu k celkovej alokácii na programové obdobie 2007 – 2013, ktorá je v hodnote 112 008 949,65 EUR, predstavuje 70,98 % čerpanie.

Z toho kontrahovanie finančných prostriedkov v rámci osi 1 Infraštruktúra bolo k 30.06.2013 na úrovni 38 875 179,68 EUR, čo vo vzťahu k alokácii pre os 1 Infraštruktúra v hodnote 63 694 290,59 EUR predstavuje čerpanie 61,03 % a vo vzťahu k celkovej alokácii na programové obdobie 2007 – 2013, ktorá je v hodnote 112 008 949,65 EUR, predstavuje čerpanie na úrovni 34,71 %.

V rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bolo kontrahovanie finančných prostriedkov k 30.06.2013 na úrovni 40 538 130,56 EUR, čo vo vzťahu k alokácii pre os 2 Vedomostná ekonomika v hodnote 44 220 541,41 EUR predstavuje čerpanie 91,67 % a vo vzťahu k celkovej alokácii na programové obdobie 2007 – 2013, ktorá je v hodnote 112 008 949,65 EUR, predstavuje čerpanie na úrovni 36,19 %.

V rámci osi 3 Technická pomoc bolo kontrahovanie finančných prostriedkov k 30.06.2013 na úrovni 3 624 700,69 EUR, čo vo vzťahu k alokácii pre os 3 Technická pomoc v hodnote 4 094 117,65 EUR predstavuje čerpanie 88,53 % a vo vzťahu k celkovej alokácii na programové obdobie 2007 – 2013, ktorá je v hodnote 112 008 949,65 EUR, predstavuje čerpanie na úrovni 3,24 %.

Ktoré druhy intervencií majú najväčšiu pridanú hodnotu?

Stratégia OPBK presadzovala dva prístupy pre realizácii intervencií: koordinovaný a integrovaný prístup. Na základe koordinovaného prístupu pri realizácii intervencií v regióne za predpokladu vzájomnej kooperácie a informovanosti kľúčových aktérov regionálneho rozvoja bola pozornosť venovaná aj koordinácii intervencií spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov prostredníctvom operačných programov ako Výskum a vývoj, OP vzdelávanie, OP Zamestnanosť a sociálny inklúzia v procese ich implementácie. V prípade integrovaného prístupu boli intervencie nielen koordinované, ale aj logicky prepájané s cieľom dosiahnuť synergické efekty. Obmedzenosť finančných prostriedkov pre BK v rámci RKZ zaistila posilnenie väzieb medzi intervenciami financovanými z ESF a ERDF. Prostriedky vyčlenené na realizáciu výziev v rámci OPBK boli v súlade s Lisabonskou stratégiou a smerovali do oblastí s vyššou pridanou hodnotou ako výskum a vývoj, inovácie, ľudský kapitál.

Došlo na úrovni NSRR k zmenám v zaradení obcí do kategórie inovačných a kohéznych pólů rastu a ostatných obcí? (Posúdenie vhodnosti nastavenia a naplnenia územnej koncentrácie programu, počet pólů rastu podporených prostredníctvom operačného programu)

Na účely územnej koncentrácie v NSRR bolo dôležité sledovať koncentráciu aktivít do inovačných a kohéznych pólů rastu v súlade s polycentrickým konceptom rozvoja osídlenia. Územná koncentrácia mala prispieť k integrovaniu podporených aktivít z eurofondov do stanovených „pólů“, čím mala priniesť pozitívny vplyv na rozvoj danej oblasti. Z dôvodu spresnenia so samosprávnymi krajinami bol pôvodný zoznam čiastočne upravený, čím sa zvýšil počet obcí zaradených medzi póly rastu a obce v záujmovej oblasti. Táto zmena sa však nedotkla BA kraja. V rámci BSK boli navrhnuté 4 inovačné póly rastu, 33 kohéznych pólů, 22 obcí, ktoré nie sú pólmi rastu v záujmovom území inovačných pólů rastu a 14 obcí, ktoré nie sú pólmi rastu mimo záujmového územia inovačných pólů rastu. Tieto posledné dve skupiny nepatria ani do inovačných ani do kohéznych pólů rastu a počas programového obdobia 2007 – 2013 čerpali finančné prostriedky z EAFRD. V prípade kohéznych a inovačných pólů rastu najvyšší prírastok intervencií smeroval do okresu Bratislava. Najviac zrealizovaných projektov 94. V okrese Malacky bolo riadne ukončených 38 projektov. V okrese Senec sa zrealizovalo 24. V okrese Pezinok bolo zaznamenaných 27 zrealizovaných projektov. K naplneniu stratégie najviac prispela prioritná os 2 Vedomostná ekonomika s celkovým počtom projektov 143, pretože v BSK SR je výskum a vývoj prispievajúci k zvyšovaniu konkurencieschopnosti ekonomiky, znižovaniu regionálnych disparít, vzniku nových inovatívnych MSP a tvorbe nových pracovných miest vrátane Bratislavského kraja podporovaný viac ako v ostatných krajinách. K 30.6.2013 sa počet zrealizovaných projektov zvýšil o 46, čo predstavovalo 189 riadne ukončených projektov.

V rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra vytvárali intervencie synergiu, ktorá prispievala k zlepšeniu dostupnosti jednotlivých pólů rastu. V prípade tejto osi bolo celkovo zrealizovaných 40 projektov, avšak k 30.6.2013 sa v prioritnej osi 1 zvýšil počet riadne ukončených projektov o 5, čo predstavovalo 45 projektov. Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že nastavenie vhodnosti stratégie OPBK pre BA kraj bolo na dobrej úrovni, o čom hovorí aj celkový počet 234 riadne zrealizovaných projektov v celkovej výške 42 778 008,56 EUR k 30.6.2013.

Došlo k výrazným zmenám v podporovaných sektoroch? Reagovala stratégia operačného programu na legislatívne zmeny, sociálno-ekonomické zmeny a pod.?

Celkový rast slovenskej ekonomiky do roku 2009 sa priaznivo prejavil na výkonnosti všetkých regiónov. V roku 2009 prišlo k prerušeniu pozitívneho trendu dosahovania HDP. Príprava dokumentu OPBK sa realizovala v období rastu slovenskej ekonomiky. V dôsledku globálnej krízy

v roku 2008 sa postupne prejavovali negatívne zmeny nielen vo svetovom hospodárstve, ale aj na Slovensku. Dôsledky ekonomickej krízy ovplyvnili vykonávanie programu a napĺňanie pôvodne nastavenej stratégie OPBK. V neposlednom rade sa prejavili aj v negatívnych zmenách makroekonomických ukazovateľov.

Zmeny, ktoré boli hlavným cieľom revízie, znamenali zmeny merateľných ukazovateľov najmä na úrovni programu. Aj napriek tomu však neprezentovali výrazný odklon od pôvodne stanovených cieľov a cieľových hodnôt. Zvýšenie cieľových hodnôt plánovaných na rok 2015 sa prejavilo najmä v oblastiach podpory, v rámci ktorých sa zvýšili finančné prostriedky. Cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov však dostatočne prezentovali ciele OPBK vo všetkých oblastiach podpory, preto nebolo nutné realizovať úpravy niektorých merateľných ukazovateľov v období 2007 – 2013.

Z legislatívneho hľadiska nedošlo k výrazným zmenám, ktoré by zásadným spôsobom ovplyvnili napĺňanie stratégie OPBK. Avšak došlo k menším zmenám v oblasti legislatívy, ktoré sa pozitívne prejavili najmä v napĺňaní stratégie a jej efektívnosti.

K zmenám došlo v zákone č. 508/2008 Z.z. o pomoci a podpore z fondov Európskej únie v znení neskorších predpisov zákonom č. 71/2012 Z.z. a zákonom č. 111/2012 Z.z. Zmeny sa prejavili najmä v konaní o žiadostiach v rámci implementácie. V zákone bola upravená aj časť o vydaní rozhodnutia o neschválení žiadosti z dôvodu vyčerpania finančných prostriedkov alokovaných na danú výzvu.

Ďalší zákon, ktorý ovplyvnil OPBK, bol zákon č. 302/2012 Z.z., ktorým sa menil a doplňal zákon č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov. Táto novela determinovala Štátny fond rozvoja bývania za inštitúciu, ktorá je spôsobilá implementovať iniciatívu JESSICA v Slovenskej republike. Vďaka tejto skutočnosti bolo prijaté uznesenie vlády SR č. 526 z 3.10.2012 o schválení návrhu implementačného mechanizmu pilotného prístupu podpory infraštruktúry bývania zo ŠF EÚ.

Vďaka budovaniu eGovernmentu vláda 30.5.2013 schválila návrh zákona o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci tzv. zákon o eGovernmente. Cieľom uvedeného zákona bolo zaviesť elektronickú alternatívu k „listinnému“ spôsobu výkonu verejnej moci pri zachovaní regulácie tohto výkonu v jeho podrobnostiach osobitnými predpismi. Podľa zákona sa mal vytvoriť funkčný model poskytovania elektronických služieb orgánov verejnej moci a prepojenie registrov verejnej moci.

V ekonomickom prostredí sa prejavovali najmä dôsledky hospodárskej krízy, ktoré ovplyvnili výkonnosť ekonomiky. Negatívne dôsledky krízy ovplyvnili implementáciu všetkých operačných programov v rámci NSRR. Útlm rozvojových aktivít ovplyvnil predovšetkým potenciálnych prijímateľov OPBK, najmä však podnikateľské subjekty. Najvýraznejší prepád ekonomiky nastal v roku 2009, dôsledky tejto negatívnej krízy sa prejavujú aj v súčasnosti. Ekonomická stagnácia sa prejavila i v prípade BSK, čím bol zaznamenaný dlhodobý nárast nezamestnanosti.

V oblasti demografie nedošlo k výrazným zmenám, ktoré by zásadne ovplyvnili sídelnú štruktúru miest a obcí na území BSK. K menším zmenám došlo len v rámci charakteru obcí, ktoré menia svoje obytné zóny určené pre obyvateľov dochádzajúcich do centra regiónu a tým zároveň ovplyvňujú aj život lokálneho obyvateľstva. K danej situácii sa samosprávy snažia neustále prispôbovať aj rozsah služieb. Na základe uvedených skutočností je možné skonštatovať, že v rámci demografickej štruktúry nedošlo k odklonu od predpokladov, s ktorými sa uvažovalo už v rámci prípravy OPBK.

V prípade Vedomostnej ekonomiky sa neprejavili žiadne výrazné zmeny týkajúce sa výskumnej základne, pretože podnikateľské prostredie sa naďalej zameriavalo na krátkodobé investície do technologických riešení zvyšujúcich objem a kvalitu produkcie a investície súvisiace so znižovaním prevádzkových nákladov. Podpora priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja z OPBK nebola pre žiadateľov MSP atraktívna. Túto skutočnosť potvrdili aj výsledky

doposiaľ realizovaných výziev na predkladanie žiadostí o NFP. MSP prejavili záujem v rámci OPBK najmä o skupinu aktivít 2.1.2 *Podpora zavádzania a využívania progresívnych technológií v MSP* a o skupinu aktivít 2.2.3 *Zavádzanie a účinné využívanie prístupu k IKT v MSP*. Realizovaná implementácia OPBK v programovom období 2007 – 2013 prispela k nastaveniu pomoci vo sfére výskumu a vývoja.

Došlo k výrazným kvalitatívnym a kvantitatívnym zmenám v oblasti občianskej infraštruktúry a prvkov vybavenosti územia v regiónoch na území cieľa RKZ (OPBK)?

V rámci skupiny aktivít 1.1.2 sa neprejavili zásadné zmeny v externom prostredí, ktoré by ovplyvnili implementáciu opatrenia 1.1 *Regenerácia sídiel*. Aj napriek hospodárskej kríze si MSP udržali postavenie v ekonomike SR. MSP ovplyvňovali najmä problémy s uhrádzaním pohľadávok, pokles dopytu po výrobkoch a službách, ťažko dostupné zdroje financovania, ale aj neúmerné administratívne zaťaženie.

V skupine aktivít 1.1.3 nedošlo k výrazným zmenám v externom prostredí. Aktivity v rámci tejto skupiny si vyžadovali užšiu kooperáciu medzi aktérmi regionálneho rozvoja. K 31.10.2010 sa nezaznamenali aktivity vedúce k jednotnej stratégii s cieľom zachovať a obnoviť prírodné dedičstvo vrátane územia NATURA 2000 a budovať cyklotrasy v regióne. Na druhej strane bol v tomto roku zaznamenaný pokrok súčinnosti lokálnych aktérov regionálneho rozvoja, na základe ktorého sa uzavrela dohoda o spolupráci v rámci budovania spoločných cyklistických trás na území Bratislavského kraja so zámerom napojenia územia BSK na medzinárodné cyklistické trasy.

V skupine aktivít 1.2.1 sa neprejavili výrazné legislatívne a ani iné zmeny negatívne vplývajúce na implementáciu intervencií v externom prostredí. Intervencie si vyžadovali kooperáciu medzi VÚC BA kraj a Magistrátom hlavného mesta Bratislavy, ktorí mali v kompetencii nielen hromadnú dopravu, ale sú aj nositeľmi projektu BID. V roku 2010 absentovali nosné prvky BID ako výška jednotnej tarify, finančné hospodárenie a pod.

Pre skupiny aktivít v rámci opatrenia 2.1 boli východiská rovnaké, preto sa neposudzoval vplyv externého prostredia na jednotlivé skupiny aktivít samostatne, ale naopak posudzoval sa vplyv zmien externého prostredia na implementáciu celého opatrenia.

V roku 2009 nedošlo k výrazným zmenám výskumno-materiálovej základne. Bratislavský kraj je aj naďalej bol považovaný za najvyspelejší región v rámci všetkých regiónov SR. Aj napriek tomu však objem finančných prostriedkov alokovaných na vedu a výskum súkromného sektora bol nízky. V podnikateľských sektoroch uprednostňovali rýchlu návratnosť investície. V roku 2009 nedošlo na území Bratislavského kraja k zásadným zmenám výskumno-materiálovej základne. Aj naďalej zostáva Bratislavský región najvyspelejším a najlepšie vybaveným regiónom spomedzi regiónov SR. V občianskej infraštruktúre a prvkoch vybavenosti územia neboli zaznamenané výrazné kvalitatívne a kvantitatívne zmeny.

Ako sú napĺňané ciele horizontálnych priorít v rámci OP? Boli vhodne nastavené?

V programovom období 2007 – 2013 boli v rámci NSRR definované štyri horizontálne priority komplementárne vplývajúce na jeho ciele. V rámci NSRR boli vytýčené štyri HP: *Informačná spoločnosť, Marginalizované rómske komunity, Trvalo udržateľný rozvoj, Rovnosť príležitostí*.

Zámerom každej HP bolo zabezpečiť dosiahnutie pre ňu stanoveného cieľa týkajúceho sa viacerých priorít NSRR. OPBK podporoval napĺňanie horizontálnych cieľov prostredníctvom merateľných ukazovateľov uvedených priamo v ŽoNFP. Podľa merateľných ukazovateľov bol posudzovaný vplyv programu resp. projektu na naplnenie stanovených cieľov HP.

HP Rovnosť príležitostí sa zameriaval na zabezpečenie rovnakého zaobchádzania pre každého jednotlivca bez ohľadu na jeho národnosť, pohlavie, náboženstvo, rasový, či etnický

pôvod, postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu. Pri hodnotení projektov bola pozornosť venovaná aj rovnosti príležitosti pre ženy vzhľadom na odlišné postavenie žien na trhu práce, ktoré charakterizovala najmä nižšia úroveň miezd, nižšia účasť žien v oblasti podnikania, nižšie zastúpenie vo vedúcich pozíciách a feminizácia v určitých odvetviach. OPBK vytváral v rámci podpory súkromného sektora podmienky pre rovnosť možností podnikat' tzn., že sa v rámci tejto horizontálnej priority vytvárali predpoklady pre uplatnenie absolventov škôl, ktorí nenachádzali uplatnenie na trhu práce. Prostredníctvom tejto horizontálnej priority bol dôraz kladený predovšetkým na podporu tvorby nových pracovných príležitostí. Vzhľadom na prebiehajúci proces implementácie projektov neboli cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov (viď tabuľka 20) s relevanciou k HP RP naplnené na 100%. Na základe uvedených skutočností (viď tabuľka 20) niektoré cieľové hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov k 30.6.2013 neboli naplnené na 100 %, pretože určité projekty HP RP boli na základe výziev z RO ukončené po stanovenom termíne.

Cieľom **HP Marginalizované rómske komunity** bolo zvýšiť zamestnanosť a vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK a zabezpečiť zlepšenie ich životných podmienok.

Zo zistených skutočností (viď tabuľka 21) vyplýva, že ciele HP MRK neboli naplnené do primárne stanovenej hodnoty, pretože do hodnotenia boli zahrnuté len projekty k 30.6.2013.

Cieľom **HP TUR** bolo dosiahnuť výsledok intervencií financovaných v rámci NSRR, ktorý by bol synergicky podporovaný prostredníctvom trvalo udržateľného rozvoja vo všetkých jeho zložkách, tzn. v environmentálnej, sociálnej a ekonomickej. Z uvedených hodnôt merateľných ukazovateľov (viď tabuľka 22) vyplýva, že každý z uvedených ukazovateľov prispel k plneniu cieľov OPBK. Avšak hodnoty uvedené v tabuľkách nie sú finálne, pretože po 30.6.2013 boli ukončené ďalšie projekty realizované v rámci horizontálnej priority TUR.

HP Informatizácia spoločnosti prispievala k vyššej efektívnosti a účinnosti implementácie všetkých prvkov vedomostnej spoločnosti. Horizontálna priorita posilňovala synergické prepojenie dotknutých operačných programov a jej zámerom bolo zabezpečiť zohľadňovanie informačnej spoločnosti pri aktivitách jednotlivých projektov. Cieľom HP IS bola podpora vyššej efektívnosti, transparentnosti a kvality implementácie v dôsledku zavádzania a využívania prostriedkov IKT. Zámer bol napĺňaný prostredníctvom informačnej gramotnosti, efektívnej elektronizácie verejnej správy a širokej dostupnosti internetu. V rámci tejto prioritnej osi boli zavedené informačné systémy, ktoré prispievajú k zvyšovaniu konkurencieschopnosti spoločností. Pri napĺňaní prioritnej osi informatizácia spoločnosti sa nevyskytli žiadne problémy. Na základe uvedených ukazovateľov (viď tabuľka 23) je možné konštatovať, že stanovený cieľ bol naplnený prostredníctvom HP IS. Plnenie jednotlivých ukazovateľov bolo vykázané k 30.6.2013. Z analyzovaných informácií vyplýva, že ciele jednotlivých horizontálnych priorít v rámci OPBK boli vhodne nastavené.

Ako sú napĺňané indikatívne regionálne alokácie? Boli vhodne nastavené?

Indikatívna alokácia v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bola k 30.06.2013 na úrovni 85 727 607,00 EUR. Najvyššia indikatívna alokácia bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 2 v hodnote 14 619 466,50, čo predstavuje 17,05 % z celkovej indikatívnej alokácie.

Z toho indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 na úrovni 51 140 147,00 EUR, čo vo vzťahu k celkovej alokácii v hodnote 85 727 607,00 EUR predstavuje 59,65 %. Najvyššia indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 9 298 872,00 EUR, čo predstavuje 18,18 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 1 Infraštruktúra a 10,85 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK. Najnižšia indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 1 v hodnote 4 418 027,00 EUR, čo predstavuje 8,64 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 1 Infraštruktúra a 5,15 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK.

V rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bola indikatívna alokácia k 30.06.2013 na úrovni 34 587 460,00 EUR, čo vo vzťahu k celkovej alokácii v hodnote 85 727 607,00 EUR predstavuje 40,35 %. Najvyššia indikatívna alokácia v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 1 v hodnote 6 784 182,50 EUR, čo predstavuje 19,61 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 2 Vedomostná ekonomika a 7,91 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK. Najnižšia indikatívna alokácia v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bola k 30.06.2013 v okresoch Bratislava 3, Bratislava 4, Bratislava 5, každá v hodnote 3 204 832,50 EUR, čo predstavuje 9,27 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 2 Vedomostná ekonomika a 3,74 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK.

Kontrahovanie finančných prostriedkov v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bolo k 30.06.2013 na úrovni 67 218 526,06 EUR. Najvyššie kontrahovanie bolo k 30.6.2013 v okrese Senec v hodnote 13 753 501,23 EUR, čo vo vzťahu k celkovému kontrahovaniu v hodnote 67 218 526,06 EUR predstavuje 20,46 %.

Z toho kontrahovanie finančných prostriedkov v rámci osi 1 Infraštruktúra bolo k 30.06.2013 na úrovni 35 226 604,28 EUR, čo vo vzťahu k celkovému kontrahovaniu v hodnote 67 218 526,06 EUR predstavuje 52,41 %. Najvyššie kontrahovanie v rámci osi 1 Infraštruktúra bolo k 30.06.2013 v okrese Senec v hodnote 9 818 750,99 EUR, čo predstavuje 27,78 % z celkového kontrahovania na os 1 Infraštruktúra a 14,61 % z celkového kontrahovania v rámci OPBK. Najnižšie kontrahovanie v rámci osi 1 Infraštruktúra bolo k 30.06.2013 v okrese Bratislava 1 v hodnote 1 363 146,33 EUR, čo predstavuje 3,87 % z celkového kontrahovania na os 1 Infraštruktúra a 2,03 % z celkového kontrahovania v rámci OPBK.

V rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bolo kontrahovanie finančných prostriedkov k 30.06.2013 na úrovni 31 991 921,78 EUR, čo vo vzťahu k celkovému kontrahovaniu v hodnote 67 218 526,06 EUR predstavuje 47,59 %. Najvyššie kontrahovanie v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bolo k 30.06.2013 v okrese Bratislava 2 v hodnote 6 362 457,42 EUR, čo predstavuje 19,89 % z celkového kontrahovania na os 2 Vedomostná ekonomika a 9,47 % z celkového kontrahovania v rámci OPBK. Najnižšie kontrahovanie v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bolo k 30.06.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 1 434 513,69 EUR, čo predstavuje 4,48 % z celkového kontrahovania na os 2 Vedomostná ekonomika a 2,13 % z celkového kontrahovania v rámci OPBK.

Zostatok finančných prostriedkov v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bol k 30.06.2013 na úrovni 18 509 080,94 EUR. Najvyšší zostatok bol k 30.16.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 8 639 307,18 EUR, čo vo vzťahu k celkovému zostatku v hodnote 18 509 080,94 EUR predstavuje 46,68 %.

Z toho zostatok finančných prostriedkov v rámci osi 1 Infraštruktúra bol k 30.06.2013 na úrovni 15 913 542,72 EUR, čo vo vzťahu k celkovému zostatku v hodnote 18 509 080,94 EUR predstavuje 85,98 %. Najvyšší zostatok v rámci osi 1 Infraštruktúra bol k 30.06.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 6 868 988,37 EUR, čo predstavuje 43,16 % z celkového zostatku na os 1 Infraštruktúra a 37,11 % z celkového zostatku v rámci OPBK. Najnižší zostatok v rámci osi 1 Infraštruktúra bol k 30.06.2013 v okresoch Malacky, Pezinok a Senec, kde boli vyčerpané všetky finančné prostriedky.

V rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bol zostatok k 30.06.2013 na úrovni 2 595 538,22 EUR, čo vo vzťahu k celkovému zostatku v hodnote 18 509 080,94 EUR predstavuje 14,02 %. Najnižší zostatok v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bol k 30.06.2013 v okrese Bratislava 3, kde boli vyčerpané všetky finančné prostriedky. V okresoch Bratislava 2, Malacky, Pezinok a Senec boli všetky finančné prostriedky vyčerpané iba za opatrenie 2.1 Inovácie a technologické transfery.

Na začiatku programového obdobia bola indikatívna alokácia finančných prostriedkov pre OPBK nastavená len čiastočne efektívne. MPRV SR prijalo opatrenia, ktoré zabezpečili presun finančných prostriedkov z opatrení s vyšším zostatkom do opatrení s nižším zostatkom a zaistilo tým efektívne maximálne využitie prostriedkov z Európskej únie.

Aké sú odporúčania pre programové obdobie 2014 – 2020?

Kontrahovanie a čerpanie v rámci OPBK je možné považovať za uspokojivé vzhľadom na pokročilé obdobie implementácie a preto odporúčame v nastúpenom trende pokračovať aj v ďalšom programovom období 2014 – 2020.

Vzhľadom na hospodársku krízu a zvyšujúci sa trend nezamestnanosti je potrebné **OPBK prispôbovať súčasným potrebám ekonomiky, tzn. podporovať realizáciu projektov v oblasti malého a stredného podnikania s cieľom vytvoriť nové pracovné miesta a prístup obyvateľov ku kvalitným službám verejnej správy (regiónu).**

Vzhľadom na to, že BSK patrí ku krajom s najvyššou podporou výskumu a vývoja a dosahovania HDP, odporúčame v oblasti výskumu a inovácií vybudovať systém koordinácie štátnej vedeckej, technickej a inovačnej politiky a s tým súvisiacich rôznych typov podpory na účely interaktívnej spolupráce medzi vedeckými inštitúciami a MSP. Nové výzvy odporúčame zamerať najmä na podporu malého a stredného podnikania, dopravnú, technickú a sociálnu infraštruktúru s cieľom zvyšovať konkurencieschopnosť v danom regióne a naplniť merateľné ukazovatele v oblasti zamestnanosti.

Odporúčame RO OPBK venovať náležitú pozornosť príprave a vyhlasovaniu výziev na predkladanie ŽoNFP tak, aby sa zamedzila potreba zmien v dokumentoch a prílohách tvoriacich výzvu. Uvedená skutočnosť vychádza z analýzy výziev a realizovaného dotazníkového prieskumu.

Špecifická pozornosť by sa mala venovať v programovom období 2014-2020 najmä obsahovej stránke týchto dokumentov, ktorá bola pre žiadateľov nezrozumiteľná. Na základe uvedenej skutočnosti odporúčame jasne a zrozumiteľne špecifikovať prístup ku koncentrácii prostriedkov, konečných prijímateľov a celkový obsah jednotlivých dokumentov.

Najväčším nedostatkom zisteným v rámci predkladania ŽoNFP bola vysoká administratívna náročnosť. Na základe uvedeného nedostatku odporúčame znížiť administratívnu náročnosť pri predkladaní žiadosti o NFP spôsobom, napríklad: minimalizácie počtu povinných príloh, prípadne náhradou viacerých príloh čestnými vyhláseniami žiadateľa, minimalizácie počtu kópií projektu. Odporúčame RO OPBK, aby prijal kroky, ktoré by viedli k skráteniu resp. včasnému ukončeniu procesu konania ŽoNFP v zmysle lehoty uvedenej v Systéme riadenia ŠF KF. Uvedené odporúčanie prispeje k včasnému čerpaniu prostriedkov zo štrukturálnych fondov.

Po schválení projektu je dôležitým aspektom implementácia, v ktorej je potrebné stanoviť vhodné merateľné ukazovatele. V rámci prípravy budúcich intervencií navrhujeme v prípade zvyšovania dôrazu na dosahovanie výsledkov zaviesť vhodné merateľné ukazovatele. Odporúčame popri ukazovateľoch výstupu a ukazovateľoch horizontálnych princípov stanoviť na nižších úrovniach programu (najmä na úrovni prioritných osí a opatrení) aj ďalšie merateľné ukazovatele, ktoré budú zamerané na sledovanie plnenia špecifických cieľov. Dôležitým aspektom bude vytvoriť detailnú intervenčnú logiku pre jednotlivé časti programu a ich prepojenie.

Vzhľadom na to, že HP sú dôležitým prierezovým prvkom implementácie OP, preto bude nutné zvýšenú pozornosť venovať spôsobu implementácie HP po roku 2013. V rámci nového programového obdobia bude potrebné zabezpečiť efektívne a účinné monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľov HP, keďže poskytujú informáciu o dôležitej súčasti implementácie OPBK.

V prípade napĺňania administratívnych kapacít za účelom efektívnej implementácie OP je potrebné stabilizovať zamestnancov na jednotlivých postoch tak, aby boli v maximálnej možnej miere naplnené plánované stavy AK. Pre programové obdobie 2014-2020 odporúčame zvoliť stratégiu prípravy a rozvoja ľudských zdrojov zapojených do implementácie politiky súdržnosti. Súčasťou by mali byť systémy hodnotenia výkonnosti pracovníkov na základe štandardizovaných úloh.

Zo zistených skutočností v rámci strategického hodnotenia vyplýva, že by sa mala stratégia v programovom období 2014-2020 sústrediť na špecifický počet strategických priorit, ktoré by prispeli nielen k podpore vedomostnej ekonomiky, ale aj zvýšili konkurencieschopnosť regiónu.

Záver

Strategické hodnotenie posudzovalo relevantnosť programu a prioritných osí s ohľadom na meniace sa externé prostredie a potreby cieľových skupín, posúdenie účelnosti využívania štrukturálnych fondov, maximalizácie pridanej hodnoty a synergie, konzistencie s relevantnými politikami a stratégiami. Predmetom strategického hodnotenia bolo poskytnúť nezávislú analýzu v rámci celkového systému OPBK na základe dostupných údajov k 30.06.2013.

V prípade hodnotenia bolo vykonané posudzovanie sociálno-ekonomického a legislatívneho prostredia, jeho zmeny a ich vplyv na implementáciu OPBK. Hodnotenie sa podrobne zaoberalo vyhlásenými výzvami a ich vplyvom na pokrok v implementácii OPBK. V rokoch 2008 – 2010 prebiehalo intenzívne vyhlasovanie výziev na predkladanie ŽoNFP v rámci oboch prioritných osí. Už v roku 2010 sa v tomto procese prejavili dopady globálnej finančnej a hospodárskej krízy. Vplyv krízy mal za následok výrazné sociálno-ekonomické zmeny, ktoré sa v prípade napĺňania stratégie OPBK prejavili v zmene preferencií potenciálnych žiadateľov a znížením záujmu o realizáciu a financovanie inovačných aktivít s vyššou pridanou hodnotou predovšetkým v oblasti výskumu a vývoja. Dopady krízy sa menej prejavili v oblasti verejného sektora, najmä v oblasti regenerácie sídiel. Pretože tieto investície sú z 95 % financované prostredníctvom NFP, nízka potreba vlastného spolufinancovania nevyvolávala prílišné zaťaženie obecných a mestských, resp. samosprávnych rozpočtov.

V súvislosti s dopadmi globálnej krízy, vývojom externého prostredia a zmenou priorit žiadateľov bola v roku 2010 vypracovaná revízia OPBK, ktorej predmetom bolo zvýšenie alokácie operačného programu najmä v prioritnej osi 1. Zmeny, ktoré boli predmetom revízie OPBK, sa premietli do zmien merateľných ukazovateľov na úrovni programu, ale aj napriek tomu nepredstavovali odklon od pôvodne nastavených cieľov, a tým ani cieľových hodnôt.

Globálnym cieľom OPBK bolo posilniť konkurenčnú schopnosť regiónu prostredníctvom rozvoja vedomostnej ekonomiky a budovania regiónu atraktívneho pre život. Globálnym cieľom sa nadväzovalo na komplexnú stratégiu rozvoja BA kraja ako na stanovený systém implementácie intervencií zo ŠF v kraji prostredníctvom niekoľkých operačných programov. Globálny cieľ bol sledovaný prostredníctvom špecifických cieľov premietnutých do prioritných osí, **prioritná os č.1: Infraštruktúra** a **prioritná os č.2: Vedomostná ekonomika**.

Plnenie cieľov OPBK bolo sledované prostredníctvom systému merateľných ukazovateľov. Vďaka odstraňovaniu metodických postupov pri monitorovaní boli z časti dosiahnuté hodnoty merateľných ukazovateľov zodpovedajúce výške vyčerpania alokovaných zdrojov. Plnenie cieľov OPBK je preto možné hodnotiť ako uspokojivé. Operačný program Bratislavský kraj prispel k rozvoju Bratislavského samosprávneho kraja najmä v oblasti Vedomostnej ekonomiky, v rámci ktorej sa zamerával najmä na Podporu tvorby a zavádzania inovácií a technologických transferov v MSP, Podporu zavádzania a využívania progresívnych technológií v MSP s cieľom zníženia energetickej a materiálovej náročnosti alebo využitia energie z obnoviteľných zdrojov, Podporu projektov zavádzania inovatívnych technológií v MSP na predchádzanie vzniku znečistenia ovzdušia alebo zníženia emisií do ovzdušia, Ochranu duševného vlastníctva, Elektronizáciu samosprávy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni vrátane podpory budovania a rozvoja integrovaných obslužných miest, Podporu dostupnosti širokopásmového internetu, Zavádzanie a účinné využívanie prístupu IKT v MSP.

V rámci prioritnej osi 1 boli podporené Príprava a realizácia integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí mesta Bratislava, Samostatné dopytovo orientované projekty regenerácie sídiel, Zachovanie a obnova prírodného dedičstva a podpora cyklistických trás s cieľom podpory rozvoja cestovného ruchu, Zriadenie jednotného tarifného systému MHD a vybudovanie prestupných terminálov v rámci podpory bratislavskej integrovanej dopravy, Príprava a realizácia aktivít zameraných na zvýšenie kvality systému integrovanej osobnej hromadnej dopravy a zníženie jej

negatívneho dopadu na ŽP, Podpora koľajovej dopravy na riadených križovatkách, Informačné zabezpečenie systému integrovanej hromadnej dopravy a jeho marketingová podpora.

Na základe analýzy celkového stavu implementácie OPBK k 30.06.2013 a vyhlasovaných výziev je možné považovať čerpanie a kontrahovanie finančných prostriedkov za uspokojivé. RO a SO/RO vytvorili dobré predpoklady pre vyčerpanie finančných prostriedkov NFP alokovaných na roky 2007 – 2013 a naplnenie rozhodujúcej časti programových cieľov a príslušných merateľných ukazovateľov.

K 30.6.2013 dosahovala úroveň čerpania finančných prostriedkov v rámci OPBK 48,18 %. Na základe tejto hodnoty bol OPBK z jedenástich operačných programov NSRR implementovaných v rokoch 2007 – 2013 na piatom mieste v poradí úspešnosti.

V programovom období 2007 – 2013 k 30.06.2013 bolo v rámci prioritnej osi 1 vyhlásených 9 výziev. V rámci všetkých výziev bolo prijatých 192 ŽoNFP v celkovej výške žiadaných príspevkov 109 974 886,40 EUR. Z toho 87 ŽoNFP bolo schválených a 105 ŽoNFP neschválených. V rámci schválených ŽoNFP bolo zazmluvnených 79 projektov v celkovej výške NFP 37 635 947,64 EUR a riadne ukončených bolo 45 v celkovej výške čerpaných finančných prostriedkov 20 257 393,37 EUR. Na základe uvedených výsledkov je možné konštatovať, že stratégia OPBK v rámci prioritnej osi bola k 30.6.2013 naplnená čiastkovo.

V rámci prioritnej osi 2 bolo vyhlásených 12 výziev. V rámci všetkých výziev bolo prijatých 472 ŽoNFP v celkovej výške žiadaných prostriedkov 60 094 065,33 EUR. Z toho bolo 288 ŽoNFP schválených a 184 ŽoNFP neschválených. V rámci schválených ŽoNFP bolo podpísaných 237 v celkovej výške 40 179 380,56 EUR. Riadne ukončených projektov bolo 189 v celkovej výške čerpaných prostriedkov 22 520 615,19 EUR tzn., že k 30.6.2013 prioritná os 2 čiastkovo prispievala k plneniu stratégie.

K plneniu stratégie taktiež prispievali aj štyri horizontálne priority: Marginalizované rómske komunity, Rovnosť príležitostí, Trvalo udržateľný rozvoj, Informačná spoločnosť.

Zmyslom každej horizontálnej priority bolo zabezpečiť dosiahnutie pre ňu definovaného cieľa, ktorý sa týkal viacerých priorít NSRR a nemohol byť zabezpečený iba s jedným operačným programom, ale vyžadoval si koordinovaný prístup pretínajúci viaceré špecifické priority resp. projekty. K 30.06.2013 všetky horizontálne priority čiastočne prispeli k naplneniu stratégie, pretože časť projektov bola realizovaná po uvedenom termíne a nebolo možné analyzovať tento stav.

V prípade územnej koncentrácie v NSRR bola sledovaná koncentrácia aktivít do kohéznych a inovačných pólov rastu. Najviac k naplneniu stratégie realizovaním 189 projektov prispela prioritná os 2 Vedomostná ekonomika a v rámci prioritnej osi 1 bolo zrealizovaných 45 projektov. Na základe zistených skutočností je možné konštatovať, že finančná koncentrácia bola v jednotlivých oblastiach BA kraja pomerne vyvážená.

V časti Riadenie OPBK bol zhodnotený nielen stav administratívnych kapacít v rámci implementačných orgánov, ale aj výkon úloh a funkcií RO, SO/RO a PJ. V prípade analýzy stavu AK najlepší stav vykazoval RO s 98,22 % a najnižší stav naplnenia kapacít SO/RO s 92,78 %. Počas sledovaného obdobia bolo zrealizovaných niekoľko auditov zameraných na úroveň implementácie OPBK. Na základe auditov je možné konštatovať, že účinnosť riadiaceho a kontrolného systému v rámci OPBK bola správne nastavená. Identifikované nedostatky neovplyvnili zásadne fungovanie kľúčových prvkov.

Finančný plán OPBK bol súčasťou schválenej stratégie operačného programu. Závazné členenie alokácie sa vzťahovalo na prioritné osi a ročné záväzky jednotlivých rokov programového obdobia. Celkový príspevok Európskeho fondu regionálneho rozvoja na financovanie OPBK v programovom období 2007 – 2013 predstavoval 95 207 607 EUR. Rozpočet operačného programu vrátane národných zdrojov predstavoval 112 008 952 EUR.

Indikatívna alokácia v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bola k 30.06.2013 na úrovni 85 727 607,00 EUR. Najvyššia indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 9 298 872,00 EUR, čo predstavuje 18,18 % z celkovej

indikatívnej alokácie na os 1 Infraštruktúra a 10,85 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK. Najnižšia indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 1 v hodnote 4 418 027,00 EUR, čo predstavuje 8,64 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 1 Infraštruktúra a 5,15 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK.

Súčasťou strategického hodnotenia bola aj realizácia dotazníkového prieskumu, v rámci ktorého sa zisťovali názory a úroveň spokojnosti v oblasti čerpania prostriedkov z OPBK od konečných prijímateľov finančných prostriedkov. Dotazník obsahoval 9 otázok, v rámci ktorých sa respondenti vyjadrovali k pozitívam a negatívam uchádzania sa o NFP, najčastejším problémom týkajúcim sa tvorby projektov, ku konkrétnym prínosom zrealizovaných projektov, k zmenám v rámci implementácie, oblastí záujmu v novom programovom období. V závere prieskumu vyjadrili svoje predstavy a odporúčania do nového PO. Do prieskumu sa zapojilo 41 respondentov.

Na základe identifikovaných zistení v rámci strategického hodnotenia boli navrhnuté opatrenia na zlepšenie činnosti OPBK v novom programovom období 2014 – 2020. V rámci intervencií v novom programovom období sa odporúča zaviesť merateľné ukazovatele na úrovniach prioritných osí a opatrení a ukazovatele na sledovanie špecifických cieľov. Na základe tejto skutočnosti bude možné lepšie sledovať dosiahnuté výsledky v rámci plnenie cieľov OP.

Ďalšie navrhnuté odporúčania sa týkali prípravy a vyhlasovania výziev na predkladanie ŽoNFP, v ktorom sa odporúča zamedziť zmeny v dokumentoch a prílohách tvoriacich výzvu. V oblasti administratívnej náročnosti sa odporúča znížiť administratívnu náročnosť v prípade predkladania Žiadostí o NFP prostredníctvom minimalizácie príloh, počtu kópií projektu a pod.

V prípade procesu konania ŽoNFP sa odporúča RO prijať kroky, ktoré by viedli k skráteniu resp. včasnému ukončeniu procesu konania ŽoNFP.

Ďalšou oblasťou, v rámci ktorej boli navrhnuté zmeny, je oblasť samotnej implementácie HP, v rámci ktorej je potrebné zaviesť účinné a efektívne monitorovanie a hodnotenie cieľov HP. V programovom období 2014 – 2020 by sa mala stratégia sústrediť najmä na špecifickejší počet strategických priorit, ktoré by prispeli k podpore vedomostnej ekonomiky.

Sumár

Slovenská ekonomika v roku 2001 vstúpila do fázy expanzie, ktorej vrchol bol dosiahnutý v rokoch 2006 a 2007. V tomto období dosiahol rast HDP najvyššie hodnoty od vzniku samostatnej SR (10,5 % v 2007). Vysoký ekonomický rast v rámci tohto obdobia sa preukazoval rastom HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily (PKS) a prispel k reálnej konvergencii slovenskej ekonomiky k priemeru EÚ 27. V roku 2005 dosiahla slovenská ekonomika 60 % výkonnosti priemeru EÚ 27, v roku 2008 sa jej výkonnosť zvýšila až na 73 %. Dosiahnutím tejto úrovne sa proces konvergenzie zastavil a slovenská ekonomika si v nasledujúcich troch rokoch udržovala dosiahnutú úroveň. V roku 2007 sa vytvorilo prvé programové obdobie, v rámci ktorého mohlo Slovensko využívať zdroje z fondov EÚ a tým prispievať k zvyšovaniu ekonomickej úrovne SR. Hlavné ciele a priority tohto obdobia boli implementované prostredníctvom 11 operačných programov v rámci NSRR.

Jedným z operačných programov bol aj OP Bratislavský kraj, ktorý bol určený územiu Bratislavského kraja spadajúcemu pod cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. BK patril k ekonomicky najvyspelejším regiónom SR a dlhodobo patrí aj medzi ekonomicky najvyspelejšie regióny v EÚ. OP bol vypracovaný v nadväznosti na regionálnu analýzu sociálno-ekonomických charakteristík územia. Operačný program Bratislavský kraj bol spracovaný v koherencii so stratégiou Národného strategického referenčného rámca SR.

Globálny cieľ OPBK bol stanovený na základe sociálno-ekonomickej analýzy kraja, SWOT analýzy, identifikovaných disparít a faktorov rozvoja. Hlavným globálnym cieľom bolo posilniť konkurenčnú schopnosť regiónu prostredníctvom rozvoja vedomostnej ekonomiky a budovania regiónu atraktívneho pre život.

Špecifické ciele operačného programu boli napĺňané prostredníctvom dvoch prioritných osí OPBK: **prioritná os č.1: Infraštruktúra** a **prioritná os č.2: Vedomostná ekonomika**. A jednej horizontálnej prioritnej osi, ktorá bola určená na podporu kvalitnej implementácie celého programu, **prioritná os č.3: Technická pomoc**.

Hlavným cieľom prioritnej osi 1 Infraštruktúra bolo zvýšiť úroveň atraktívnosti Bratislavského kraja prostredníctvom zlepšenia kvality a úrovne sídiel a kvality verejnej dopravy pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. Na tento cieľ bolo alokovaných 45 932 540 EUR. Cieľom prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika bolo prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám najmä v oblasti MSP zvýšiť podporu v oblasti konkurencieschopnosti regiónu. Alokácia finančných prostriedkov predstavovala 37 587 460 EUR.

Prioritná os 3 Technická pomoc pôsobila ako podporný mechanizmus pre vykonávanie jednotlivých úloh RO OPBK a SO/RO definovaných vo všeobecnom nariadení. Výška alokovaných prostriedkov predstavovala 3 480 000 EUR.

Charakter operačného programu OPBK nešpecifikoval vo svojom dokumente konkrétne cieľové skupiny. Za cieľové skupiny boli považovaní predovšetkým priami užívatelia výsledkov projektu.

V súlade s NSRR SR boli v rámci intervencií OPBK rešpektované štyri horizontálne priority: Marginalizované rómske komunity, Rovnosť príležitostí, Trvalo udržateľný rozvoj, Informačná spoločnosť.

Zmyslom každej horizontálnej priority bolo zabezpečiť dosiahnutie pre ňu definovaného cieľa, ktorý sa týkal viacerých priorít NSRR a nemohol byť zabezpečený iba s jedným operačným programom, ale vyžadoval si koordinovaný prístup pretínajúci viaceré špecifické priority, resp. projekty.

Operačný program Bratislavský kraj ako strednodobý dokument, jeho nastavenie, aktuálnosť a adresnosť priamo ovplyvňovali externé zmeny, ako sú sociálno-ekonomické zmeny a zmeny v prioritách Európskej únie.

Vzhľadom na vplyv uvedených externých zmien, hospodársku krízu a výsledkov pravidelného hodnotenia operačného programu bolo potrebné prehodnotiť nastavenie OPBK v koherencii s potrebami slovenskej spoločnosti a prípadnými zmenami v prioritách samosprávy.

Na podnet EK a v súvislosti s globálnou krízou a zmenou priorít žiadateľov bola v roku 2010 vypracovaná revízia OPBK. Revíziu schválila EK v septembri 2011, v rámci ktorej modifikovala stratégiu a finančný plán operačného programu. Hlavným cieľom revízie bolo zvýšenie alokácie operačného programu na základe dodatočných finančných prostriedkov pridelených SR v nadväznosti na technickú úpravu finančného rámca na roky 2011 – 2013. Presun finančných prostriedkov nastal z opatrenia 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava z oblasti podpory MHD vo výške 3 mil. EUR a z oblasti podpory prestupných terminálov vo výške 3 mil. EUR do opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel celkovo vo výške 6 000 000 EUR. V prioritnej osi 2 sa presunuli prostriedky v rámci opatrenia 2.1 Inovácie a technologické transfery vo výške 3 000 000 EUR, v rámci opatrenia 2.2 Informatizácia spoločnosti vo výške 2 025 600 EUR, z opatrenia 2.2 Informatizácia spoločnosti na podporu aktivít v opatrení 2.1 Inovácie a technologické transfery vo výške 1 519 200 EUR. V dodatočnej finančnej alokácii na podporu územia BSK, ktorej cieľom bolo zaistiť financovanie ISRMO v okresných mestách Bratislavského samosprávneho kraja, sa navýšili finančné prostriedky vo výške 8 262 693 EUR s cieľom posilniť podporu regenerácie sídiel, podporu zariadení občianskej infraštruktúry prostredníctvom integrovaných stratégií rozvoja mestských oblastí v obciach so štatútom mesta (prioritná os 1). Súčasťou revízie boli obsahové úpravy, ktoré mali zabezpečiť efektívnejšiu implementáciu. Prostredníctvom revízie sa doplnili informácie o možnostiach využívania nástrojov bytovej politiky v rámci BSK, rozšírili sa oblasti podpory miest BSK prostredníctvom ISRMO, zjednodušili sa podmienky podpory v oblasti ISRMO, doplnili sa informácie o projekte Regionálneho a inovačného centra, upravili sa aktivity v rámci opatrenia 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava, kompetencie SO/RO/RO a ukazovatele v prioritnej osi 3 Technická pomoc. V prípade formálnych úprav identifikačných údajov orgánov zapojených do implementácie OPBK bola revízia zameraná na zosúladienie OPBK s aktuálnym stavom organizácie ústrednej štátnej správy. Revízia ovplyvnila aj zmeny v Pláne hodnotení OPBK a v Zozname indikátorov na úrovni Operačného programu. Zmeny, ktoré boli predmetom revízie OPBK, sa odzrkadlili v zmenách merateľných ukazovateľov na úrovni programu, avšak nepredstavovali výraznejší odklon od pôvodne nastavených cieľov a tým ani cieľových hodnôt. V prípade niektorých ukazovateľov došlo aj k zvýšeniu očakávaných cieľových hodnôt plánovaných na úrovni roku 2015. Cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov dodatočne odzrkadlili ciele vo všetkých oblastiach podpory.

Od začiatku programového obdobia bolo v rámci všetkých výziev prijatých 686 ŽoNFP. Z toho 393 ŽoNFP bolo odporučených na schválenie a 293 bolo odporučených na neschválenie. Za sledované obdobie bolo zazmluvnených 334 projektov.

V rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra bolo od začiatku programového obdobia prijatých 192 ŽoNFP. Z toho bolo odporučených na schválenie 87 a 105 bolo odporučených na neschválenie. Do 30.06.2013 bolo zazmluvnených v rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra 79 projektov.

V rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika bolo od začiatku programového obdobia prijatých 472 ŽoNFP. Z toho 288 bolo odporučených na schválenie a 184 bolo odporučených na neschválenie. Do 30.06.2013 bolo zazmluvnených v rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika 237 projektov.

V rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc bolo od začiatku programového obdobia prijatých 22 ŽoNFP. Z toho bolo odporučených na schválenie 21 a 1 bola odporučená na neschválenie. Do 30.6.2013 bolo zazmluvnených v rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc 20 projektov z toho 15 je k sledovanému obdobiu riadne ukončených.

Funkcie RO OPBK do roku 2010 vykonávalo MVRR SR, od roku 2010 boli vykonávané funkcie odboru riadenia pomoci pre Bratislavský kraj (organizačne začlenený do Agentúry na podporu regionálneho rozvoja MPRV SR) v rámci MPRV SR a pozostávali z nasledovných oddelení: Oddelenie riadenia programov pomoci pre BK; Oddelenie implementácie programov

pomoci pre BK; Oddelenie finančného riadenia programov pomoci pre BK; Oddelenie kontroly programov pomoci pre BK.

Odbor riadenia pomoci mal k 31. decembru 2007 vytvorených 38 štátnozamestnaneckých miest. Stav personálnych kapacít je z pohľadu odbornosti a skúseností zamestnancov na požadovanej úrovni, pričom zamestnanci priebežne zvyšujú svoju kvalifikáciu prostredníctvom vzdelávacích aktivít.

Bratislavský samosprávny kraj, Odbor implementácie SO/RO pre OPBK mal k 31. decembru 2007 vytvorených 12 pracovných miest v rámci organizačnej štruktúry Odboru implementácie SO/RO pre OPBK. K 1.7.2012 bol stav administratívnych kapacít opäť naplnený na 100%. Na PJ bola situácia za sledované obdobie stabilizovaná. Zásadnejšie zmeny boli iba v roku 2010, keď bola zaznamenaná fluktuácia 3 zamestnancov.

Dosahovanie globálneho cieľa OPBK bolo sledované aj prostredníctvom napĺňania merateľných ukazovateľov. V rámci core ukazovateľa č. 1 *Počet novovytvorených pracovných miest* sa k 30.06.2013 na základe zazmluvnených projektov v rámci OPBK vytvorilo 215 nových pracovných miest. V rámci core ukazovateľa č. 2 *Počet novovytvorených pracovných miest pre mužov* na základe zazmluvnených projektov v rámci OPBK bolo vytvorených 149 nových pracovných miest pre mužov. V prípade core ukazovateľa č. 3 *Počet novovytvorených pracovných miest pre ženy* bolo vytvorených 66 nových pracovných miest pre ženy. Na základe uvedenej skutočnosti je možné konštatovať, že implementácia jednotlivých projektov prispela k naplneniu stratégie v oblasti zvyšovania konkurencieschopnosti podnikateľského prostredia a zamestnanosti.

Z analýzy celkového stavu implementácie OPBK a vyhlasovaných výziev z pohľadu čerpania a kontrahovania finančných prostriedkov je zrejmé, že sa tento stav považuje za uspokojivý. Nepodarilo sa však vyhnúť negatívnym vplyvom interného a externého prostredia. Tieto faktory sa prejavili na schopnosti programu plniť zvolenú stratégiu a stanovené ciele, pretože stratégia OPBK bola nastavovaná v rokoch 2006 – 2007 a vychádzala z dynamiky a stability ekonomického prostredia relevantných k danému obdobiu.

V rokoch 2008 – 2010 prebiehalo vyhlasovanie výziev na predkladanie ŽoNFP v rámci prioritných osí Infraštruktúra a Vedomostná ekonomika. Už v roku 2010 sa však v tomto procese prejavili dopady globálnej finančnej a hospodárskej krízy. Kríza priniesla výrazné sociálno-ekonomické zmeny, ktoré sa v prípade napĺňania stratégie OPBK prejavili v zmene preferencií potenciálnych žiadateľov (najmä v sektore MSP) a znížením záujmu o realizáciu a financovanie inovačných aktivít s vyššou pridanou hodnotou (oblasť výskumu a vývoja). Menej sa kríza prejavila vo verejnom sektore, ktorý mal stabilne vysoký záujem o pomerne rýchlo realizovateľné investície stavebného charakteru s menším rozsahom najmä v oblasti regenerácie sídiel.

RO a SO/RO vytvorili dobré predpoklady pre vyčerpanie finančných prostriedkov NFP alokovaných na roky 2007 – 2013 a naplnenie rozhodujúcej časti programových cieľov a príslušných merateľných ukazovateľov. Plnenie cieľov OPBK bolo sledované prostredníctvom systému merateľných ukazovateľov jednotlivých prioritných osí a horizontálnych priorit. Postupné odstraňovanie metodických nedostatkov pri monitorovaní a vyhodnocovaní ukazovateľov prispelo k dosiahnutiu hodnôt, ktoré zodpovedali výške vyčerpania alokovaných zdrojov. Taktiež správne nastavenie podmienok vo vyhlasovaných výzvach prispelo k napĺňaniu merateľných ukazovateľov a realizácii projektov, ktoré využívajú NFP. Plnenie cieľov OPBK k 30.06.2013 je možné zhodnotiť ako dostatočné.

Celkové nastavenie programu na začiatku programového obdobia vychádzalo z makroekonomických faktorov, čo sa odrazilo aj na charaktere podporovaných aktivít s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti podnikateľského prostredia a zamestnanosti. Ciele OPBK boli naďalej vysoko relevantné a prebiehajúca svetová hospodárska kríza ešte zdôraznila ich význam. Podľa indexu inovatívnosti obsadilo Slovensko 19. miesto. Na základe uvedenej skutočnosti je možné konštatovať, že OPBK vhodne vplýval a pokrýval aktuálne problémy a nedostatky slovenského hospodárstva vrátane potrieb podpory podnikateľov.

K 30.6.2013 dosiahla úroveň čerpania finančných prostriedkov v rámci OPBK 48,18 %. Na základe tejto hodnoty bol OPBK z jedenástich operačných programov NSRR implementovaných v rokoch 2007 – 2013 na piatom mieste v poradí úspešnosti. V prípade fyzického a finančného pokroku v procese implementácie OPBK je napredovanie v rámci jednotlivých prioritných osí a opatrení výrazne rozdielne. Z oprávnených aktivít sa pôvodne v rokoch 2008 – 2010 vyprofilovali oblasti podpory, po ktorých potenciálni žiadatelia prejavovali najväčší dopyt a tento trend sa zachoval aj po revízii OPBK z roku 2011.

Nižší fyzický pokrok bol dosiahnutý pri implementácii prioritnej osi 1 Infraštruktúra, v rámci ktorej podiel zazmluvnených finančných prostriedkov predstavoval v percentuálnom vyjadrení 70,9 %. V rámci finančného pokroku podiel čerpaných finančných prostriedkov dosiahol 39,25 % z celkovej alokácie pre prioritnú os. V rámci opatrenia 1.1. Regenerácia sídiel predstavoval podiel zazmluvnených finančných prostriedkov 66,31 % a podiel vyčerpaných finančných prostriedkov 44,76 % z alokácie na opatrenie. Hlavným negatívnym aspektom v rámci implementácie opatrenia 1.1. boli do polovice roku 2013 nerealizované projekty v rámci skupiny aktivít 1.1.1 Príprava a realizácia ISRMO. Oznam o možnosti predkladania ISRMO slúžiaci predvýberu ISRMO bol zrušený. Následná výzva na predkladanie čiastkových projektov ISRMO (so zakomponovaným prvkom predvýberu) v čase realizácie hodnotenia nebola uzavretá. Úspešnosť implementácie opatrenia 1.1 a prioritnej osi 1 a implementácia iniciatívy JESSICA prostredníctvom ŠFRB je sústredená predovšetkým do oblasti podpory bývania s vyčleneným objemom 3 mil. eur (zdroje EÚ).

V opatrení 1.2 Regionálna a mestská doprava podiel kontrahovania dosiahol 85,87 %, čo je možné považovať za uspokojivú úroveň. V tejto oblasti výrazne zaostávalo čerpanie 21,27 % z celkovej alokácie, ktorá bola vyčlenená na opatrenie. Táto situácia nastala najmä z dôvodu zrušenia výziev kvôli nepripravenosti prijímateľov a pretrvávajúcich problémov v oblasti verejného obstarávania.

V prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika bol fyzický a finančný pokrok vyšší, pretože podiel zakontrahovaných finančných prostriedkov dosiahol 93,16 % a čerpanie finančných prostriedkov sa pohybovalo na úrovni 57,61 %. Na túto skutočnosť vplýval predovšetkým vyšší dopyt a absorpcia v opatreniach 2.1 a 2.2.

V rámci opatrenia 2.1 Inovácie a technologické transfery predstavoval podiel zazmluvnených finančných prostriedkov 97,07 % a podiel čerpania 81,14 %. V rámci opatrenia 2.2 Informatizácia spoločnosti predstavoval podiel zazmluvnených finančných prostriedkov 86,89 % a čerpanie je na úrovni 19,87 %.

Dôvody, prečo neboli využité všetky finančné prostriedky v rámci jednotlivých prioritných osí, vychádzali často z nedodržania podmienok pri ŽoNFP, z dlhého administratívne a časovo náročného procesu alebo nedostatku finančných prostriedkov v rámci spolufinancovania na danom projekte. K najčastejším nedostatkom zisteným pri podávaní ŽoNFP patrilo nesplnenie kritérií formálnych náležitostí, nedoručenie povinných príloh v stanovenej lehote, nedoručenie originálov príloh, nedostatočné preukázanie vlastníckych vzťahov v zmysle Príručky pre žiadateľa v rámci Operačného programu Bratislavský kraj, nedosiahnutie minimálneho stanoveného počtu bodov v odbornom hodnotení ŽoNFP, napr. nesprávne stanovené merateľné ukazovatele výsledku a dopadu a nesprávne stanovené oprávnené výdavky v rámci ŽoNFP. Aj napriek skutočnosti, že implementácia OPBK z celkového hľadiska prebiehala na uspokojivej úrovni, existujú aj riziká, ktoré by v prípade nedostatočnej eliminácie mohli mať negatívny vplyv na kontrahovanie a čerpanie alokovaných finančných prostriedkov.

OPBK v súlade so systémom riadenia ŠF a KF považuje hodnotenie za proces, prostredníctvom ktorého sa systematicky skúma prínos z realizácie operačného programu a jeho súlad s cieľmi, ktoré sú stanovené v OP a NSRR. Stratégia OPBK bola v súlade s relevantnými politikami NSRR, Národnou lisabonskou stratégiou, Národnou stratégiou trvalo udržateľného

rozvoja a Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001. Na úrovni EÚ bola v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva, Lisabonskou stratégiou, Göteborgskou stratégiou a pod.

V prípade zmien, ktoré ovplyvnili realizáciu OPBK, je možné konštatovať, že ani v jednej z analyzovaných oblastí – legislatíva, demografia, ekonomické prostredie, vedomostná ekonomika a skupiny aktivít jednotlivých prioritných osí nedošlo k výrazným zmenám, ktoré by zásadným spôsobom ovplyvnili realizáciu OPBK.

V rámci stratégie boli identifikované aj 4 horizontálne priority Rovnosť príležitostí, Marginalizované rómske komunity, Informačná spoločnosť a Trvalo udržateľný rozvoj, prostredníctvom ktorých boli napĺňané parciálne ciele stratégie. Plnenie stratégie bolo sledované prostredníctvom merateľných ukazovateľov. Na základe dosiahnutých výsledkov jednotlivých merateľných ukazovateľov je možné skonštatovať, že ani jedna z horizontálnych priorit nebola naplnená na 100 %, pretože niektoré projekty realizované v rámci HP boli riadne ukončené až po 30.6.2013. K uvedenému termínu všetky horizontálne priority čiastočne prispeli k naplneniu stratégie.

V programovom období 2007 – 2013 k 30.06.2013 bolo v rámci prioritnej osi 1 vyhlásených 9 výziev. V rámci všetkých výziev bolo prijatých 192 ŽoNFP v celkovej výške žiadaných príspevkov 109 974 886,40 EUR. Z toho 87 ŽoNFP bolo schválených a 105 ŽoNFP neschválených. V rámci schválených ŽoNFP bolo zazmluvnených 79 projektov v celkovej výške NFP 37 635 947,64 EUR a riadne ukončených bolo 45 v celkovej výške čerpaných finančných prostriedkov 20 257 393,37 EUR. Na základe uvedených výsledkov je možné konštatovať, že stratégia OPBK v rámci prioritnej osi bola k 30.6.2013 naplnená čiastkovo.

Z uvedených informácií vyplýva, že v programovom období v rámci prioritnej osi 2 bolo vyhlásených 12 výziev. V rámci všetkých výziev bolo prijatých 472 ŽoNFP v celkovej výške žiadaných prostriedkov 60 094 065,33 EUR. Z toho 288 ŽoNFP bolo schválených a 184 ŽoNFP neschválených. V rámci schválených ŽoNFP bolo podpísaných 237 v celkovej výške 40 179 380,56 EUR. Riadne ukončených projektov bolo 189 v celkovej výške čerpaných prostriedkov 22 520 615,19 EUR tzn., že k 30.6.2013 prioritná os 2 čiastkovo prispievala k plneniu stratégie.

Na účely územnej koncentrácie v NSRR bolo dôležité sledovať koncentráciu aktivít do inovačných a kohéznych pólov rastu v súlade s polycentrickým konceptom rozvoja osídlenia. V rámci BSK boli navrhnuté **4** inovačné póly rastu, **33** kohéznych pólov, **22** obcí, ktoré nie sú pólmi rastu v záujmovom území inovačných pólov rastu a **14** obcí, ktoré nie sú pólmi rastu mimo záujmového územia inovačných pólov rastu. Počas sledovaného obdobia nedošlo k zmenám v rámci pólov rastu situovaných na území OP BK. Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že najviac k naplneniu stratégie realizovaním **189** projektov prispela prioritná os 2 Vedomostná ekonomika, nakoľko BSK SR predstavuje región s navyjššou podporou výskumu a vývoja a zároveň dosahuje najväčšie HDP. V rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra vytvárali intervencie synergiu, ktorá prispievala k zlepšeniu dostupnosti jednotlivých pólov rastu. K 30.06.2013 bolo zrealizovaných v rámci tejto priority 45 projektov. Finančná koncentrácia bola v jednotlivých oblastiach pomerne vyvážená.

V časti Riadenie OPBK bol zhodnotený stav administratívnych kapacít v rámci implementačných orgánov, analyzovali sa jednotlivé orgány a výkon ich činností. Z uvedených skutočností vyplýva, že plánované administratívne kapacity neboli v danom programovom období naplnené na 100 %. Najlepší stav vykazoval RO, ktorý naplnil kapacity na 98,22 %. Naopak, najmenej sa podarilo naplniť stav SO/RO na 92,78 % a PJ naplnila kapacity na 95,61 %. Súčasťou tejto kapitoly boli aj identifikované nedostatky v rámci systémových auditov, ktoré boli zistené predovšetkým v úlohách a funkciách RO, SO/RO. Všetky nedostatky boli na základe odporúčaní postupne eliminované.

Súčasťou operačného programu je aj stanovenie finančného plánu. Finančný plán OPBK bol súčasťou schválenej stratégie operačného programu. Záväzné členenie alokácie sa vzťahovalo na prioritné osi a ročné záväzky jednotlivých rokov programového obdobia. Celkový príspevok

Európskeho fondu regionálneho rozvoja na financovanie OPBK v programovom období 2007 – 2013 predstavoval 95 207 607 EUR. Rozpočet operačného programu vrátane národných zdrojov predstavoval 112 008 952 EUR.

K 30.6.2013 dosahoval OPBK úroveň čerpania finančných prostriedkov v rámci OPBK 48,18 %. Podľa dosiahnutého percenta čerpania finančných prostriedkov bol označený OPBK ako piaty najúspešnejší operačný program z jedenástich operačných programov NSRR implementovaných v rokoch 2007 – 2013. Z tohto hľadiska možno považovať úroveň čerpania finančných prostriedkov OPBK za uspokojivú.

Indikatívna alokácia v rámci Operačného programu Bratislavský kraj bola k 30.06.2013 na úrovni 85 727 607,00 EUR. Najvyššia indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 5 v hodnote 9 298 872,00 EUR, čo predstavuje 18,18 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 1 Infraštruktúra a 10,85 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK. Najnižšia indikatívna alokácia v rámci osi 1 Infraštruktúra bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 1 v hodnote 4 418 027,00 EUR, čo predstavuje 8,64 % z celkovej indikatívnej alokácie na os 1 Infraštruktúra a 5,15 % z celkovej indikatívnej alokácie v rámci OPBK.

V rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bola indikatívna alokácia k 30.06.2013 na úrovni 34 587 460,00 EUR, čo vo vzťahu k celkovej alokácii v hodnote 85 727 607,00 EUR predstavuje 40,35 %. Najvyššia indikatívna alokácia v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bola k 30.06.2013 v okrese Bratislava 1 v hodnote 6 784 182,50 EUR a najnižšia indikatívna alokácia v rámci osi 2 Vedomostná ekonomika bola k 30.06.2013 v okresoch Bratislava 3, Bratislava 4, Bratislava 5, každá v hodnote 3 204 832,50 EUR.

Na začiatku programového obdobia bola indikatívna alokácia finančných prostriedkov pre OPBK nastavená len čiastočne efektívne. MPRV SR prijalo opatrenia, ktoré zabezpečili presun finančných prostriedkov z opatrení s nižšou absorpčnou schopnosťou do opatrení s vyššou absorpčnou schopnosťou a zaistilo tým maximálne využitie prostriedkov z Európskej únie.

Súčasťou strategického hodnotenia bola aj realizácia dotazníkového prieskumu, v rámci ktorého sa zisťovali názory a úroveň spokojnosti v rámci čerpania prostriedkov z OPBK od prijímateľov finančných prostriedkov. Dotazník obsahoval 9 otázok, v rámci ktorých sa respondenti vyjadrovali k pozitívam a negatívam uchádzania sa o NFP, najčastejším problémom týkajúcim sa tvorby projektov, ku konkrétnym prínosom zrealizovaných projektov, k zmenám v rámci implementácie a oblastí záujmu v novom programovom období. V závere prieskumu bolo možné vyjadriť svoje predstavy a odporúčania do nového PO. Do prieskumu sa zapojilo 41 respondentov. Oblasť pôsobnosti zapojených respondentov predstavovala obec/mesto, súkromný subjekt, fyzická osoba. Zistené informácie zobrazuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 37 Prehľad zistení dotazníkového prieskumu

Tézy	Zistenia
<i>Pozitíva uchádzania sa o NFP</i>	Podpora MSP, zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva a rozvoj regiónu
<i>Negatíva uchádzania sa o NFP</i>	Administratívne a časovo náročný proces, deformácia trhového prostredia, jednoúčelové využitie finančných prostriedkov.
<i>Problémy pri tvorbe projektov</i>	Administratívna záťaž, nedostatok výziev zameraných na aktivity podnikateľských subjektov, zdĺhavý proces pri hodnotení ŽoNFP, kompletizácia projektového spisu a problémy s vybavovaním podpornej dokumentácie k ŽoNFP.
<i>Prínos projektu</i>	Zlepšenie estetického vzhľadu obce prostredníctvom novovytvorených oddychových zón, zatraktívnenie verejného priestranstva, detských ihrísk, parkov, dobudovanie a podpora rozvoja integrovanej dopravy, dobudovanie siete trolejbusových tratí, rozvoj cestovného ruchu, zlepšenie podmienok pre cestujúcich využívajúcich železničnú a autobusovú dopravu, obnova IT vybavenosti firmy, zriadenie chránenej dielne, investície do prevádzky zvyšujúce konkurencieschopnosť, tvorba a udržateľnosť nových pracovných miest, rozšírenie výrobného sortimentu.
<i>Zmeny v implementácii (2014 – 2020)</i>	Zníženie administratívnej náročnosti, zníženie počtu povinných príloh, skrátenie doby odborného hodnotenia, dostatočný časový priestor medzi výzvou a termínom podávania žiadostí, nemennosť podmienok, zjednodušenie preukazovania oprávnenosti žiadateľa o NFP, vyššie alokácie finančných prostriedkov na jednotlivé výzvy, rovnaké pravidlá a podmienky pre všetky spoločnosti, uplatnenie integrovaného prístupu zdola nahor.
<i>Oblasti záujmu</i>	MSP, školstvo, technologický rozvoj, zdravotníctvo, výskum a vývoj, sociálna infraštruktúra (komunitné centrá, denné stacionáre, pobytové zariadenia, nízkoprahové centrá), cestná infraštruktúra, elektronizácia samospráv, podpora zamestnanosti, odpadové hospodárstvo, rozvoj cestovného ruchu a ČOV.
<i>Pripomienky, postrehy, odporúčania</i>	rýchlejší a transparentnejší prístup, zjednodušenie administratívy, skrátenie a zjednodušenie procesu schvaľovania ŽoNFP, zjednodušenie programových dokumentov, skrátenie procesu kontroly dokumentácie po verejnom obstarávaní.

Zdroj: Dotazníkový prieskum

Už v programovom období 2007 – 2013, ale ešte výraznejšie v programovom období 2014 – 2020, by mal v rámci politiky súdržnosti existovať mechanizmus na tematické prepojenie

intervencií a podporu tvorby synergií. Momentálne neexistuje takmer žiadne reálne prepojenie medzi prioritami a intervenciami podporovanými v rámci rôznych OP. V zásade si každý OP sleduje plnenie vlastných cieľov bez väčšej interakcie s ďalšími subjektmi.

Na základe zistených skutočností v rámci analýz strategického hodnotenia boli definované odporúčania s cieľom zlepšiť nastavenie stratégie v rámci PO 2014-2020 týkajúce sa podpory MSP s cieľom tvorby nových pracovných miest a kvalitnejších služieb, stabilizácie zamestnancov na jednotlivých postoch, administratívnych kapacít, zavedenia systému koordinácie štátnej, vedeckej a inovačnej politiky na účely interaktívnej spolupráce medzi vedeckými inštitúciami a MSP, zvyšovanie dôrazu na dosahovanie výsledkov zavedením vhodných ukazovateľov, zníženie administratívnej náročnosti pri predkladaní žiadosti o NFP (minimalizovať počet príloh a v niektorých prípadoch ich nahradiť čestnými vyhláseniami, minimalizovať počet kópií projektu) **prijatia krokov, ktoré by viedli k skráteniu resp. včasnému ukončeniu procesu konania ŽoNFP, stanovenia jasných a zrozumiteľných podmienok, pravidiel oprávnenosti výdavkov a schvaľovacieho procesu ŽoNFP.**

Prílohy

Príloha A Prehľad použitej literatúry

Príloha B Prehľad výziev v programovom období 2007 – 2013

Príloha C Mapa zrealizovaných projektov BSK

Príloha D Mapa inovačných a kohéznych pólov rastu BSK

Príloha E Dotazníkový prieskum

Príloha F Grafické znázornenie dotazníkového prieskumu

Príloha A Prehľad použitej literatúry

1. Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja v SR na roky 2005 – 2010 – schválený uznesením vlády SR č. 574/2005
2. Aktualizácia Národného strategického referenčného rámca SR 2007 – 2013 – schválená
3. Aktualizovaný konvergenčný program Slovenska na roky 2004 až 2010
4. Audity MPRV SR
5. BIC Bratislava, 2004. Regionálna inovačná stratégia Bratislavského samosprávneho kraja
6. Ex-ante hodnotenie OPBK 2007 – 2013
7. Inovačná stratégia SR na roky 2007 až 2013, Ministerstvo hospodárstva SR, Bratislava 2007
8. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
9. Lisabonská stratégia
10. Metodický prístup a kritériá pre výber inovačných a kohéznych pólov rastu
11. Nariadenia k štrukturálnym fondom (všeobecné, ERDF, ESF, KF, EZCS, implementačné)
12. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja
13. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 z 5. júla 2006 o Európskom sociálnom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1784/1999
14. Nariadenie Komisie (ES) č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja (implementačné nariadenie)
15. Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (všeobecné nariadenie)
16. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja – schválená uznesením vlády SR č. 978/2001
17. Národný program reforiem SR na roky 2006 – 2008, schválený uznesením vlády SR č. 797/2005
18. Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky na roky 2007 – 2013 – schválený uznesením vlády SR č. 1005/2006
19. Príručka pre žiadateľa/prijímateľa v rámci OPBK, súkromný sektor verzia 10
20. Príručka pre žiadateľa/prijímateľa v rámci OPBK, verejná správa verzia 11
21. Program stability Slovenskej republiky

22. Programový manuál OPBK
23. Rámec podpory Spoločenstva 2004 – 2006 pre Slovensko, konečná verzia dokumentu bola prijatá ministrom výstavby a regionálneho rozvoja 18. decembra 2003. Oficiálne rozhodnutie Európskej komisie C(2004)2001, ktorým schválila CSF pre Slovensko, bolo zverejnené 18. júna 2004
24. Regionálna inovačná stratégia Bratislavského samosprávneho kraja
25. Stratégia informatizácie verejnej správy
26. Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, schválená uznesením vlády SR č. 140/2005 a Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 – Akčné plány, schválené uznesením vlády SR č. 557/2005
27. Stratégia rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja, 2003
28. Stratégia trvalo udržateľného rozvoja
29. Systém riadenie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013
30. Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu pre programové obdobie 2007 – 2013, schválený uznesením vlády SR č. 835/2006 zo dňa 8. októbra 2006 a dostupný na www.finance.gov.sk
31. Štatistický úrad SR (2011). Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
32. Výročné správy OPBK 2007 – 2013

Príloha B Prehľad výziev v programovom období 2007 – 2013

Prioritná os	Opatrenie OP	Kód výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum ukončenia výzvy	Alokácia FP na výzvu v EUR/ŠF+ŠR	Počet prijatých žiadostí o NFP	Výška žiadaného príspevku v EUR (ŠF+ŠR)	Počet schválených žiadostí o NFP	Výška schváleného príspevku v EUR (ŠF+ŠR)	Počet zazmluvnených projektov	Výška zazmluvnených prostriedkov v EUR (ŠF+ŠR)	Počet riadne ukončených projektov	Čerpanie v EUR (šf+šr)
Infraštruktúra	1.1 Regenerácia sídiel	OPBK/2008/1.1/01	31.3.2008	29.10.2008	18 896 886,00	34	18 099 860,89	13	5 306 828,60	13	5 265 602,30	13	5 239 607,93
Infraštruktúra	1.2 Regionálna mestská hromadná doprava	OPBK/2008/1.2/01	31.3.2008	31.10.2008	20 900 000,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Vedomostná ekonomika	2.1 Inovácie a technologické transfery	OPBK/2008/2.1/02	4.8.2008	29.10.2008	12 765 737,00	16	1 625 690,33	12	1 104 910,67	12	1 070 089,74	12	1 066 346,51
Vedomostná ekonomika	2.2 Informatizácia spoločnosti	OPBK/2008/2.2/02	4.8.2008	31.10.2008	7 627 483,00	7	445 205,78	4	224 918,84	4	224 918,83	4	224 227,75
Infraštruktúra	1.1 Regenerácia sídiel	OPBK/2009/1.1/03	3.4.2009	2.10.2009	11 759 220,00	68	35 025 964,65	33	14 390 211,30	29	12 285 420,74	29	12 143 482,39
Infraštruktúra	1.2 Regionálna mestská hromadná doprava	OPBK/2009/1.2/03	3.4.2009	2.10.2009	20 900 000,00	5	11 774 908,24	1	356 626,20	1	356 626,20	1	356 626,20
Vedomostná ekonomika	2.1 Inovácie a technologické	OPBK/2009/2.1/03	3.4.2009	1.10.2009	21 932 648,00	60	8 719 929,42	39	5 324 938,98	38	5 134 938,97	38	5 129 639,55

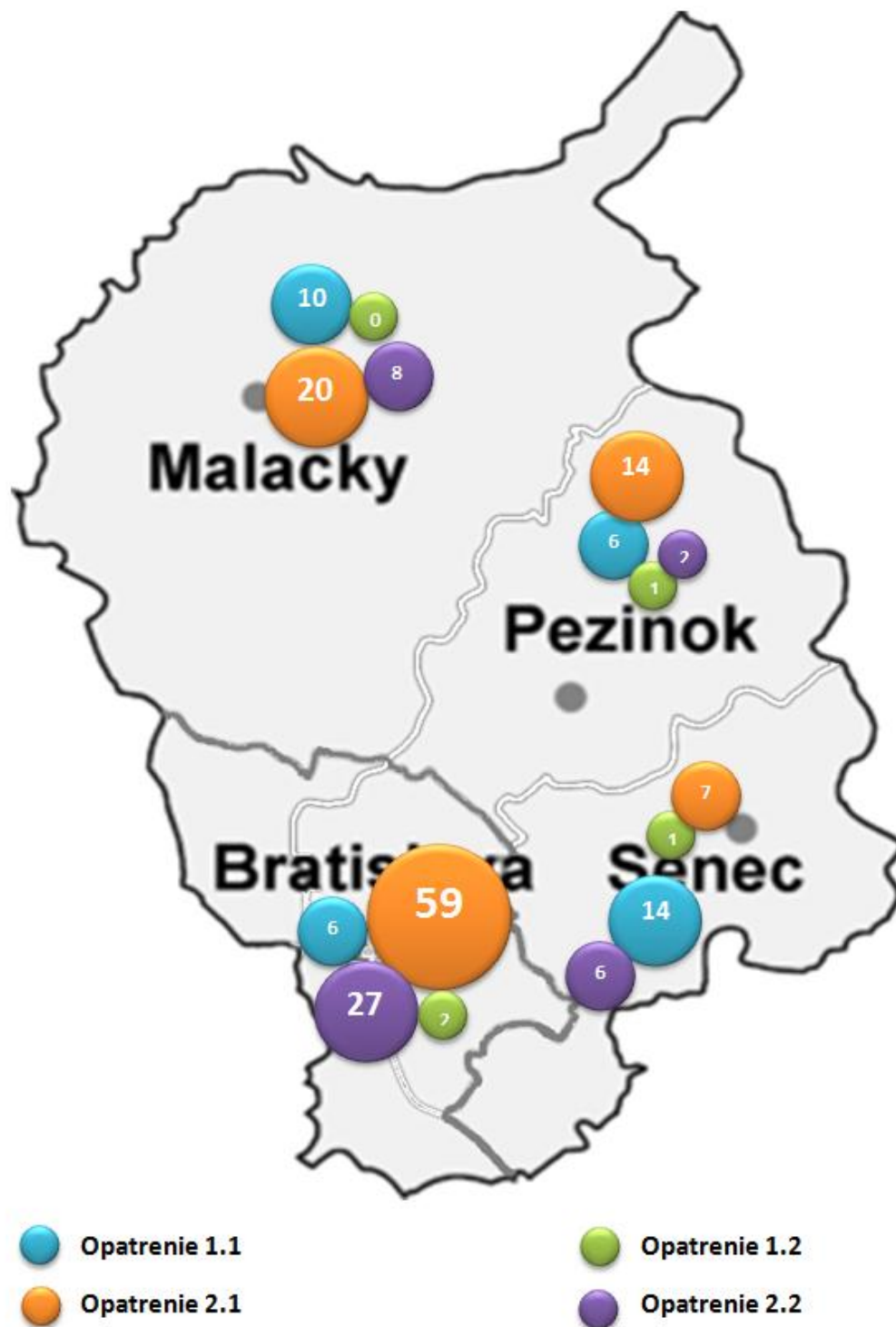
Prioritná os	Opatrenie OP	Kód výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum ukončenia výzvy	Alokácia FP na výzvu v EUR/ŠF+ŠR	Počet prijatých žiadostí o NFP	Výška žiadaného príspevku v EUR (ŠF+ŠR)	Počet schválených žiadostí o NFP	Výška schváleného príspevku v EUR (ŠF+ŠR)	Počet zazmluvnených projektov	Výška zazmluvnených prostriedkov v EUR (ŠF+ŠR)	Počet riadne ukončených projektov	Čerpanie v EUR (šf+šr)
	transfery												
Vedomostná ekonomika	2.2 Informatizácia spoločnosti	OPBK/2009/2.2/03	3.4.2009	1.10.2009	7 400 905,00	46	3 262 100,01	27	1 754 850,84	26	1 684 887,04	26	1 672 493,84
Vedomostná ekonomika	2.1 Inovácie a technologicke transfery	OPBK – Oznámenie 2/2009 JEREMIE	23.9.2009	23.9.2009	3 529 412,00	1	3 529 412,00	1	3 529 412,00	1	3 529 412,00	0	0,00
Infraštruktúra	1.2 Regionálna mestská hromadná doprava	OPBK/2010/1.2/04	29.1.2010	2.8.2010	13 159 209,00	4	3 574 762,44	4	3 390 558,40	2	2 548 266,88	2	2 517 676,85
Vedomostná ekonomika	2.1 Inovácie a technologicke transfery	OPBK/2010/2.1/05	25.3.2010	24.6.2010	13 347 274,00	64	9 999 301,68	37	5 803 771,90	33	5 299 760,85	32	5 110 664,32
Vedomostná ekonomika	2.2 Informatizácia spoločnosti	OPBK/2010/2.2/05	25.3.2010	24.6.2010	5 370 000,00	26	1 705 930,03	13	770 951,86	13	753 412,12	13	750 847,92
Vedomostná ekonomika	2.1 Inovácie a technologicke transfery	OPBK/2010/2.1/06	1.12.2010	11.4.2011	11 985 189,37	92	14 634 527,24	74	11 591 206,87	71	11 323 948,82	48	7 685 109,93

Prioritná os	Opatrenie OP	Kód výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum ukončenia výzvy	Alokácia FP na výzvu v EUR/ŠF+ŠR	Počet prijatých žiadostí o NFP	Výška žiadaného príspevku v EUR (ŠF+ŠR)	Počet schválených žiadostí o NFP	Výška schváleného príspevku v EUR (ŠF+ŠR)	Počet zazmluvnených projektov	Výška zazmluvnených prostriedkov v EUR (ŠF+ŠR)	Počet riadne ukončených projektov	Čerpanie v EUR (šf+šr)
Vedomostná ekonomika	2.2 Informatizácia spoločnosti	OPBK/2010/2.2/06	1.12.2010	11.4.2011	2 880 000,00	42	2 704 551,95	16	956 081,22	16	894 006,80	16	881 285,37
Infraštruktúra	1.2 Regionálna mestská hromadná doprava	OPBK/2011/1.2/07	14.2.2011	30.6.2011	3 087 500,00	4	3 707 081,66	3	3 284 227,30	3	2 593 691,19	0	0,00
Vedomostná ekonomika	2.2 Informatizácia spoločnosti	OPBK/2011/2.2/07	14.2.2011	19.12.2011	10 001 600,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Vedomostná ekonomika	2.2 Informatizácia spoločnosti	OPBK/2012/2.2/08	20.1.2012	30.4.2012	2 153 000,00	32	2 055 170,66	20	1 234 085,44	19	1 146 322,65	0	0,00
Infraštruktúra	1.1 Regenerácia sídiel	OPBK/2012/1.1/09	25.1.2012	15.5.2012	9 922 750,00	60	26 758 395,74	24	9 631 743,94	24	7 900 055,05	0	0,00
Infraštruktúra	1.2 Regionálna mestská hromadná doprava	OPBK/2012/1.2/09	25.1.2012	31.10.2012	7 728 250,00	8	7 550 349,47	7	6 689 547,63	7	6 686 285,28	0	0,00
Vedomostná ekonomika	2.2 Informatizácia spoločnosti	OPBK/2012/2.2/09	25.1.2012	15.5.2012	10 001 600,00	5	9 423 724,86	5	9 422 457,28	5	9 117 682,74	0	0,00

Prioritná os	Opatrenie OP	Kód výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum ukončenia výzvy	Alokácia FP na výzvu v EUR/ŠF+ŠR	Počet prijatých žiadostí o NFP	Výška žiadaného príspevku v EUR (ŠF+ŠR)	Počet schválených žiadostí o NFP	Výška schváleného príspevku v EUR (ŠF+ŠR)	Počet zazmluvnených projektov	Výška zazmluvnených prostriedkov v EUR (ŠF+ŠR)	Počet riadne ukončených projektov	Čerpanie v EUR (šf+šr)
Infraštruktúra	1.1 Regenerácia sídiel	OPBK-2013-JESSICA	27.3.2013	27.5.2013	3 529 412,00	1	3 529 412,00	1	3 529 412,00	1	3 529 412,00	0	0,00
Infraštruktúra	1.1 Regenerácia sídiel	OPBK/2013/1.1/10	22.4.2013	25.7.2013	3 181 680,55	10	3 483 563,31	2	616 702,60	0	0,00	0	0,00
Vedomostná ekonomika	2.2 Informatizácia spoločnosti	OPBK/2013/2.2/11	26.4.2013	26.7.2013	2 682 432,78	82	5 517 933,37	41	2 630 899,91	0	0,00	0	0,00
Infraštruktúra	1.1 Regenerácia sídiel	OPBK/2013/1.1/12-ISRMO	2.5.2013	2.10.2013	13 411 765,00	43	17 993 529,84	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu		Počet vyhlásených výziev: 24			238 153 953,70	710	195 121 305,57	377	91 544 343,78	318	81 344 740,20	234	42 778 008,56

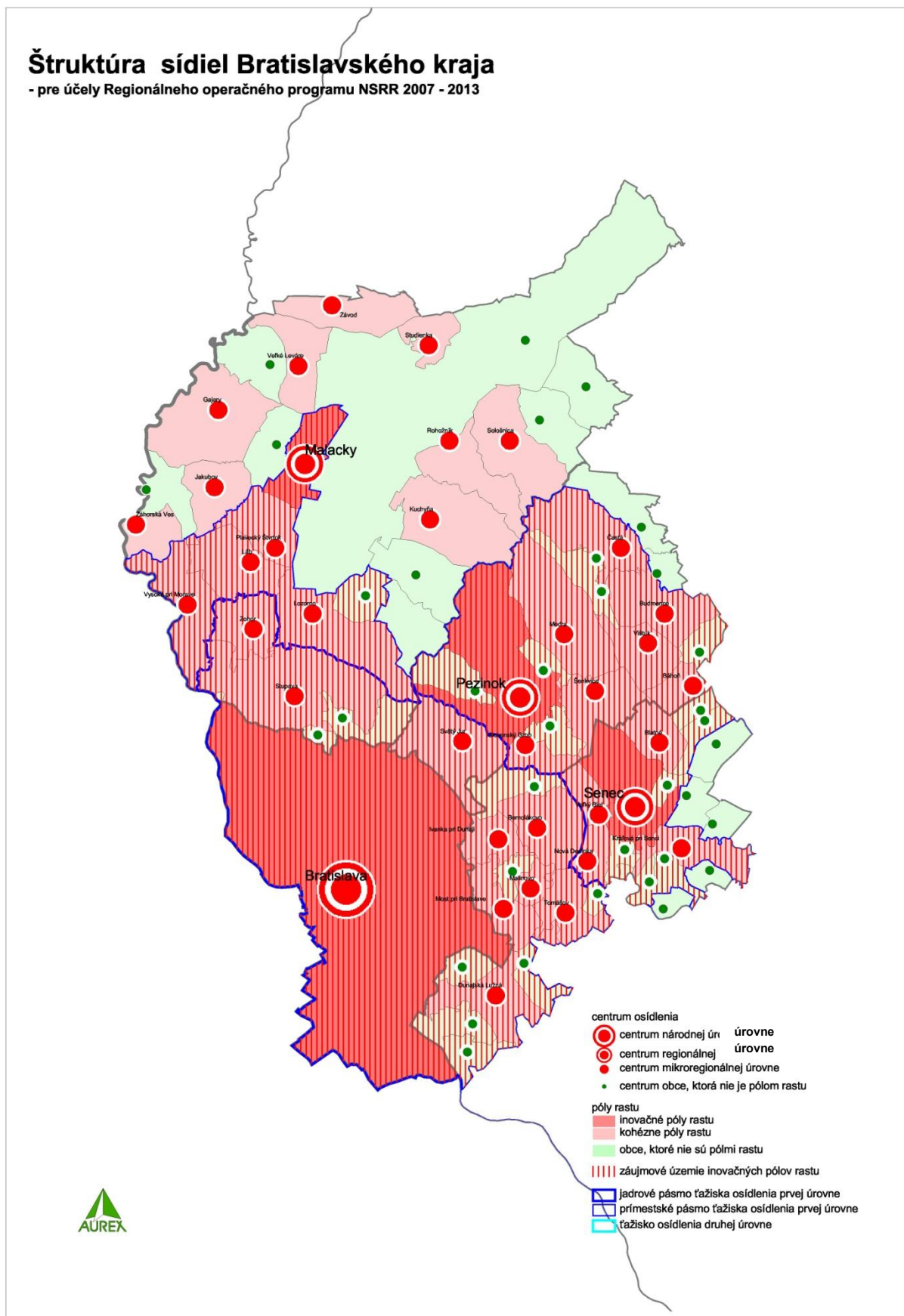
Zdroj: RO

Príloha C – Mapa zrealizovaných projektov BSK

Autor: Hudecová, Allexis s.r.o

Príloha D Mapa inovačných a kohéznych pólů rastu BSK

Zdroj: Aurex

Príloha E Dotazníkový prieskum

Dotazník pre prijímateľov OPBK

Vážený Respondent,

Dovoľujeme si Vás požiadať o vyplnenie on-line dotazníka za účelom zistenia Vašich názorov a úrovne spokojnosti v rámci čerpania finančných prostriedkov z operačného programu Bratislavský kraj. Vaše odpovede prispievajú k vypracovaniu Strategického hodnotenia Operačného programu Bratislavský kraj za roky 2007 – 2013, ktorého zadávateľom je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Na základe Vašich informácií bude zhodnotené napĺňanie cieľov operačného programu a budú navrhnuté konkrétne odporúčania. Dotazník je anonymný a informácie budú slúžiť výhradne na účely spracovania dokumentu. Ďakujeme za Vašu spoluprácu. **Allexis s.r.o., Staré Grunty 1/B, Bratislava**

1. Oblasť pôsobnosti

- Obec/mesto
- Súkromný subjekt
- Fyzická osoba
- Iné

2. Ste spokojný s poskytovaním informácií o možnostiach čerpania finančných prostriedkov z OPBK?

- Áno
- Nie (dôvod Vašej nespokojnosti)

3. V čom vidíte pozitíva uchádzania sa o NFP z OPBK?

- Zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva
- Posilnenie regionálnej konkurencie
- Rozvoj regiónu
- Rozvoj cestovného ruchu
- Podpora malého a stredného podnikania
- Iné

4. V čom vidíte negatíva uchádzania sa o NFP z OPBK?

- Klientelizmus
- Deformácia trhového prostredia
- Administratívne a časovo náročný proces
- Zadlžovanie miest a obcí
- Jednoúčelové využitie finančných prostriedkov
- Iné

5. S akými problémami ste sa najčastejšie stretli pri tvorbe projektov v rámci výziev vyhlásených MPRV SR?

- Administratívna záťaž
- Nedostatok informácií potrebných na vypracovanie ŽoNFP
- Ťažkosti s vyhľadávaním potrebných programových dokumentov
- Problémy s vybavovaním podpornej dokumentácie k ŽoNFP
- Kompletizácia projektového spisu bola časovo náročná
- Zdlhavý proces pri hodnotení ŽoNFP

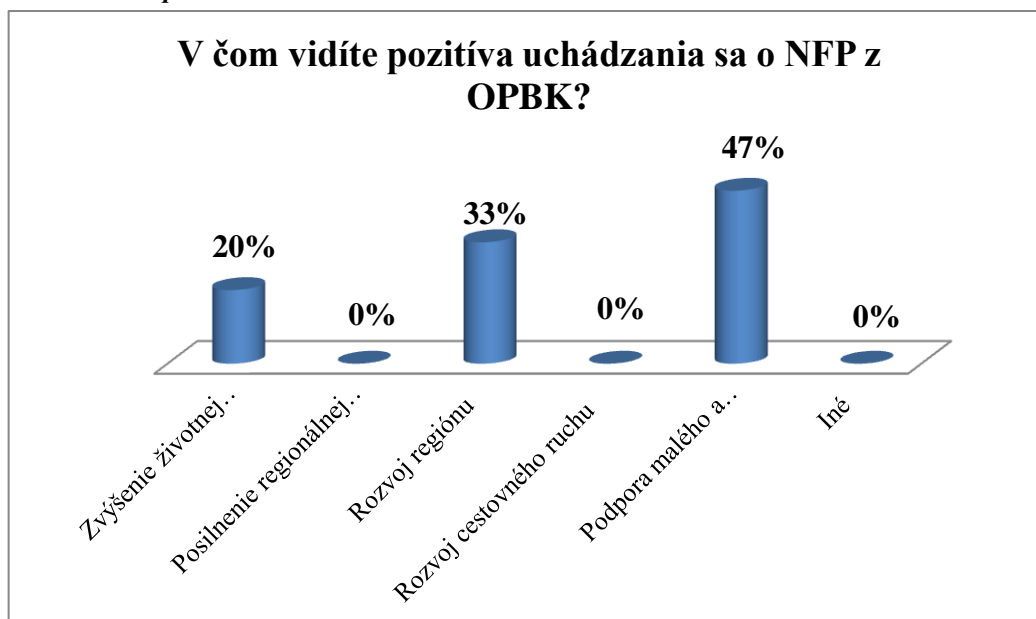
- Nedostatok výziev zameraných na naše plánované aktivity
 - Iné
- 6. Aký prínos mal Váš projekt pre obec alebo mesto?**
 - 7. Aké zmeny by ste uvítali pre efektívnu a účinnú implementáciu v rámci OPBK (IROP) v novom programovom období 2014 – 2020?**
 - 8. Do akých oblastí záujmu by mali byť podľa Vášho názoru v budúcnosti alokované finančné prostriedky z OPBK (IROP)?**
 - 9. Uved'te prosím Vaše pripomienky, postrehy, odporúčania pre programové obdobie v 2014 – 2020.**

Príloha F Grafické znázornenie dotazníkového prieskumu

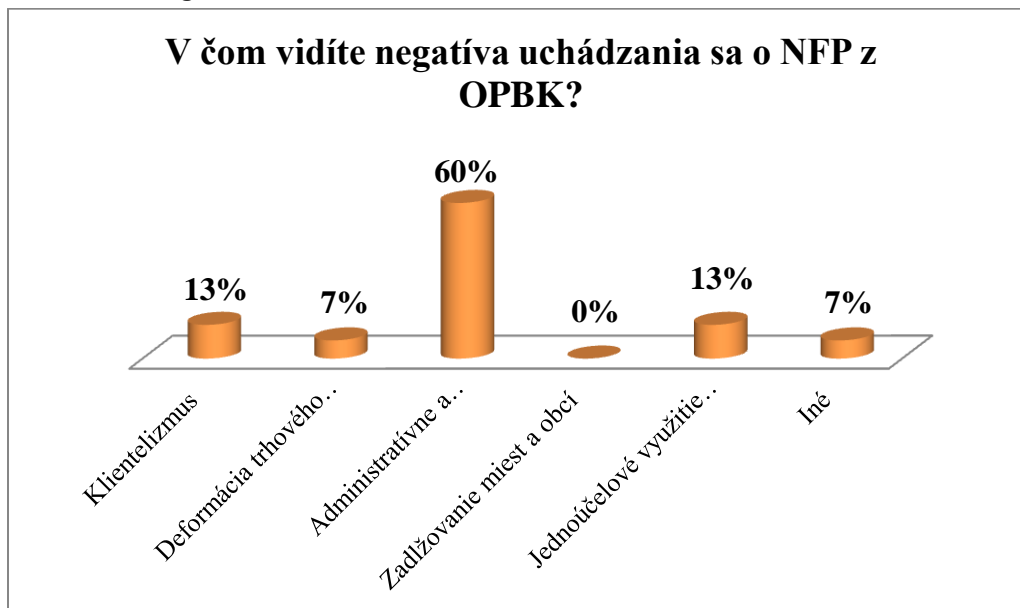
Obrázok 18 Ste spokojný s poskytovaním informácií o možnostiach čerpania finančných prostriedkov z OPBK?

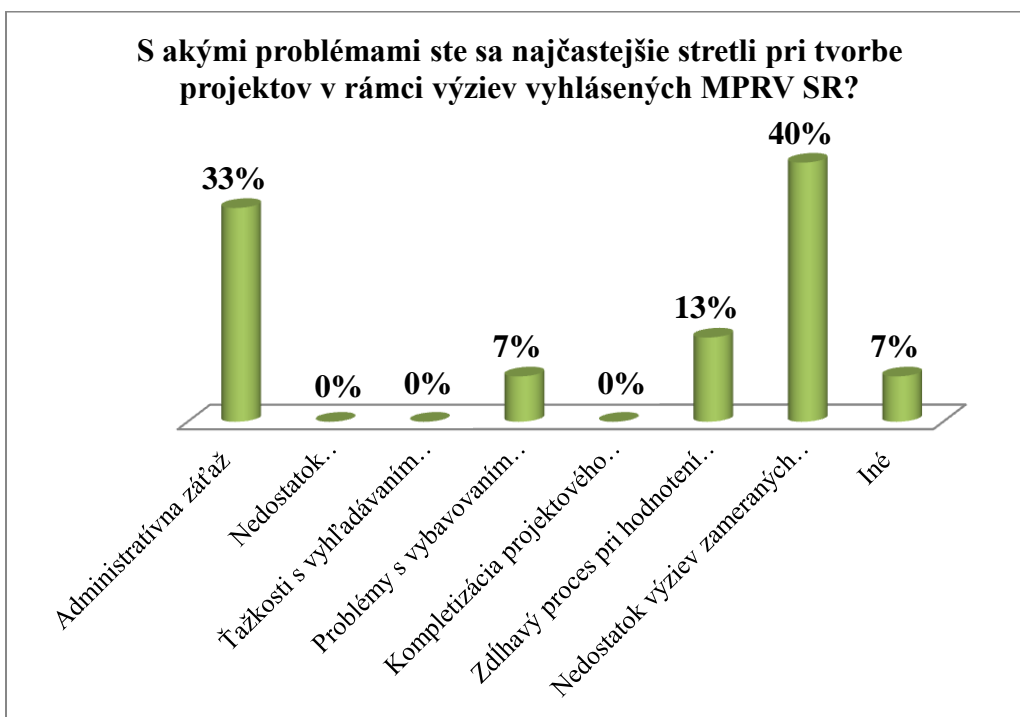
Obrázok 19 V čom vidíte pozitíva uchádzania sa o NFP z OPBK?

Obrázok 20 V čom vidíte negatíva uchádzania sa o NFP z OPBK?

Obrázok 21 S akými problémami ste sa najčastejšie stretli pri tvorbe projektov v rámci výziev vyhlásených MPRV SR?

Strategické hodnotenie Operačného programu Bratislavský kraj

2007-2013

operačný
program
bratislavský
kraj

Obstarávateľ:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Dobrovičova 12

812 66 Bratislava

Dodávateľ:

Allexis s.r.o.

Staré Grunty 1/B

841 04 Bratislava